

ఆంధ్రమంజరి

308943 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఆగస్టునెల 20 వ తేది సోమవారము

No 117

నంపుటము. ౪.

సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ తృతియ 3.

సంచిక ౧౧౭

The Asian Commercial Assurance Co., Ltd, Bombay.

ది ఏషియన్ కమర్షియల్ అస్యూరెన్సు కంపెనిలిమిటెడ్, బొంబాయి.

- (1) మూలధనము :— రు 50,00,000 నియమిత చందాలు చేయబడినది రు 4,74,025. చెల్లించినది రు 98,555
 - (2) సొమ్ము: గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలలోను, స్టాక్ బ్రుక్సు, మ్యునిసిపల్ డిబెంట్చర్లలోను పెట్టుబడి పెట్టుబడును.
 - (3) గతించిన పాలీసీలు: ఇతర కంపెనిలీలలోవలెనే, నియామక మేమియు లేకుండా, ప్రీమియముల తాలూకు బకాయ నూటికి రు 6 వడ్డీతో నిచ్చివేసినచో తిరిగి అమలులో నుంచబడెను.
 - (4) పాలీసీలు: వీటికిగల హక్కులు, పౌకర్యములు మ రెక్కడను ఉండవు. (799)
- పూర్వమైన లాభపుహక్కుగల ఎండవ మెంటు భీమా-భీమాచేయించినవారు త్వరలో కాలము చేయు నెడల కుటుంబము నకు కలుగు పౌకర్య మొకటి, భీమాదారు చాలకాలముజీవించు నెడల అతని జీవిత కాలమునందే ధన సహాయముకలుగుట. లాభము (బోనసు) ప్రతి 5 సం॥ ల కొకసారి భీమా మొత్తమునకు చేర్చి, ఆఖరున భీమా మొత్తముతో నివ్వబడును. లేదా, ప్రతి 5 సం॥ పిమ్మట కొక్కముగ తీసికొనవచ్చును. లేక తరువాత చెల్లింపవలసిన ప్రీమియములలో తగ్గించుకొనునట్లును కొరవచ్చును. వివరములును ఏజెన్సీ నిబంధనలును వలయువారు, ఈ క్రింది చిహ్నామాలకు వ్రాసికొనవచ్చును.
- జె. కె. రాజారావు పంతులు సెక్రటరీ, మద్రాసు బ్రాంచి నెం 5, తంబు సెట్టివిధి, మద్రాస్.
- డి. శేషచలపతిరావుగారు, చీఫ్ ఆర్గనైజింగు ఇన్ స్పెక్టర్, గుంటూరు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెని, లిమిటెడ్

యం. కె. రాజగోపాలాచారియారు, బొంబాయి. పోస్టుబాక్సు 1001, కీల్వాక్, మద్రాసు.

పాలీసీ హోల్డర్లందరు వారి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు, మ-రా-గా-శ్రీ యం. కె. రాజగోపాలాచారియారుగారు, ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్ వారి ప్రధానప్రతినిధి, పోస్టుబాక్సు 1001, కీల్వాక్, మద్రాసు వారి చిరునామాకు జరుపవలసినదనియు; మనియార్డర్లు పంపవలసినవారు, థియేట్రాఫికల్ బ్యాంకు, అడిచూర్, మద్రాసునకు పంపవలసినదనియు; స్వయముగ సొమ్ము చెల్లించుట గాని, మాట్లాడుట గాని, టౌన్ ఆఫీసు, న్యూ ఇండియా భవనము సెకండు ఫ్లోరు చీఫ్ మద్రాసునకు జరుపవలసినదనియు ఇందుమూలముగ తెలియజేయదయ్యునని.

828

అన్ని బడ్డీలలోను, సర్కారులలోను యేజంట్లు కావలసియున్నారు.

టౌన్ ఆఫీసు క్యాషియర్ : 12
టౌన్ ఆఫీసు నిచారణలు : 786
ప్రధాన ప్రతినిధి స్వయం : 796

కుప్పరంగమున కమూల్యముగు ముదు.

ఇది మిగుల హాశ్వర్యకరమగు ముదు. పది పదునైదు కోట్లు రాయలవలన తెల్లని మచ్చలు, అట్లుకాక చర్మము వైచరి యేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యము గా నీరోగమునకు బాధిత దీసికొను (భాతరగు) మం దిదియే. వీనివలె టిన్ను 1-కి రూ. 4-8-0. అంచే కూలివేతే.

[783] Dr. W. N. DIXIT, MERCHANT, POONA CITY.

కావలయును.

ప్రస్తుతిము వాడుకకు తగినది. 12 ము॥ 40 బి హాల్సు పవరు గల నుంచి తెకండు హాల్సు అయిలు ఇంజనులు కా వలయును. అది యెవరిచే చేయబడినది, ఎన్ని హాల్సు పవరు గలిగినది, వాని కిమ్మతు మొదలగు విషయములతో R. D. C/O "ఆంధ్రపత్రిక" మద్రాసు చిరునామాకు తెలుపవలెను.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనివారు, చెన్న పట్నం,

గడ్డి, చోట్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి ఖిమ్మి, పయిర్లకున్న, దుంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగకన్న రాలకున్న సంపూర్ణఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యిన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనవలసిన వారి తాలూకు భూములనుట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణాగుణములకు అను సరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అకం, కన్నడం, మళ గూర్కం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రింద నుదహరించుచున్న వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

బహుమతి! కిరూల వెలగల వాచ్. బహుమతి!!

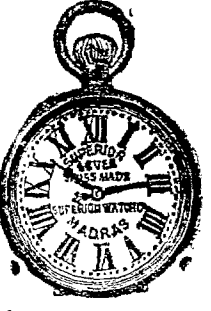
ఈచిత్రపుటలోగల సిరా ఆర్థిక (వాయు ఆస్తి) మానేశపు 14 క్యారట్ల గోల్డ్ పేటెడ్ నిబ్బుగల ఫౌంట్లెక్ పేనా, ఒక సిరాబుడ్డి, 1 నిబ్బు 1 క్లిప్స్ తో వెల రు. 3-4-0. ఈపేనాను కొనువారలకు వై చెప్పిన గడియారము ఒకటి బహుమతిగా యివ్వబడును. మదరాసు మెయిలార్డరు కంపెని, (888) వైనాబజారు గోల్డ్, మదరాసు.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో, [723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటి.

కాశీలోనుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన మంచినపులు వీరుబహుచపుకగ సప్లయిచేతురు. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిమాచినచో తమకే తెలియగలదు.

సునియర్ లీవర్ జ్యూయలు చాచ్ గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయిలమిడ మా కంపెని పేరు ఎట్టనిసిరాతో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచుట కందమై తలవీగమును, డస్టు ప్రూఫ్ అను గ్లాసు జోమును గలిగి మొరటుపనులకు తగియుండును. వై టైమూతలోభాగమున గ్యారంటీచీటి అలికించియుండును. సీరుండి మా కై తయారుచేయబడినది. కాన నెకరి

యొద్దను జిక్కదు. ఒక్కొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువవెల నుంచితమి. చాలకాలము పుచ్చేయునట్టి స్వల్ప ధరగల గడియార మిది యొకటియే యి యనుభవించుచు దెలియును. ఇదివర కనేక గడియారములు ఖర్చుయొక్కతా పుత్రిముల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. యా పట్టణమునన నేకులు కొని సంతసిందిరిని, వేరుమాట లేదుకు! సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 161 మద్రాస్.

అమృతాంజనము

చిన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

సార్వభౌమ నొప్పుల శార

దోలును. వాయువు

పోట్లు పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును

ప్రతిమంట నుండదనినది.

పనమూలికలచే హిందూ దేశ మందు

తయారుచేయబడు నుంచినందు.

సీసవి విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు

128

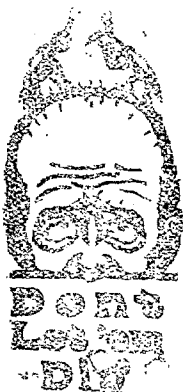
విన్నపములు

100

విద్యార్థుల బట్టలను జేయును

మామిడి బోడి యగుట, పెద్దద్రుక్కలుగాను
పుర్రెక్కలు, చిన్నయు చురుపులుగుల చురుపులుగుల

చూడవలె! ఈ పురుగువలె రేయిం బట్ట
విధి విరానుములేక మీరు పనిచేసినచో
మీ మీ గృహములలోని నేల కొట్టెల్ల
బంగారుతో నింపబడియుండును.

తిరిక లేక పనిజేయుచుండు ఈ మందు
పుండునకు, అతివ్యాప్తియు సేరొందిన
తేనెటీగ సహకారిగ నుండదగిన బంటు.
చుండు అరంభచయన వెంటనే నిగో
ధక విద్వంధద్రవ్యముల నుపయోగించక
ఈ పేటింపిన అవిరకాలమున నే బట్టల
వారిలో సహధ్యాయి గావలసినవైనను.

కామినియా నూనె

నూనెయన సంహరింపుడు. చురుగు బోగొట్టును.
వెండ్రుకలను రానివ్వదు. పుర్రెయిండును బోగొట్టును.
తలకట్టుకు మరి శ్రమగంధద్రవ్యము.

ఈ రీతిని నకలు నూనెలను తిగురు చేయువారి మోస
మున పడకుడు.

వెల బుడ్డి 1-క రు. 1-0-0 బి. పి. రు. 0-4-0
" 3-క రు. 2-10-0 బి. పి. రు. 0-7-0

ఉచితము.

ఈ సుగుణముల రుజువుపరచుటకయి, అర్ధశాస్త్రీ
పంపుకొనవారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనటకు సరిపోవునంత
నూనె 1-ల సీసా ఉచితముగా బంపబడును.

సోలు ఏబెట్టు:—

అంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

నెం 155, బుమ్మచిన్నపేట వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసుజేజంటు:— మెహతాపురపాత్రంమాట్టి,

29, వై నాబాబురోడ్, మదరాసు.

The Madras Astrological Bureau, Madras

జాతకములు

క్రీమాన్ బోధిద్వైద్యాభిషేక శతావధాన
కే. శ్రీనివాసాచార్యులుగారిచే వ్రాయబడును.

సంక్లిష్ట ఫలము రు. 1-0-0 సగము నైకము
పూర్తిసాధకము రు. 8-0-0 ముందు పంపుడు.
వివరముగ వ్రాసు రు. 15-0-0 పోస్టుఖర్చు నేలు.

సరయగు జన్మకాలము తెలుపుడు.

ఇంకను వ్రాసుకొంటి ధర రు. 100 మాత్రమున్నది.

మానేజర్:

241

జ్యోతిష కార్యాలయము

212, గోవిందపునామునివీధి, జి. జి. మదరాసు.

వసినమయినది.

టటోపరస్తా

490

ఇది మాతనమైన గొప్పవాసనగలది. స్పిరిట్ సంబంధము
లేనిది. శ్రేష్ఠతయిన పుష్పము
యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక
బాట్లు వస్త్రమువలన తగిలిన వాసన
వదలక గుండును. ఇతర వాసనల
వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించు
నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నె
గురు నెరుగ గలరు

1/2 బొట్టు బుడ్డి 2-0-0
1 డ్రాము " 0-12-0
1/2 డ్రాము " 0-8-0

ధర బుడ్డి 1-క రు. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6

ఏబెట్టు కావలయును: తాము చెల్లించగలిగిన ధనాంత
తెలియపరచినచో ధరభాగ్య చేయబడును.

కీర్తనములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

డి పరస్తా పెర్ఫ్యూమరీ కో,

నెం 1, వైకోని, బొంబాయి నెంబరు 8.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటువారి ప్రత్యేకసభ

కడచిన శుక్రవారము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు
వైస్ చాన్సలరు గారగు సర్ పి. ఎస్. శివస్వామి అయ్యరు
గారి ఆధ్వర్యమున సెనేటుసభ సమావేశమైనది. విశ్వ
విద్యాలయపు పండితులు, మున్నగు విషయములగుర్చి రా
యలు కమిషనువారి ఉద్దేశముల చర్చించి, వానివై తమ
అభిప్రాయములవ్యక్తపరచుటకై సెనేటుయొక్క యీ ప్రత్యేక
సభ జరుపబడెను. 60 వందల సభ్యులకు వైగావచ్చిరి. కొన్ని
తీర్మానములు చర్చింపబడెను.

ఒక ఫీచరు కు పండితులమును గూర్చి సభకుగా
రుపపాదించబోవు 3 (1) తీర్మానము, మిల్లరుగారి తీర్మానము
నకు పూర్వము చర్చింపబడవలయునని ఎ. రంగస్వామి అయ్యం
గారు నడిపిరి. ఆర్. స్వామినాథ అయ్యరుగారు దీని నను
వదించిరి.

అంత వైస్ చాన్సలరుగారు లేచి ప్రవేశపరీక్షకు బోవు
వారి వహనములను హెచ్చుచేయ గాదనియు, వేశభావల
మూలకముగ విద్యగతపడవలెననియు మున్నగు విషయములు
గల రామలింగారెడ్డిగారి తీర్మానములు ప్రస్తుత మనసపర
మనియు, మాధ్యమిక విద్యకు సంబంధించిన ఎస్. కృష్ణ
స్వామి అయ్యంగారి (నెంబరు 4 (II) తీర్మానముకూడ ఇప్పు
డందర్భ మనియు, అందుచే దీనిని చర్చింప తూడదనియు
నుడిపిరి. కావున కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము నెం
బరు 4 (1) ఎ, బి, సి, డి, యను, మిల్లరుగారి తీర్మానమును,
సభకుగా తీర్మానము నెంబరు 3 (1) యు మాత్రమే
యిప్పుడు చర్చింపవలయునని శివస్వామి అయ్యరుగారు
వాక్యమిచ్చిరి.

మిల్లరుగారి తీర్మానమునకు పూర్వము సభకుగా
తీర్మానమును చర్చించుట కెల్లరును అంగీకరించిరి.

నూతన సభ్యులు.

సి. రామలింగారెడ్డి, జి. రామకృష్ణపిళ్ల, డబ్ల్యు. ఎస్.
సంబ్రోగార్ల సారస్వతశాఖను, లెఫ్టి నెంటు కర్నలు ఇ. ఎస్.
ఇల్లింగ్డనుగారు వైద్యశాఖను సభ్యులుగా నియమింపబడ
వలయునని ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి తీర్మానము
నుపపాదించిరి. జి. రాఘవయ్యగారు దీని ననువదించిరి. ఇవి
అంగీకృతమాయెను

వైద్యశాస్త్రమున కొన్ని పట్టపరీక్షలకు బోవు కొందరు
విద్యార్థులు అడివనలు అట్టెండెన్ను సబ్ ఫీకేటు లేకుండగనే
రావచ్చునని మిల్లరుగారు చేసిన తీర్మానమును సెనేటుసభవారి
రంగీకరించిరి.

వెంటిండు ప్రభువుగారి ముసల్మానుపతకము

ఇంటరుమిడియలు పరీక్షలో మొదటివాడుగ కృతా
ర్థుడైన ముసల్మాను విద్యార్థికి ప్రతిత్వర మొక సువర్ణపతక
మొసంగుటకుగాను, వెంటిండు ప్రభువుగారు 1500 రూపా
యలను విశ్వవిద్యాలయమువారి కొసంగిరి. వైస్ చాన్సలరుగా
రుపపాదించిన తీర్మానముమీద ఈ విరాళమును సభవారి
రంగీకరించిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితులు

జి. పి. సభకుగా కీక్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి.
“విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల నియమించి వారికై ధన
వ్యయముచేయుట కొన్ని వర్తకములకు కనవసరమని సెనేటు
సభవారి రిభిప్రాయపడుచున్నారు.”

మాధ్యమిక విద్యకు వెంటిండుదుటకై యెల్లరును
యోచింపుచున్నారు. వెల్లుప్రభు ప్రభువుగారుకూడ ఈ
విషయమై తమ అభిప్రాయమును వ్యక్తించియున్నారు.
ఇంట్లాండుదేశమున విద్యాభ్యాసమునకై మంత్రులు చేయు
ప్రయత్నములు ఫీచరుగారి నివేదికమున జూచిన తెల్లము
కాగలవు. వైస్ చాన్సలరుగారు తలచుచున్న మార్పులు జరు
గునెడల విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల అవసరమేగానరాదు.
ఇంకను యిచ్చట గొప్పపరీక్షలలో నుత్తీర్ణులైన వారలను
విదేశములకుబంపి, విద్యకు సాంతముగ నభ్యసించునట్లు చేయుట
మంచిది. విశ్వవిద్యాలయపు పండితులకై వ్యయముగు ధనమున
కు తగిన ఫలితములు కానవచ్చుట లేదు.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానమును బలపర
చిరి. సభకుగా తీర్మానము రాయలు కమిషనువారి సల
హలకు సంబంధించ లేననియు, విశ్వవిద్యాలయపు పండితు
లను ప్రభుత్వమువారి కళాశాలలో నియమించి వారిని ప్రభుత్వ
సేవకులనుగ నుంపుకొనవలయునని రాయలు కమిషనువారి
అభిప్రాయమనియు లిటిలు హైల్బుగారు నడిపిరి.

కొంతకాలమునకు ఈ విషయమై ధనవ్యయము
చేయరాదని సభకుగాను నుడిపిరి.

అట్టెండెను ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుల సొసంగరని
లిటిలు హైల్బుగారు చెప్పిరి.

లిటిలు హైల్బుగారు ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము
నెరింగి మాట్లాడుచున్నారా? అని సభకుగా రడిగిరి.

లిటిలు హైల్బుగారు తమ అభిప్రాయమునే వ్యక్తపర
చుచున్నారని వైస్ చాన్సలరుగారు రిభిప్రాయపడిరి.

పరిశోధనమునకు భారతీయులనే తయారు చేయుట
మంచిదని కె. రామానుజాచార్యులుగారు నడిపిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల అవసరమని హంటరుగారు
వాక్యమిచ్చిరి.

మనము రాయలు కమిషనువారి అభిప్రాయము
లనే చేద వాక్యములుగా నామోదింప రాద
నియు, ప్రస్తుత మున్న విశ్వవిద్యాలయపు పండితులను, ఇక
ముందు వచ్చువారును గూడ తృప్తికరముగ పనిచేయజాల రని
తోచినదెడలన, భారతీయులనే విదేశములకు బంపి వారలు
పరిశోధనములను చేయ శక్తియుండుటగ చేయుట మంచిదని
సెనేటు సభవారి రిభిప్రాయపడినయెడలన, ప్రభుత్వమువారి
రట్లు చేయవచ్చుననియు, విశ్వవిద్యాలయపు పండితోద్యోగ
మును తీసివేయ గాదనియు సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు
చెప్పిరి. సర్ పి. సి. దేశికాచారిగారు నిర్బంధము కూడదని
సభకుగా తీర్మానములు ఖండించిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల నియమించి, వారలను
సెనేటుసభకు లోబడునట్లును, ప్రభుత్వోద్యోగులుగ నుండు
నట్లును చేయుట మంచిదనియు, వారలకు కొంతస్వాతంత్ర్యము
వలయుననియు, ఈపదవి అత్యవసరమనియు డాక్టరు స్టేట
రుగారు నడిపిరి.

ధనమునకు చిక్కుననున్న యీ సమయమున, పెద్దజీత
ముల నొసంగి విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల నియమించుట
కొంతకాలము మానివేసి, ఆధనముతో పరిశ్రమల విషయమై
యేర్పాటులను గావించుట మంచిదని రామలింగారెడ్డిగారు
వక్కాణించిరి

విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల నియమించుట తత్వవసరమని
సంబ్రోగారు చెప్పిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల తత్వవసరమనియు, కాని
వారు స్టేటరుగాను చెప్పినట్లు ప్రభుత్వమువారికి లోబడిగాక,
సిండికేటునకును, సెనేటునకును లోబడియుండు తత్వవసర
మనియు వి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు చెప్పి, సభకుగా తీర్మా
నమును తీవ్రముగ నెదిరించిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితులు పరిశోధనము చేయుచు
న్నట్లు ప్రజలకు సచుకము కలిగింపవలయునని కె. వి. రంగ
స్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.

సభకుగా తీర్మానము సమంజసముగ నున్నదనియు,
కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానములలో ఈ తీర్మానము
కూడ యిమిడియున్నదనియు, గోవింద రాఘవయ్యగారు
చెప్పిరి.

సభకుగా తీర్మానమునకు వోట్లు వేయబడెను. 18
గురు అనుకూలురుగను, 38 గురు ప్రతికూలురుగను తేలిరి
తీర్మానము త్రోసివేయబడినది.

విశ్వవిద్యాలయపండితుల బుండుటకలన లాభమున్నదని
యు, వారు పనిచేయువిధానమును మార్పుట తమ ఉద్దేశమని
యు, సభకుగాను చెప్పిరి.

రెండవ తీర్మానముపై, సభకుగాను మాట్లాడరాదని
వైస్ చాన్సలరుగారు శాసించిరి.

మిల్లరుగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

పరిశోధనాపండితులు.

ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము నుపపా
దించిరి.

“విద్యాభివృద్ధికై పరిశోధనాపండితుల నియమించు
టవసరమని పల్లికు సర్వీసు కమిషనువారు చేసిన సలహాలను
అనులులోనికి తీసికొనిరావలయునని విశ్వవిద్యాలయము వారి
రిభిప్రాయపడుచున్నారు.”

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు దీని ననువదించిరి.

“పరిశోధనము” అను పదమును వదలివేయవలయునని
హంటరుగారు చెప్పిరి.

క్వినుగారు దీనిని బలపరచిరి.

స్వామినాథ అయ్యరుగారు దీనిని వ్యతిరేకించిరి.

తొమ్మిదవ పేరాలో “పరిశోధనాభివృద్ధికి” అని యున్నందున హంటరుగారి సవరణము చుంచిది కొద్దిగా నవేశన గారు నడిపిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల కర్తవ్యము పరిశోధనము చేయుటయే యనియు, అందుచే ఆమాటయే యుండవలయుననియు చెప్పిరి.

“తొమ్మిదవ పేరాలో చెప్పబడిన రీతి పండితులు” అను మాటలను “పరిశోధన” అను మాటకు బదులుగా వేయవలయునని స్టేటరుగారు చెప్పిరి.

హంటరుగారి సవరణమునకు 23 గురు అనుకూలరుగను, 27 గురు ప్రతిపాదులరుగను తేలిరి.

తరువాత కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారి తీర్మాన మంగీకృతమయ్యెను.

పండితులు విశ్వవిద్యాలయమునకు

సంబంధించి యుండవలెను.

ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము నవపాదించిరి:—“ఈదేశములోని విశ్వవిద్యాలయ విద్యాపరిస్థితుల బట్టి చూచినయెడల, ప్రాధాన్యము విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించియుండుట త్యక్తమనగును.”

రామస్వామి అయ్యంగారు వీరిని బలపరచిరి.

ప్రాధాన్యము లందరును ఇండియా ప్రభుత్వమువారి క్రింద నుండు సొక కేంద్రీకృత పరిష్కారమునకు చెంది యుండుట మంచిదని కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు చెప్పి యీ తీర్మానమునకు తమ ప్రతికూలాభిప్రాయమును వెల్లడించిరి.

విశ్వవిద్యాలయాధికారముక్రింద నుండు కేంద్రీకృత పరిష్కారము యందు టవనరమని లిటిలు హైల్సంగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారు నియమించు పండితుల విషయమై మన అభిప్రాయములను కోరుటలేదని గోవింద రాఘవయ్యగారు చెప్పిరి.

కేంద్రీకృత పరిష్కారములను విశ్వవిద్యాలయములను ఛోట్లనే యొందుకు యోగ్యతనుపలయు ననియు, ఆనరమగు నెడల ముఖ్యములో నెందుకు నెలకొల్పరాదనియు ధామనుగారు ప్రశ్నించిరి.

కమిషనువారు హిందూదేశమున కంతకు ఒకే కేంద్రీకృత పరిష్కారమును నెలకొల్పి సలహానిచ్చిరినియును ప్రాధాన్యములను నియమించుటగాని, వారల తమ అధికారము క్రింద నుండుటగాని ప్రభుత్వమువారి పనిగా నుండగూడదనియును శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు చెప్పిరి.

కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము అంగీకృతమాయెను.

భారతీయ ప్రాధాన్యము మోచుచు.

తరువాత కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము నవపాదించిరి:—

“పరిశోధనము తృప్తికరముగ కొనసాగుటకు, ఆనరమగు నెడల భారతీయ ప్రాధాన్యము విదేశములకు బంపి, వారివారి అభిమాన శాస్త్రములలో పరిశోధనానుభవము సంపాదించునట్లు మోచుటవలయును.”

“పరిశోధనము తృప్తికరముగ కొనసాగుటకు” అను మాటలను తీసివేయవలసినదని సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.

ఈసవరణను కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు అంగీకరించిరి. ఈసవరణముతో గూడిన తీర్మానము నెల్లరును అంగీకరించిరి.

సభ 7-30 గంటలకు ముగిసినది.

—:—

5-8-17 గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా పొనుగుబాటి గ్రామములో శివాలయమునందు విశ్వేశ్వర పుస్తకభాండాగారముపేర నొక పుస్తక భాండాగారము స్థాపింపబడినది. వీనికి ఘంకాయలపాటి రత్నయ్యగారు అధ్యక్షులుగను, మాకినేని కోటయ్యగారు కార్యదర్శిగను నియమింపబడిరి. రాయంకుల శ్యామలరావుగారు గారు 50 పుస్తకములును ఇంకా విద్యార్థులు 30 పుస్తకములును వీనికి సమర్పించిరి.

ఆంధ్ర దేశము నిర్బంధావాసదిన వర్ణంత్రి.

(మా స్వకీయ విశేషములయొద్దనుండి నారాయణవరము.

చిత్తూరు జిల్లా నారాయణవరమునందు ఈనెల 16 వ తేదీన అనిబెసెంటు, ఆరండేలు, వాడియా, మహమ్మదాలీ షాకదాలీగార్ల విడుదలకొఱకు విప్లుదేవాలయమున సమాసనామార్చనము జరుపబడి ప్రసాదములను సభ్యులకు బంచి పెట్టబడెను. నాడు విశేషవర్షము కురియుచున్నందున ఆత్మపకసభ 17 వ తేదీన జరుపబడెను.

అనిబెసెంటు ఆరండేలు వాడియా వాగ్గకు తమ యభివందనములను భిక్షిని, ప్రేమను దెలియబఱచుచు ఒక తంతి నాగ్రము ఉదకమండలమునకు బంపిరి. 10 రూ॥లు వీసెంటు నిధి కొనంగబడినది.

దొండపాడు

గుడివాడతాలూకా దొండపాడు గ్రామమున 16-8-17 మధ్యాహ్నము 1 గంటకు శ్రీ అనిబెసెంటు ప్రభుత్వల నాగే గింపు టుల్నినము మహా వైభవముగా జరిగినది. తరువాత మాపురచంద్రమును గుడివాడ డిస్ట్రిక్టుబోర్డు స్వామివాసులను గొప్ప భూస్వాములును అగు తుమ్మలపల్లి గోపాలకృష్ణమూర్తి పంతులవారి యాజమాన్యముక్రిందనుమారు 200 సభ్యులతో సభ చేయబడినది. అగ్రాసనాధిపతిగారు బ్రిటిషువారి గాభ్యాంగ విధానమును గురించియు మన స్వరాజ్యాంగోదేశమును గురించియు సభ్యులకు మాదయ రంజకముగా వివరించి చెప్పిరి. 25 గురు మెంబరులతో ఒక స్వరాజ్యసమితి స్థాపించబడినది. ఇందులో 24 బ్రాహ్మణేతరులును ఒక్కరు మాత్రమే బ్రాహ్మణులు నుండిరి. ఈ క్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినవి.

శాస్త్రీయ పద్ధతిగా సక్రమాంగోళనము జేయుచున్న అనిబెసెంటు ప్రభుత్వము నిర్బంధావాసమున నుంచినందుకు సభవారు దొరతనమువారికి తమ అసహ్యతని తెలియజేయుచున్నారు. అనిబెసెంటు ప్రభుత్వము జేయుచుండిన రాజకీయాంగోళనము సరియైనది స్వామిమైనది అని సభవారు తమ సహ్యతని తెలియచుచున్నారు. దేశజాడ ననుకొను ప్రతి మానవును తనజాతీయతను గుఱెఱిగి స్వదేశసంపదల యభివృద్ధినిమిత్రుల తగినంత ప్రోత్సాహమును కలుగజేయుటకై యీ సభవారు స్వదేశ వస్తువులను స్వదేశ వస్తువులనే స్వీకరించగలందులకు దీక్ష వహింప ప్రార్థించుచున్నారు.

తెనాలి

స్వరాజ్యసమితి తరఫున నిన్నటి సాయంకాలము (16-8-17) ప్రవాసదినము జరుపబడినది. సభ జరుగుటకు ముందు వర్షముకురిసి సభ ఏర్పాట్లకు కొంచెము భంగముగలిగినను హిందూవులు, మహమ్మదీయులు, రైతులు, భూస్వాములు, వర్తకులు అందఱునువచ్చిరి. సభాసేదికవై వీసెంటు ఫోటో గ్రాఫు ఉంచబడెను. స్వరాజ్యసమితి అధ్యక్షులగు యు. వేంకటప్పయ్యగారు రధ్యక్షులనవహించిరి. సభాకార్యక్రమము తెలుగునందు జరిగెను.

ఏ. భీమశంకరి రావుగారు వీసెంటుగారి దేశసేవను మతసేవను సరస్వతీసేవను వివరించిరి.

సి. ఎల్. నరసింహుగారు స్వరాజ్యోద్యమమును గూర్చి విషయము నడిపి తెత్తెను. ఆ ని బీ సెంటు ను ఆమె సహవర్తనులను విడుదలచేసి పూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నీయవలయుడె, ఆమె దేహోగ్యస్థితి భయంకరముగ నుండుటచే, విపరీత పరిస్థితులు సంభవించు వచ్చును గనుక వీసెంటు, ఆరండేలు వాడియా, షేకదాలీ, మహమ్మదాలీగార్లను తెత్తెను విడుదల చేయవలెనని కోరుచును తీర్మానము నవపాదించిరి.

వి. నూర్యనారాయణగారు తీర్మానము ననుసరించిన వెనుకను సయ్యదు అహమ్మదుల్లాసాహెబుగారు బలపఱచిరి.

వై. రామమూర్తి బి. ఏ గారు స్వదేశోద్యమమును గూర్చి యుపన్యసించి స్వదేశీయోద్యమమును అందఱును పట్టుదలతో పూని విదేశవస్తువులకు బదులు స్వదేశ వస్తువులనే గొనవలెనని తీర్మానము నవపాదించిరి.

టి. రామస్వామిశ్రేష్ఠి బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు అనువదించిరి. తీర్మానము లామోదితమయ్యెను. అనంతరము, నిర్బంధ దేశభక్తుల విడుదలకొఱకు మసీదులలోను, దేవాలయములలో

నా ప్రార్థనల ఆశ్వల ప్రాయశ్చియమును పి. వీరరాఘవులుగారు వివరించిరి.

అధ్యక్షులు తమ కడపటి యుపన్యాసమున ప్రతి నెల 16 వ తేదీన నిర్బంధావాసదినముగా నిర్బంధిత ప్రముఖులు విడుదల యగువఱకు జరుపుచుండవలెనని చెప్పి, హిందువుల నందఱిని అశ్వలకొఱకు గోవర్ధనస్వామి గుడికి ఆహ్వానించిరి. సయ్యదు అహమ్మదుల్లా సాహెబుగారు మహమ్మదీయులను మసీదునకు ఆహ్వానించిరి. అంతటను ఆశ్వల ప్రార్థనాదులు జరుపబడెను.

గుంటూరు.

ఈనెల 16 తేదీన హోమురూలు శాఖవారు సాయం కాలము 5-30 గంటలకు సంభుధవమువద్ద సమావేశమై వీసెంటు, ఆరండేలు, వాడియాగార్ల పటమును, భాగతమాత పటములతో చూరేగించిరి. ఈ చుట్టుప్రక్కల నన్నాయి, మున్నగు పాటలలో ప్రఖ్యాతికడపిన గాయదాసుగారి మేళము ఉచితముగా వచ్చి పాటపాడుటచే వందలకొలది జనులు సమావేశమైరి. వందమాసగ ధ్యనులతో పురమేగును సభాధవనమునకు జేరిరి. చాదాపు వెయ్యిరుంది సరువేశమైరి. నాటి సభకు వై॥ కనకదుర్గయ్యనాయుడు గారు (ప్రేమరు) అగ్రాసనాధిపతిగా నుండిరి.

ప్రభుమున పాటిబండ్ల నూర్మనారాయణగారు (ప్రేమరు) “సాత్విక నిరోధము” అనుపద్యమును గురించి అనేకము దృష్టాంతములతో జనసామాన్యమున కంతకు విశదమగునట్లు బోధించుచు నుపన్యసించిరి. వీరి ఉదాహరణములలో ప్రహ్లాదునియొక్క సాత్వికనిరోధమును గూర్చి చెప్పినవిషయములు చాల యుక్తముగ నున్నది.

తరువాత స్వపరిపాలన ఆదర్శముల పట్ల ప్రభుత్వము వారు విముఖులై యుండుటకుగూర్చి కొన్ని ఉదాహరణముల మూలమున దెల్పిరి. (1) పక్షి గూటిలో కూర్చుండి తనపిల్లలను పెంచి పెద్దవిగాచేయును. ఆక్కలు వచ్చి పెద్దవై నప్పుడు గూడ గూటిలోనుండవని తల్లిచెప్పిన పిల్లలందునా? ఉండవు. అటులనే మన స్థితిగూడ నున్నది. (2) మరియు ఒకరు మైనరు తరఫున పనిచేయుచు చెడిపోవు మైనరు ఆస్తినింతను రాబట్టి కాపాడి చుంచి స్థితికి దెచ్చును. మైనరు పెద్దవాడైన తరువాత నా ఆస్తి నాకు ఇవ్వరుని మైనరు కోరడా? నిజముగ ఆస్తిని సేంపాండ్లజేసి, కాపాడిన వారికి ఆస్తిని ఒప్పు చెప్పటకు చాల కష్టముగానే యుండును. అటులనే మన ప్రభుత్వమువారు గునలను కాపాడి రక్షించి పోషించుచు, సకల సౌకర్యములను జేసిన మాట వాస్తవమే. కాని మన మిప్పుడు మన మామూల నొనంగుచుని కోరుచున్నాము. అవి వారి కంతగా రుచియింప లేదు. అని చెప్పి వీసెంటుగారిని గురించి వారు స్వయముగా రచియించిన పద్యములను జదివిరి. అని నిశ్చయముగా భావగర్భితములై, ఉద్రేక పూరితములై జనరంజకములై నున్నవఱకు ప్రతి పద్ధాంతమందును జలలేగు సభ్యుల కరతాళములే సాక్షి. అనంతరము సాత్విక నిరోధ మెందులకు చేయవలెనో, ఎప్పుడు చేయవలెనో అను విషయమును గూర్చి గొల్లపూడి రామనాథయ్యగారు (వకీలు) మిగుల ఉత్సాహజనకముగా నుపన్యసించిరి.

తరువాత లక్కరాజు నరసింహరావుగారు స్వదేశి హోమురూలు లీగులను గూర్చి మాజిల్లా జడ్జిగారు పంపిన సర్క్యులరును గూర్చి మాటలాడిరి. వెలగపూడి సుబ్బాగారు దానిని బలపఱచిరి.

తరువాత బెజవాడ క్లిక్ గౌకాల అధ్యక్షులగు మాతలపాటి నరసింహునాయుడుగారు మాటలాడిన విదప సభ ముగిసెను.

బెజవాడ.

మాయూరి స్వరాజ్యసమితి, డివిజన్ కాంగ్రెసు కమిటీవారి యాహ్వానముపై 16వ తేదీ సాయంకాలము మావడవద్ద పురభవనమునందు గావుబహద్దరు తాండకి వేంకటనరసయ్య పంతులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ జరుపబడినది. ప్రప్రథమమున అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు మాత్మదేశస్తుతినిచేసిరి. అటువైని రమాలూగారి మరణమును గూర్చి బెజవాడ పౌరుల సానుభూతిని దెలుపుచు తీర్మానము చేయబడినది. రమాలూగారి జీవితమును గూర్చియు, హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకై వారు పడిన శ్రమను గూర్చియు, నిష్కామ వృత్తితో రమాలూగారు చేసిన స్వాత్మత్యాగమును గూర్చియు, రమాలూగారి మరణమువలన దేశమునకు కలిగిన లోటును గూర్చియు కొండపల్లి శ్రీరామచంద్రరావు పంతులుగారు ఉపన్యసించిరి.

చివరికి వాడినా, అంతే, మహమ్మదు అలీ, సాహెబ్ అలీ మొదలగు దేశాధిపతులకు వ్యాపారము కాని మార్గమున నిష్పంధవాస శత్రువు నిధియట సరికాదనియు తక్షణమే వారలను వదలవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు తీర్మానము చేయబడినది.

ఈ తీర్మానము నామోదించుచు గోపీటీ లక్ష్మీనారాయణపంతులు, అయ్యదేవర కాశ్యపరావుపంతులు, శతావధాని జేమూరు శ్రీరామకృష్ణగార్లు ఉపన్యాసముల వహించిరి. దేశములో గాజపత్తికి కొనుగోదనియు “నా విప్లుః పృథివీపతిః” అనేది నాగోష్ఠికి ననుసరించి ప్రభువులయెడల ఈ దేశస్థులకు అమితభక్తి యున్నదనియు, తెలిజనుము, సర్వకూ మొదలగు చిన్న రాష్ట్రములవారి హక్కులను కాపాడుటకై మనదేశపు యుద్ధభటులు ప్రాణములను, ధనమును అర్పించుచున్న సమయమున మనదేశములో మన హక్కులకు భంగములుగుట కకు విచారకరమనియు, రాజభక్తితో మునిగి తేలుచున్న మనదేశమున ఈలాటి కాసనము నులుగ నెట్లుకాదదనియు, వారల నందరిని విడుదల చేయవలయుననియు ఉపన్యాసము లెల్లరు ఖండితముగ చెప్పిరి.

25-వ తేదీని మద్రాసులో జరుగు ప్రావిన్సియల్ కాన్ఫరెన్సుకు, రావుబహద్రులు తాదాంకి మొదలగువారు, అయ్యదేవర కాశ్యపరావు, గోపీటీ లక్ష్మీనారాయణ, అయ్యంక వేంకటమణయ్య, శిష్టుకాంధూర్లు, కొండపల్లి శ్రీరామచంద్రరావు, మారి సుందరరామకృష్ణ, శతావధాని శ్రీరామకృష్ణగార్లు ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రాష్ట్రీయ సంఘమువారు సాత్విక విశోధమును గూర్చి చేసిన తీర్మానము ఎక్కువ సంఖ్యలచే నామోదించబడినది.

రాజ్యపు సంవత్సరమునకు అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు డివిజన్ కాంగ్రెసుకుమిటి కార్యదర్శిగ నెన్నుకొనబడిరి.

క్రొత్తక విడుదలకు స్వరాజ్యసమితిలో సభ్యులుగ చేరిరి.

ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తక ఏర్పాటుచేసిన ఇద్దరు తెలుగు సామ్రాజ్యండు పోలీసు ఉద్యోగిగ్గులు సభకువచ్చి ఉపన్యాసములనుండిని వ్రాసికొనుట విశేషాంశమై యున్నది.

గొప్పట్లు

16 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకే వాపట్ల స్వరాజ్యసమితి వారి తరపున నొక యంత్రమును, బహిరంగ సభయందు జరుపబడినది. ముగ్గురాశ్రీ చోరగుడి వేంకటాద్రి పంతులుగారు ఉపన్యాసము మొనరిరి. అందు వారు ప్రస్తుత పరివాసాధిభావమున గల లోపములను గూర్చియును, స్వరాజ్యమును దాని యర్థమును గూర్చియును స్వరాజ్యసమితితో శ్రీయతి యానిదెనెంటు గాకి గల సంబంధమును గూర్చియును విపులముగా చర్చించిరి. వాపట్ల పోలీసు సబ్ డివిజన్ కమిషనరుగారు సభకుందును ఉద్బోధనను నుచుగను చూడరైరి.

రాజమహేంద్రవరము.

రాజమహేంద్రవర స్వరాజ్యసమితి పక్షమున అసీదెనెంటుగారు, అంజే, వాడియాగార్లు నిష్పంధప్రవాస శత్రువు నుండిని యంగికావయును తెలిగజేయుచు బహిరంగ సభ బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుగారి యాజమాన్యముక్రింద నిన్నటి సాయంత్రము పురపంచమున జరిగినది. ఆ సభకు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు సర్కిలు ఇచ్చి వెళ్తున్న మరీ ఇద్దరు పోలీసులు సము ఇచ్చి వెళ్తున్న కూడ వచ్చి వారి కార్యములను వారు జరిపిరి. జాతిమత వివక్షత లేక అన్ని జాతులవారును, అన్ని మతములవారును, వచ్చిరి. కాని ఏకా రణముచేతనే వ్యాపారవాదు లెవ్వరును మండునకై నను నాడు కానరాలేదు.

సామ్రాజ్యము స్వాతంత్ర్యాభిలాష భూతియులకు నుగ్గుసాలనాడు నెట్టిరి. వారు దేనిని భారతీయులకు నెట్టిరో దానిని మామోసగు డనుచున్నారు. హిందూదేశము స్వరాజ్యమునకు తగియున్నదని నాలుగు దేశములో సభలు జరిపి ప్రజలకు స్వరాజ్యము వాంఛనీయునని చెప్పి దానిని బడయుటకై యే విధమున లోటును జరుపక, తన జీవితమంతయు అసీదెనెంటుగారు ధారణసేరి. అసీదెనెంటుగారు వ్రాత యందు గాని యుపవాదములనుగను కాని యెట్టి దుర్బోధ యను లేదు. కాన దోలతమువారు అసీదెనెంటుగారు ఆమె సహచరులను, మహమ్మదాలీ షేకుదాలీలను శిష్టుమే, నిడుదల చేయవలెను అని యగ్రస్థానాధిపతి గారు పర్యవేక్షించిరి.

పిచ్చుట గొగననీయులగు రహాలుగారు అకాలమృత్యు పునాతను బడినందులకు విచారమును దెలుపుచు సొక తీర్మానమును అగ్రస్థానమునుండి చేయబడినది. సభ్యులు నిలుచుండి తమ సాయభూతిని దెలిపిరి. కనపర్తి శ్రీ రాములు గారు శ్రీదెనెంటుగారిని ఆమె సహచరులను, మహమ్మదాలీ షేకుదాలీలను శిష్టుమే, నిడుదల చేయవలెను అని యగ్రస్థానాధిపతి గారు పర్యవేక్షించిరి.

మును అగ్రస్థానమునుండి చేయబడినది. సభ్యులు నిలుచుండి తమ సాయభూతిని దెలిపిరి. కనపర్తి శ్రీ రాములు గారు శ్రీదెనెంటుగారిని ఆమె సహచరులను, మహమ్మదాలీ షేకుదాలీలను వారిని త్వరలో విముక్తుల జేయవలసినదనియు చెప్పియు దోలతమువారు ప్రజల యభిప్రాయమును గూడ నెఱిగి తమ కార్యములను చేయవలెనని చెప్పిరి. తరువాత గాడిచెల్ల గారు ముగ్గురాశ్రీ గారు, గానాల గారు ముగ్గురాశ్రీ గారు నుఱిగించిరి అతీర్మానమును బలపరచిరి. అటుపిమ్మట అధ్యక్షులు సాత్విక విశోధము, స్వదేశీద్రవ్యము, ఇస్టిగుటకొరఫానులను గూర్చి నుపన్యసించిరి.

తెలివాడలు చీనెంటుగారికి పంపబడినది. అగ్రాస నాధిపతిగారికి వందనములతో సభ నాటికి ముగిసినది.

బరంపురము.

15-8-17-వ “స్వరాజ్యమే రాజ్య” యు ప్రకటన పత్రికలు పురము నందంతటను నంటించబడినవి. 16-వ తేదీ ఉదయము, స్వరాజ్య పతాకములు, జాతీయ పతాకములు, స్వరాజ్య కమిటీప్రకటనలు మున్నగున నొక ప్రోపుసుండి చుట్టును కన్నులకింపుగ ప్రేలాడగట్టి కొందరుపట్టు లాబుడిని పురములోఁద్రొప్పిరి. తిరిగి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు పకిగుహము నుండియును బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ గాడ గోపాలకృష్ణయ్యగారి యధ్యక్షుక్రింద సొకసభ సమావేశమయ్యెను. చీనెంటుగారు ప్రభుత్వము నిష్పంధవాసశత్రులగుగూర్చి సభ్యులందరును ప్రార్థనలు జేసిరి. పిచ్చుట మదరాసు రాష్ట్రీయమునొకసభ వారిచే గాబోవు దేశీయమహాజనసభ కధ్యక్షునిగా ఆలీపెంటుగారు రెన్నుకొనబడినది చెప్పి పురపంచ వచ్చినతొత్రివాడ కార్యదర్శిగారిచే సభలో జరుపబడినది. తరువాత స్వరాజ్య సమితిసహాయాథ మొకప్రదర్శన గావించితమ యావార్య నాపిసంకులకు, లండన్ ఎలక్ట్రిక్ సినిమా కంపెనీ మేనేజరు గారి కొక స్వర్ణపతకమును బహుమానముగా నిచ్చుటకొక తీర్మానము గావించబడినది. పిదప ఆలీపెంటు ప్రతీకం యను పద్యములొక సభ్యునిచేసభలో జరుపబడినది. అనంతరము సభ వందే మాతరభ్యులతో ముగిసెను.

దేశసేవకుడు.

రాజకీయ సంస్కర్తలును, దేశసేవకులును, స్వరాజ్యోద్యమ వ్యాపకులును, గాడిచెల్ల మారిసోష్ట్రయరావు ఎం.ఎ. గారు, త్వరలో మాపురమునకు విచ్చేయుదురని వినుటకెంతయు సంతసించు చున్నారము.

కవులవరము.

ఆగష్టు 16-వ తేదీ సాయంత్రము సుమారు 5 గంటలకు, శ్రీరాములవారి గుడియేగుట, ముగ్రామ ప్రముఖులెల్లరువిచ్చేసి, పుష్పమాతితో నలంకరింపబడిన, శ్రీ ఆలీపెంటు, అంజే, వాడియాగార్లు భాయాపతులును, అగ్రస్థానమున నుండి భగవత్ కీర్తనలతో సభను ప్రారంభించిరి. ఈసభకు బందరునుండి పింగళి వెంకయ్యగారును కోట సుబ్బా రావు గారును, వీరెంకి వేంకటరాశ్రీ గారును విచ్చేసినవచ్చుదరిని సంతోష పెట్టిరి. మొదట వీరెంకి వేంకటరాశ్రీ గారు హిందూదేశముయొక్క డొన్న త్యమునుగూర్చియు, ప్రస్తుత రాజకీయపరిపాలనమును గూర్చియు, బోధించిరి. తరువాత పింగళి వెంక య్యగారు స్వరాజ్యమునుగూర్చి నుడువుచు ప్రస్తుతము చునను కోరునట్టి స్వరాజ్యమే, నిజ్జోయా రాజీగాయ, సింహాసనమునకు వచ్చినప్పుడు హిందూదేశమునుగూర్చి చేసిన ప్రకటనసారాంశముగయు అగ్రయులకు లోబడిన, కనడా, న్యూజిలాండు, మొదలుగాగల దేశముల కొసగిన స్వరహింసలమే మనవిష్ణు డభిలషించుచుంటి మనియునుడివి స్వరహింసల మననేమో, దానివలననుండి వచ్చు లాభ, నష్టములనుగూర్చియు, సభ్యులకు, తెలియునట్లు స్పష్టముగా జెప్పెను. ముగ్రామ స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శిగారు, నిర్వోరీయారాజీగారి ప్రకటనమును దెలుగున చదివిరి. కోట సుబ్బారావు మున్నగునా నుపన్యసించిన వెనుక సభ ముగిసెను.

కే నేజీయుల యాధికారవృద్ధి.

అట్టవా, ఆగష్టు 18:-మరల యుద్ధపు టేర్పాటులకు గాను 5 కోట్ల 5 లక్షల డాలర్లు గావలసి యున్నవని ప్రజలసభకు తెక్క లంపబడియెను. అందు 75 లక్షలు గ్రాండు ట్రంకు పసిఫిక్కు రెయిల్వేవారి కప్పించబడును. నేలమీద పైనికులు దిగుటకు వారికి ముందుగా కొంత సామ్యముచుటకు, 25 లక్షలును వెన్నలను చెల్లించుటకు 20 లక్షలు డాలరులు వ్యయమగును.

ముదురూరు పౌరజన సభ

ఈ నెల 15 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటల మొదలు మా హిందూ పుష్పక భండారమున సుమారు 300 నుండి పుర ప్రముఖులచే సభ జరుపబడినది. వృద్ధులై నేక కష్టముఖములు మాచి యుండిన కొల్లి భద్రాచలగారగ్రాస నాధిపత్యము వహించిరి. అనంతర మగ్రాసనాధిపతిగారు “ప్రస్తుతము ఇంజనీయరింగు కాఖలో వి నెద్ద యుద్యోగిగ్గులలో నొకరగు వి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారిని కృష్ణా తూర్పు డెల్టా ఎస్టేబ్లిమెంటు యొజనీ యు పరచుండి బల్లారిజిల్లాకు మార్పుట ఆన్యామనని ప్రజలందరి తరపున చెప్పమన్నాచుని” గుడివాడ తాలూకాలోని కొంతమంది రైతులు ఇంగ్లెషన్ జరక్ ఇకె స్పెక్టరు పిఫ్టుయజనీయరు 2 వ సర్కిల్ చూపించుటెందులకు ఇంజనీయరు మొదలగు అధికార్లుతో ఈనెల 3 వ తేదీని నుగించేసిగ్గుల నై విషయ మై గుడివాడతాలూకా రైతులందఱు కృష్ణా రింపలరైతుల తరపున అభిప్రాయమిచ్చుటకు నైవార ప్రజలసమృత్తి బడసి యుండలేదనియు అట్లు వారు అభిప్రాయమిచ్చుటకు ప్రజలు అంగీకరించుట లేదనియు చెప్పిరి. తరువాత తుమ్మలకోటయ్య యుక్తముగ సరగు గుడివాడతాలూకా రైతులగు అమ్మిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారి ప్రముఖులు ఈ తూర్పు డెల్టాలో నీ వత్సరము కలిగిన కలవరములో ప్రజలపక్షమున తూట్టింభావమును వహించియుండుటకు నచ్చుశిష్టి, నైవార కృష్ణానుండల రైతుల తరపున అభిప్రాయ మిచ్చుటకు అట్లులకారని నుడి విరి. పిచ్చుట ముదురూరు కోటిశ్వరరావు గారు సదగు, వి.టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి దయవల్లనే యాడెల్టాలో సుమారు 20 వేల యకరముల భూమి భూముపు సల్లపు సాగునుండి మార్పుటవల్ల బంజరుగా నుండు దశ పట్టనై యున్నవనియు వారు ఈ డెల్టాకు దయచేసినది మొదలు గోపాలకృష్ణయ్యగారి ప్రముఖులు చెప్పినట్లు తీరన దరఖాస్తు ఏదియు అంగీకరింప బడలేదనియు మునుగు కాల్యుల యగ్రముగలు క్రద్ధతో గను నింపబడలేదనియు నుడివి డెల్టా కలవరముగూర్చి కృష్ణానుండల సారులు గుడివాడ జగ్గయ్యపేట దెజవాడ పామర్రులంగు సభాతీర్మానములకు ప్రభుత్వమువారికిఅర్పించిరి. ఆసభ లలో సొకదానియం దైనను తగినక్రద్ధ తీసికొనక చివరకు మాగ్గులగు రద్దు చేయు ప గోరు బ ఆన్యామనము. పిచ్చుట కొల్లి వేంకటాచలయ్యగారు పర్యవేక్షించిరి. అనంతరము అగ్రాసనాధిపతి యా క్రింది తీర్మానముల నుపసాదించగా సభికులందరిచే నేకగ్రీవముగా నామోదించబడినది.

(1) ఈనెల 8 వ తారీఖున కవులవరపు లాకువద్ద యిరిగేవన్ యిన్ స్పెక్టరు మొదలగు గొప్పవారలతో గుడివాడ తాలూకా రైతులు కొందఱు జిల్లారైతుల తరపున, వి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి విషయమున తాము మనవిచేయుచున్నామని చెప్పటకు వారికి హక్కులేదనియు, అది యెంత మాత్రము రైతులకు అంగీకృతము కాదనియు,

(2) వి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు మొదలగు సహోద్యోగిగ్గులకు ప్రభుత్వమువారు మిక్కిలి విచారింపబడి మార్పుచేసి వారని తిరిగి వారిని యా డెల్టాకు రప్పించుట విషయనితికి గారణమగుననియు,

(3) ప్రజలయొక్క కష్టముఖములను ఎక్కువ క్రద్ధతో విచారింపి తగు మార్పులు చేయించి మహాపకార మొనరించినందులకు కృష్ణా తల్వరువారిక స్పెషల్ డ్యూటీ ఆఫీ సర్లకు సభ వారు కృతజ్ఞు లనియు తీర్మానింపబడినది.

(ఒక విలేఖరి).

శ్రీ దేవాంగజన మహాసంఘము: ఈ నెల 18 - వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు, చాంకలపేట నం. 26, బసవయ్యగిరియందు దేవాంగకులభి వృద్ధికై యొకసభ జరిగెను. అష్టాధు మచ్చ-కుమారస్వామిపెట్టి గారి యగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద, దేశతాప్రాధికంబులైనవెనుక హిన్నే-రాయకృష్ణయ్య, కొంపల-బుచ్చన్న పెట్టి బొగ్గుల - ఆదివారాయణయ్యగార్లు కులక్రమాగత సదాచార విరుద్ధనాపూర్వకంబుగ విద్యనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. కులభి వృద్ధిగ్గుల సమాజసాధనోదయక విద్యాభివృద్ధి గలిగించుటే సంఘముయొక్క ప్రస్తుతపు ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఇట్లులే యచ్చుటవచ్చుట సంఘసంస్కరణలు గావించవలగుటయు, కులంబునకు నెంతయు యశోదాయకంబగు ఇట్టి మహాదేశమునకు గులాభిమానులను శ్రీయంతులును సాహాయ్య లగుచుండ వ్రార్థిగులు - (ఒక విలేఖరి).

స్థానిక వార్తలు

(౧)

బెసెంటునిధి:—ఈ నిధికి ఈ నెల 19-వ తేదీనాటికి రూ 44607-15-7 లు చేరినది.

చెన్నై పురి వైద్యసభ:—ఈ సభ సభ్యులలో నొకరుగ నుండుటకు డాక్టరు డి. వి. వెంకట్రామయ్యగారిని బడిగని తెలియచున్నది.

అనిలి సెంటున్సుగారు:—అనిలి సెంటున్సుగారు యీ రోజున (20-8-17) ఉదయం నాటికి కోయంబు తూర్పువైపు వైద్యులని తెలియచున్నది.

న్యాయమూర్తి బేకెల్ వెల్లుగారి రాజీనామా:—వీరు చెన్నై పురి వైద్యసభ జడ్జి పదవి యందుండి తన పదవికి కొంతకాలము శలవు పెట్టి సెలవుకాలము అంతము కాక మునుపే తన పదవికి రాజీనామా చేసిరని తెలియచున్నది.

ఉర్వశీ శాపము:—ఈ నాటికమున విశ్వరూపుడు పునరుద్ధరమున నుండునని సభవారు ప్రవచించుచున్నది. ఈ నెల 21-వ తేదీ మంగళవారము నాడు సాయంకాలము 5-80 ఘంటలకు ప్రదర్శించెదరు.

వెల్లింగుడకో సతి:—వైద్యశాస్త్రజ్ఞుల సలహా వై వీమె యీ నెల 21 వ తేదీన బొంబాయి నగరమునండి బర్మాకు బోవుచున్నారు. ఈమెతో గూడ గ్రీక్ వెంట్రెగారు, కెప్టెన్ రిగ్లిగారు, కెప్టెన్ లింగ్టన్ గారు గూడ బోయెదరు. ఈమె ఒక మాసము బర్మాలో ఉండినపిమ్మట దిరిగి బొంబాయికి వచ్చెదరు.

చెన్నై పురి ఎక్సెల్ సియరు క్లబ్:—ఈ క్లబ్ యొక్క వార్షిక కార్యక్రమము నిన్నటి సాయంకాలము (19-8-17) చాకలపేటయందున్న క్లబ్ భవనమున జరుపబడెను. క్లబ్ సభ్యులును వారి స్నేహితులును చాలమంది సమావేశమయిరి. సుమారు ఒక గంటపాటు సంగీతకాలక్షేపము జరుపబడెను. పిదప భూభారము లాసంగబడెను.

బ్రాడ్వే హాల్స్ కేసు:—ముస్తఫాహాస్సేకాన, మరియొకడును కలసి మహమ్మదు ఫాజు ఆరు కటిక నానిని గత నెల 27 వ తేదీన చంపిరి. సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు మాణిక్య ముల్లిగారు కేసు చేసిరి. ముస్తఫాహాస్సేకాన మాత్రము దొరకెను. రెండవవాడు ఇంకను దొరకలేదు. ఆయినను ప్రస్తుతము మట్టుకు మొదటి ముగ్గాయిని ఒకనినే విచారణ నిమిత్తము హైకోర్టునకు బంపిరి.

చెన్నై పురి వస్తుప్రదర్శనము:—ప్రదర్శనసమయములో కలసి పనిచేసి సహాయ మొనర్చుటకు వెంట్రెండు ప్రభువుగారు హిందూదేశపు ఫ్రెంచి గవర్నరుగారికి వ్రాసిరి. తాము స్వయముగ వచ్చి సహాయ మొనర్చెదమనియు, తమ రాష్ట్రములలోని వారు గూడ దనుకు దొరికిన సహాయ మొనర్చెదమనియు ఫ్రెంచి గవర్నరుగారు వెంట్రెండు ప్రభువుగారికి వ్రాసిరి.

ఒక మనిషిని పోవుట:—తిరువళ్ళిక్కోలో డ్రైక్రాఫ్టుని కోర్టుకు సమీపముననున్న కాయగూరల మార్కెట్టులో నొక తోటనుంచి (మనీషర్) పోయినది. దానిని తెచ్చి నాకిచ్చిన వారికి రూ 25 లు బహుమాన మిచ్చెదను. దానిలో రూ 50 ల నోటు 1 టీరు 10 ల నోటు 1 టీరు 50 పదిరూపాయలు 1 వజ్రముల ముక్కుపుడక 1 సాన టైట్లిన మాణిక్యము 2 పచ్చలు 1 గోమేధికమునందెను. హెచ్. రాఘవేంద్రరావు 80, శివరామమిథి తిరువళ్ళిక్కో.

దగా కేసు:—తేనెయిళ్ళు కంపెనీవారి గుమాస్తా టి ఎస్.విశ్వనాథపాండా అనునతడు కంపెనీవారి చిత్రా ఆకర్షణలో తప్పు జమాఖర్చులు వ్రాసి సుమారు 1400 రూ॥ తప్పు రించినట్లు వానిపై కంపెనీవారి ఏజెంట్లు కేసుచేసెను. విచారణానంతరము ముగ్గాయిపై నేరము మోపబడి ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్షయు, 800 రూ॥ లు జూర్యనాయు విధింపబడెను. జూర్యనామై తములో 200 రూ॥లు కంపెనీవారికి నష్టపరిహారములో నియ్యబడుటకు మేజిస్ట్రేటుగారి ఆజ్ఞ యైనది.

‘కొరిమాండులు’ నాక:—ఈ నాక బోతులేనిది లో దిరిగెడు ఒక చిన్న నాక. దీనియందు విద్యుచ్ఛక్తిదీపములు, పంకాలు మొదలగు సుగుసాములుండెను. గాయములు తగిలిన సోల్లనను బ్రాహ్మండి ‘చెన్నై పురి’ వైద్యశాలనాకకు ఈ ‘కొరిమాండులు’ నాక తీసికొని బోవుచుండెను. దీనియందు సుమారు రెండవందలయిది గాయములు దగిలినవారికి సుగుసాములు చేయబడెను. ఈ నాక ‘కాలిఫోర్నియా’ కోచనియు.

వినియోగ చతుర్థ:—చెన్నై పురి ముత్యాలపేట, తంబు శెట్టిపిళ్ళిగారి వేంచేసియుండు వృత్తిగారు గుడియనంబుకు (శ్రీ శెల్లవినియాయకునికి యీ పింగళినామ సం॥ ఆవణి నెల 6-వ తేదీ (21-8-17) మంగళవారం సాయంత్రం 4 1/2-ఘంటలకు ఆభిషేకమున్ను, 6-ఘంటలకు ఆలంకార ఆరాధనమున్ను, రాత్రి 8 1/2-ఘంటలకు (శ్రీమాత్, సి. వడివేలుపిళ్ళిగారి శిష్యుడైన తిరుచినాపల్లి - రాజమణి కృష్ణగారివలన కంద పురాణమును కల్పతిరుగుణపడలమున్ను నడిపించబడును.

ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సభ:—ఈ నెల 25-వ తేదీ శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు చెన్నై పురి నగరేహాలునందు (ఆర్మీని బయ్యపిళ్ళి) గి నామహదర్శి. కేశవపిళ్ళిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద వీ రాష్ట్రీయ సభ జరుగును. హాజరీ 1500 యిదికి మాత్రమే తావుగలదు. అందు ప్రతినిధుల సంఖ్యనుబట్టి ప్రేక్షకులకు టిక్కెట్లు అమ్మబడును. కాన ముందుగా సంబంధ సంఘములవారు ప్రతినిధుల సంఖ్యను తెలుప ప్రార్థింతులు. చిత్తునిబంధము లేపబడినందున ప్రతికూల ప్రకటింపబడునని చెన్నై పురి కాంగ్రెసు కమిటీ గౌరవకార్యదర్శులు వ్రాసిరి.

మునగాల రాజావారి షోటవింగు:—గత శనివారము సాయంకాలమున మునగాల రాజావారి స్వర్ణహారమున షోటవింగు గావించబడెను. పౌరులు, స్త్రీ పురుషుల నేకులా విందు కేటించిరి. అతిథుల సెల్లరను రాజావారును, వారి సంతతిగారు కే. లక్ష్మణరావుగారును స్వయముగ పగారు ర్వించి గౌరవించిరి. గుంటూరువాస్తవ్యులగు పురాణం కనకయ్యశాస్త్రిగారు ఆ సమయమున గాత్రముతో శ్రావ్యముగ సంగీతము బాదిరి. పలహారానంతరము గంగనాథము మొగలియ్యగారు చిత్రాపై తమ ప్రజ్ఞను జూపిరి. పిమ్మట ప్రసిద్ధి కెక్కిన సరోజినీదేవి కుటుంబమువారిచే, వాల్మీకి ప్రతిభయను ఆంగ్లనాటకము ప్రదర్శింపబడెను. ఆంగ్లభాషలోని పాటలు భారతీయ సంగీతపు నట్టతో యతిశ్రావ్యముగ ప్రదర్శితలచే పాడబడెను. వాల్మీకి దొంగలగురువుగనుండి యమిత దుష్టాదులు గావించి, తన వద్దనున్న సంస్కరించికొని మహమ్మదదని నెలుల జెందనో యీ నాటకమునందు ప్రదర్శింపబడెను. పాత్రధారులు తమ విధుల చక్కని నిర్వహించిరి. వాల్మీకి వేషధారి సామర్థ్యము ప్రశంసనీయును. కాని పాత్రలన్నియు పాశ్చాత్యుల రూపాంతరము లని చెప్ప వచ్చును. తుట్టుకుద కొకరు సామాన్య స్త్రీ పురుషుల గాత్ర భవ్యుల ననుకరించి, సంతసము బురికొల్పిరి. ఈ పిందు జయప్రదముగ జరిగిరి.

భూవేంద్రనాథ బాసుగారికి నిందు:—సర్ ఎన్. పి. సింహా, సర్. కె. సి. గుప్త, సర్ రాజేంద్రనాథ్ ముక్తియన్నగు సహనీయులు సమావేశమై యుండ మా॥ బాసుగారికి బర్మాను మహారాజవారి యధ్యక్షతక్రింద కలకత్తా నగర మందరమున 18వ తేదీన విందుచేయబడెను. అధ్యక్షులు బాసుగారి యాలోగ్య సంపదలు వర్ధిలవలెననుచు ఇండియా కార్యదర్శి యాలోచన సంఘమునకు వారు సభ్యులైన విషయము తెల్పుకొనుచు దాని ప్రాముఖ్యతను వెలువరించిరి.

సాంఘిక రాజకీయాది విషయములయందు భారతీయులొంగు సామాజ్యమువలన నెన్నియో యుపకారము నందిరి. గనుక భారతవర్ష మాదేశమునెడ పరిపూర్ణభక్తి గలిగియుండుట ముఖ్యవిధి. అధికారవర్ణపాలకులచే నన్ని బాధ్యతలును నిర్వహింపబడి యధికారములన్నియు వారియందు కేంద్రీకృతమైయున్నవి. తత్ఫలమున భారతీయులకు కాల్కోపక్రమణ శక్తి నశించినది. భారతీయుల యాత్మ గౌరవము మున్నగువాటికి గూడభంగము కలుగుచున్నదని ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు బాసు గారు ప్రస్తుతమున్న హైందవుల వాంఛల చర్చింపబడిరి. చూసంగ్రామము జరుగుచున్నది. ఇక్కాలమున మన యావచ్చక్తిని యుద్ధవిజయమును గూర్చియే వినియోగింపనగును గాని హిందూదేశమున రాజకీయ సంస్కరణ విషయమునకు భంగం కాక నేరదు. వైగానింగ్లాండుదేశము స్వేచ్ఛాల్లరక్త. ఆదేశము మన యాశయములకు భంగమిచ్చునెరదు. హిందూదేశమున జాతిభేదములు మున్ను నవగోధములు లున్నంతమాత్రము స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్య ప్రపంచము చిరకాలము మానిపిచేయబడ నేరదు. హిందూదేశము స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును వాంఛించి యున్నది. స్వపరిపాలన మొనగబడిన పిమ్మట నాంగ్లదేశముతోడ సంబంధముండును భారతీయులు స్వావిభక్తియుతులై ఆంగ్లరాష్ట్రమునకు తోడ్పడుచున్నారు. భారతీయులు యూరోపు రణరంగమున తమరక్తముల ప్ర

వాహములుగట్ట పోరుచున్నారు. గనుక ఆంగ్లేయులకు విన్నవముల నొసరించుటకు వర్తమాన మెకడు శ్రేష్టము. శత్రువుల కుట్రలువ్యర్థమై హైందవులు తానూహించుటలై ఆంగ్లేయులకు శక్తివంచనలేక సహాయపడుచున్నామి. గనుక వై చర్యలవలన నాంగ్లేయులకు మనలయెడ నుద్భవన సద్భావములను మనము వర్ధుపరచుకొనగూడదు, మన యాలోచనముల నిపుడు మారదృష్టితో నడుపగల రాజనీతి లవసరము. ప్రజల సయమున కడుజాగ్రత్తతో ప్రవర్తించవలయును. పునోచ్చతి మందగ చనముగలిగియున్న మన మాభాగమున చెందక ఓర్వీగలిగియుండవలయును. మనకోర్కెలను వైద్యముగ నాంగ్లేయులకు విన్నవింపవలయునేగాని నిర్బంధము నూచితము గాకూడదు. అనధికారసభ్యుల సంస్కరణ విజ్ఞాపనము ఇండియామంత్రి సభను ఎత్తివేయవలయునని కోరుచు బోసుగా రా విన్నవమున సంతకము నుంచిరి. ఈ విషయమై సమాధానము నిచ్చుచు బోసుగారు తన ప్రత్యుత్తరమును ముగించిరి.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు

853

ది 22-8-1917 వ తేదీ బుధవారమునాడు జరుగవచ్చు మదరాసు కార్పొరేషను మీటింగు సందు యీ క్రింది తీర్మానము లుపపాదింపబడుటచుసూచి తెలియవచ్చింది.

1 మ-రా-రా-శ్రీ, కె. సి. దేశికాచారియారు గారివలన:—

గిండ్ల ఇన్ స్టిట్యూట్ వారు మ్యునిసిపల్ నీటి పరిశోధననుసూచి వ్రాసిన రిపోర్టు, ఉన్న యెడల ఆ రిపోర్టునుసూచిన కర్నల్ హౌసోవన్, అందు మేజర్ బ్రెగ్గెన్ గాల్ల అభిప్రాయములు, వీటిని కమిషనరును, రేటుచేయల్లను తెలిసికొను నిమిత్తము, త్వరలో ప్రచురించవలయు నని ప్రెసిడెంటు గారిని కమిషనరును కోరుచున్నారు.

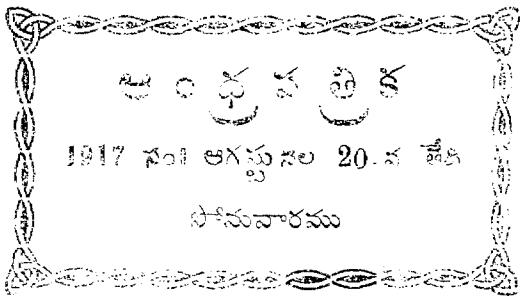
2 మ-రా-రా-శ్రీ, రావుబహదూర్ జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారివలన:—

స్పెషల్ ఇంజనీరు ఆఫీసును రిఫన్ బిల్డింగు లోనికి పంపుటనుసూచి పునరాలోచించుటకు 23-8-1917 వ తేదీన కార్పొరేషనుయొక్క జనరలు మీటింగునగయి, జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారివలన సావకాశముగల నోటీ సివ్వబడి యుండెనను తీర్మానమును 76 (1) శెక్షనుక్రింద నిరాకరించుచు ప్రెసిడెంటుగారిచే పాలింపబడిన యుక్తగవుచు కమిషనరును రికార్డు చేయుచున్నారు అనునది

3 మ-రా-రా-శ్రీ, సల్లా గురుస్వామి శెట్టి గారివలన

కార్పొరేషను కార్యనిర్వాహకునివలన 1916-17 వ సాలునకయి సిద్ధము చేయబడి సమర్పించబడిన గందరగోళ ములన రివైజ్డ్ యస్టిమేటు వలన కార్పొరేషనుయొక్క ఆర్థికస్థితిని సూచి కలిగిన అనవసరపు కలవరము, గాస్త్రీయ ఆయవ్యయక్షేమము, పన్నులను వృద్ధిచేయు హెచ్చు అధికార ముండిన నేగాని సమకూడనేర దని 2-5-1917 తేదీల 767 యం. నంబరు జి. ఓ.గో మద్రాసు గవర్నమెంటువారిని యభిప్రాయపడునట్లు చేసి, భూమివైనను, కట్టడములవైనను వచ్చు సాలు ఆదాయమునై నూటికి 16 1/2 వంతున పన్నును నిర్ణయింపగలుగు లాగున ఆర్డుయొక్క 12-వ శెక్షనును సవరణచేయుటకు శీఘ్రములో నొక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుటకు అంగీకరింపు డని మద్రాసు గవర్నమెంటువారు ఇండియా గవర్నమెంటు వారి నడుగునట్లు చేసినందులకు కమిషనరులు చింతిలుచున్నారు.

మద్రాసు కార్పొరేషను జనరలు మీటింగు 18-8-1917. } టి. విజయరాఘవాచార్య ఆఫీసు ప్రెసిడెంటు.

బాసుగారి హెచ్చరిక

—(1)—

ఈ సమయమున భారతీయుల దృష్టి యంతయు బాసుగారి ప్రసంగములపై లిలించి యున్నది. ఇందుకు కారణముల నెదక దూరము బోనక్కరలేదు. బాసుగారు హిందూ దేశస్థులలో సందిగ్ధతరుణ మానస్సును సమయమున ఆంగ్ల దేశమున యున్నది యని నలుకరింప బోవుచున్నారు. యుక్తానంతర సంస్కరణము లొంగి దేశములో నిపు యాలోచించబడుచున్నవి. బాసుగారు ప్రజా ప్రతినిధులు సూచించిన సంస్కరణవిధానముల దయారు జేయుటలో ప్రాముఖ్యత నహించినవారు. అందుచే వీరి నియామకము ఆంగ్ల దేశాభిప్రాయ పుద్బుద్ధియును మార్పుట కధికముగ తోడ్పడునని ప్రజలు గంభీరముగా నున్నారు. కలకత్తా పురమంధిరమున బాసుగారికిచ్చిన విందు సమయమున, బరబ్దాకామహారాజుగారు పరస్పరముచు, బాసుగారి నియామకము నూతన యుగోదయ ప్రారంభమును సూచించుచున్నదనియు, ప్రజల యాశయ ఫలప్రాప్తికి సాధన భూత మగుననియు నుత్సాహ వాక్యముల నుడివిరి. ఈ యుత్సాహమున కెంతవరకా భారము గలదో కాల ప్రవాసామే వ్యక్తపరుప గలదు. బాసుగారి ప్రత్యుత్తరము వారియుద్ధాగ్రాశయములను వెల్లడి జేయుచున్నది. ఫలిత మెట్లున్నను, ప్రజాప్రతినిధులు గోరన సంస్కరణములను హిందూ దేశమునకు ప్రభుత్వమువారు ప్రసాదించుటకు తమ యానచ్ఛక్తిని వినియోగించెదమని బాసుగారు వాదనలు జేయుచున్నారు. ఆంగ్ల దేశమునకు రాజధానిని జూపుట తమ రాజకీయాభివృద్ధికి సూచనాత్మక మను బాసుగారి యభిప్రాయముతో భారతీయు లెల్లరు కేకభవించెదరనుటకు సందియము లేదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వము విశేషాధికార వర్గ పరిపాలనము క్రింద భారతీయులచే నడుపబడుచున్నది. అధికారమంతయు వీరిలో కేంద్రీకృతముగా యున్నది. ఇట్టి ప్రభుత్వవిధానము హిందూ దేశపు ఆత్మాభివృద్ధికి సహాయకారిక లేదనియు ఆత్మగౌరవమును పెంపొందింప లేదనియు బాసుగారు నుడివిరి. అందుచే సంగ్రామము జయక్రద మగుటకు మన శత్రుల నన్నిటి నుపయోగించుట యనసరమయినను, యుద్ధసాధారణములకు సంబంధము గల హైందవసంస్కరణముల గూర్చి మన వాంఛల దెలుపుటకు మాననక్కరలేదు. ఐరిషు సభ గూడ ఐరిషుసమస్యను పరిష్కరింపబూనినది. బాధ్యతగల రాజ్యాంగ మంత్రులు హైందవ సమస్యలపై తమ దృష్టిని నిగుడించితమని పలికి యుండిరి. అందుచే సుదూరమానసముతో విసమస్యల బరిష్కరించుటపై హైందవ భావిదశయు, ఆంగ్ల దేశపు భావిదశయు సాధారణడి యున్నవని బాసుగారు విశదపరిచిరి. గమ్యస్థానము జేరుటకు కండ్లు దెరిచి, యభ్యంతరముల జూచి నెరగొండక వాటిని దాటుట యనసరమని బాసుగారి యభిప్రాయము. “నాకు ఆంగ్ల దేశముపై విశ్వాసము గలదు. ఏలనన స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ యక్కడ వ్యాప్తమైయున్నది. హిందూ

దేశపు భావిదశయును ఆంగ్లేయులకు నమ్మకము లేక బోలేదు. హైందవాశయములను సంతృప్తి పరుపకుండ కాలము గడపుటకు వారంగీకరింప” రని బాసుగారు ఆంగ్ల దేశముపై తమకు గల గాఢ భిమానమును సువ్యక్తపరచిరి. ఈయభిమానమే భారతీయులలో గూడ నింతవరకు ప్రబలి యున్నది. దీని నేమాత్రము బలహీనము గాకుండ జేయుటకు పాలకులను పాలితులను తోడ్పడుట యనసరము. భారతీయుల ఆదర్శము స్వపరిపాలన చునియు, ప్రజాప్రభుత్వముపై ప్రపంచ మంతయు యభిమానము జూపుచున్న పుడు భారతీయుల వాంఛను ఆంగ్ల ప్రజలకు నివేదించుట యత్యంత లాభకారి యనియు, బాసుగారు పలుకుచున్నారు. సంగ్రామసమయమున హైందవ సమస్యల గూర్చి నివేదించుట సమంజసము గాదని నుడువు విమర్శకులకు బాసుగారు సరియగు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. తాము ప్రస్తుతకదవి నంగీకరించు విషయములో, రాజ్యాంగమునం దుండియే తమ కోరికల బడయుటకు యత్నించెదమని నుడివిరి. వీరి సత్ప్రయత్నములు హిందూ దేశపు భావ్యభివృద్ధికి సాయకము గాక యని గోరుచున్నాము.

హైందవ ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి సభలో హైందవసభ్యుల నియామకమును గూర్చి నేడందిన జలయిమాసపు రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్ పత్రికలో నిటుల విమర్శింప బడినది.

“ఇండియా సభకు మూడవ హైందవ సభ్యుడు చేర్చబడెనని ప్రకటించిరి. వీరితోగూడ, హైందవులు ముగ్గురి కొకరుచొప్పున సభలో నుండురు. అందుచే ఇండియాసభలో ఫలకరమగు ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుటకు హైందవులు విశేష దూర మింకను బ్రయాణము జేయవలయును. ప్రభుత్వకార్యదర్శి సభ పూర్వాచారమునకు శరణ్యమని హైందవులు దలచుచున్నారు. వారి వాంఛల గొనసాగ నిచ్చిన, యాసభను పూర్తిగ దీసివైచుటయే వారి యుద్దేశము. ఛేంబర్లెనుగారి సాహెబు జాడఖానుగారి నియామకము భారతీయులకు సంతృప్తి గొలుపలేదు. పట్టాణిగారి నియామకము రాజదర్జీతు సింహాగారి నియామకము కన్న నెక్కుడు ప్రజాంగీకారము బడయదని మాభయము. హైందవు లందరు కర్జను ప్రభువుగారు హిందూ దేశాభివృద్ధిని వెనుకకు మరల్చిరని యభిప్రాయపడుచుండ, పట్టాణిగారు వారి పరిపాలనపు జ్ఞాపకార్థమై శిలావిగ్రహము దయారు జేయించిరి. బాసుగారి నూతన నియామకము భిన్న భావములను పురిగొల్పును. వీరు రాజకీయ సంస్కర్తలలో ముందంజవేయువారలలో నొకరు. అద్భుత వింత యుద్భవించి, పట్టాణి, ఖానుగాల్లెకారణముచే నైనను, వీరితో నేకీభవించినను, వీరు వాగ్వాద సామర్థ్య మెంతజూపినను, వీరి పక్షము జేరువారు కొలదిమంది మాత్రమే తేలుదురు.”

హిందూ దేశీయుల ఆదర్శములపై అత్యంత సానుభూతిని జూపుచుండు రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్ పత్రికగూడ బాసుగారి నూతన నియామకమువలన నెక్కుడు లాభములు చేకూరునటుల సూచింపలేదు. అయినను కార్యదర్శియగు మాంటాగుగారు తమ విప్లవక్రమను హైందవాశయముల కనుకూలముగ నెరవేర్చెదరని మాకు నమ్మకము గలదు. వారి యుపన్యాసములను, వారి జీవిత చరిత్రయు మా విశ్వాసమున కాధారములు. ఇంత కన్నను లండను టైమ్సుపత్రికాభిప్రాయము మా నాదమునకు బలకరము. లాయరుజార్జిగారు గావించిన నూతనోద్యోగపు తేర్పాటులకు సంతసించి, మాంటాగుగారి నియామకమునకు మాత్రము టైమ్సుపత్రిక యభ్యంతరముల జూపినది. మెసపా

టేమియా చర్చలో, మాంటాగుగారు రిచ్చిన యుపన్యాసము వారికిష్టిపదవికిగల సామర్థ్యము జూపదనియు, సమగ్రతెందనో ఊడగా వీరిని నియమించుట సమంజసము గాదనియు టైమ్సుపత్రిక వ్రాయుచున్నవి. టైమ్సుపత్రిక వ్యతిరేకభావము జూపినందున, మాంటాగుగారి నియామకము హిందూ దేశమునకు లాభకరమనియే నిశ్చయింపవచ్చును. హైందవాశయములు అపాయకరములు గావని ఆంగ్ల దేశమున గూడ అభిప్రాయములు ప్రబలుచున్నవి. రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్ పత్రికాభిప్రాయ మీవిషయమై నిట బొంబుపరచెదము. “అలస్యము గావించకుండ, మన ఆదర్శము హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలన నొసగుటయే యని, ప్రకటింపవలయుననియు, మన సంకల్పములకు దగినటుల దృష్టాంతముల జూపవలయుననియు మాత్రము మనలను భారతీయులు కోరుచున్నారు. ఈతరుణమున పార్లమెంటు సభ ఆంగ్ల ప్రతినిధుల నియోజకాధికారము ప్రసాదించినది. ఐరిషు విప్లవకరులు ఊమింపబడిరి. హోంరూలువిధానమును చర్చించుటకు ఐరిషుసభ గూడనున్నది. అట్టితరీ హైందవులవాంఛలు అపాయకరము లని ఎటుల జెప్పవచ్చును?” అని రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఇట్టి యనుకూల పరిస్థితులలో గావించబడిన బాసుగారినియామకము హిందూ దేశమున కుత్తేజకర మగుగాక !

హిందూ దేశ రక్షక నైస్యము

ఈ నైస్యమున జేరుట కీ నెల 28 వ తేదితో గడుపు ముగియుచున్నది. హిందూ దేశమునందంతయు ని ర్మితులను 2974 మంది చేరిరని ప్రకటింపబడినది. ఈ నైస్యమున జేరు విషయమై యవసరమగు సమాచారము తయి సర్.పి.యస్. శివస్వామి అయ్యరుగారిచే నొసగబడినది. శివస్వామి అయ్యరుగారు తమ యుద్యోగపదవిని జాలించికొనిన పీమ్మట, విశేషకాల మీ నైస్యవిషయమై ప్రజల ప్రోత్సహించుటకు గడుపుచుండుట శ్లాఘాపాత్రమనుటకు సందియములేదు. నైస్య విషయమై వారిచ్చిన వివరములు మిక్కిలి యుపయోగకరములుగ నుండుననుట నిశ్చయము. చెన్నరాజధానికి వలయువారు 1000మంది నైసికులు. ఈనెల 11-వ తేదివరకును అందిన దరఖాస్తుల సంఖ్య 1157. కాని యిందులో వైద్య పరీక్షలో ననర్హులని తిరస్కరింపబడు వారనేకులుండవచ్చును. 27 వ జలయివరకు పరీక్షగావించబడిన 84 మందిలో, 22 మంది మాత్రము అర్హులుగ అంగీకరింపబడిరి. అందుచే అర్హులయినవారు నూటికి 26 మంది మాత్రమే గాన్పించిరి. కావున దరఖాస్తులు విశేషసంఖ్య పంపబడినగాని, మదరాసున కవసరమగు సంఖ్య సమకూడదు. శిక్షలో నుండుకాలమున నెలకు 11 రూప్యములు ప్రతి నైసికునికిని వేతన మొసగబడును, కాని యీమొత్తమును జీతముక్రింద భావించక, గౌరవభృతి క్రింద విద్యావంతులు నైకొనవలయును. భారతీయనైస్యమున, భోజనసామగ్రి నొసగెదరు. కాని విద్యాధికులుచేరునైస్యములో నిటులజేయుట సమంజసముగ నుండదని శివస్వామిఅయ్యరుగారు దెలిపిన మీదట, భోజనసామగ్రి బదులు నెలకు షుమారేడు రూప్యము లిచ్చుటకు దొరతనము వారంగీకరించిరి. అందుచే ఈ మొత్తముతో తమ జీతములోని 6,7 రూప్యములు చేర్చినచో, తమకు సామాన్యముగ నలవాటు పడిన భోజనము లభించును. జాతి భేదములు గమనింపబడును. శాకాహారులకును మాంసాహారులకును వేర్వేరు

భోజనపు టేర్పాటులు గావింపబడు నని తెలుపబడినది. దరఖాస్తు లంపినవారికి నైద్యపరీక్ష వెంటనే గావింపబడును. చెన్నపురికి శాశాలావిద్యార్థులకు చెన్నపురిలోనే పరీక్షించుట టేర్పాటుల గా వింపబడినవి. మొదటి 250 మందికి సెప్టెంబరు మధ్యగాని అక్టోబరుప్రారంభమునందు గాని శిక్ష గలుపబడవచ్చును. ఏప్రిల్ నెలలో బరీక్షలకు వెళ్లువారికి, జనవరి నెలలో సైనికశిక్ష ముగింపబడును. తమ పరీక్షాకాలము దెలిపిన యెడల పరీక్షలకు భంగమురాకుండ సైనికశిక్ష నొసగుటకు ప్రయత్నములు గావింపబడునని శివస్వామయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమువారు 250 మంది మనుజులను సమకూర్చు గలిగిన, విశ్వవిద్యాలయ సైనికనివహ టేర్పాటుజేయవచ్చును. బి.ఏ. పరీక్షలో కృతార్థులై వృత్తులకొరకై నిద్య సభ్యులను చూచున వారి నివహమునందు జేరుటకు నెక్కుడు యత్నము గలదు. వీరి తరువాత గ్రాడ్యుయేటులయి కళాశాలల వదలిన వారిని జేర్చి కొందురు. కళాశాలలో చదువకుండ, విడిగ బి. ఏ పరీక్షలకు జడువుచున్న వారిని పిమ్మట దీసికొనెదరు. బ్రిటీషురాష్ట్రములలో నున్న స్వదేశ సంస్థాన ప్రజలందు జేరవచ్చునా యను సంశయ మింకను నాలోచనయందున్నది. దొరతనపుకొలుపునందున్నవారి కీ సైన్యమున జేరుటకు సౌకర్యము లెక్కుడుగనున్నది. వారి ఉద్యోగపుజీతము వారికొసగబడును. శిక్షానంతరము వారి యుద్యోగము తెలిగి వారికి నొసగబడును. ఇతరుగాక యుద్యోగముల నొసగునపుడు, ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశ రక్షణసైన్య సేవను లక్ష్యమునం దుంచుకొనెదరు. అందుచే శివస్వామి ఆయ్యగారు హైదరాబాదువకుల నీ తీరున నుద్బోధించుచున్నారు.

“ఆగస్టు 28వ తేదీతో సైన్యమునకు ధరఖాస్తులు పంపుకాల మంతమగుచుగాన, యవకు లందరును పరీక్షసంఖ్యాకు లేతెంచి యీ విధానము జయప్రదముగ గావింప హెచ్చరించుచున్నాను. బాలుర తలిదండ్రులును, పాలకులును తమ బాలుర సీ సైన్యమున జేరి సంగీకరించుటయే గాక, ప్రోత్సాహముగూడ జేసెదరని నమ్ముచున్నాను. యావన భారతదేశము శోధన గావింపబడుచున్న దని దేశీయుల గుర్తింప గోరుచున్నాను. వీరు సమయమునకు దగినటుల కార్యసాధనమునకు గడంగెదరని విశ్వసించుచున్నాను.”

ఈ వాక్యములను భారతీయులెల్లరు గుర్తింపవలెను ఆంధ్రులు ముఖ్యముగ నీ విషయము ముందంజ వేయుట యవసరము. తలవని తలంపుగ నీ హక్కు ఆంధ్రులకు ప్రసాదించబడుచున్నది. జితము మొదలగు విషయముల నాలోచించుట కిది సమయముగాదు. మాతృదేశ రక్షణమునకు వెన్వెంటనే పూనుకొనుట యత్యవసరము. ఇంతకన్నను షవిత్తకార్య మెద్దియును లేదు. శివస్వామయ్యగారి సత్ప్రయత్నములు పూర్ణముగ ఫల ప్రదములగుచుగాక యని కోరుచున్నారము.

కోయంబత్తూరు జిల్లాసభ.

ఈ సభ నేడు కోయంబత్తూరులో సమావేశమయినది. అగ్రాసనాధిపతి యగు కే. పి. రామను మీనను గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. వీరి ప్రారంభోపన్యాసము భావగర్భితమై, సమరసభావమును వ్యక్తపరచుచున్నది. రాజకీయ భావిస్థితి యుత్సాహకరముగ గన్పట్టక భోయినను, భారతీయులు న్యాయమున కేమాత్రము విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుకొనడని మీననుగారు సభ్యుల హెచ్చరించిరి. హిందూదేశమునకు లభింపదగు స్వపరిపాలనము గూర్చి రాష్ట్రాధిపతులంద రేకాశిప్ర

యము గనుపఱచుటకు గారణ మేమైయుండునని మీననుగారు బ్రశ్నించుచున్నారు. ఏ ఆందోళనము జరిపినను శాసనబద్ధముగ నుండుట యవసరమని అగ్రాసనాధిపతిగారు నుడివిరి. బ్రాహ్మణేతరసమస్యపై వీ రొసగిన యభిప్రాయము దేశీయులెల్లరు గమనింప దగినది. అగ్రాసనాధిపతిగారు బ్రాహ్మణేతరులు. బ్రాహ్మణేతరుల యభిప్రాయపై బాటుకడుచూ, వారికి రాజకీయవిద్యను గలుపుచూ, బ్రాహ్మణేతరులలో సాంఘికభావము వృద్ధిగావింపుచూ, బ్రాహ్మణులతో సమానముగ వారిని బైకిదీసికొని వచ్చుటకు ప్రయత్నించుటకు తమకు పరమ సమ్యతమని అగ్రాసనాధిపతిగారు నుడివిరి. అంతయగాని బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులకు గల సాంఘిక విభేదములు బూర్తిగ సమసిబోయి, హిందూవులలో జాతిభేద మంతరించువరకు ప్రజాప్రాతినిధ్య ప్రతిష్ఠానలు మొలకలేత్తకూడ దనుటకు మాత్రము తామే మాత్రము సమ్యంతింపమని మీననుగారు చెలిపిరి. ప్రజాప్రాతినిధ్యము లభించిన బ్రాహ్మణేతరులను బ్రాహ్మణులు బైకిచాకుండ జేసెదరనుట బ్రాహ్మణేతరులు ధీశక్తుల నవమానించుట యని మీననుగారు నుడివిరి. బ్రాహ్మణేతరీద్యమమును సాంఘికీకరణముగ బనిజేసి, యభివృద్ధిగాంచుట ఉత్తమధర్మమని మే మిదివరకు వ్రాసియుంటిమి. ఇట్టి యుద్దేశమునే అగ్రాసనాధిపతిగారు వెల్లడిజేసిరి. వీరి హితవచనములను మా బ్రాహ్మణేతర సోదరు లాలించి, తమ యద్యమమును బ్రకాశవంతము జేయుదురుగాక యని గోరుచున్నారము.

అగ్రాసనాధిపతిగారు బ్రాహ్మణుల నుద్దేశించి ఈ తీరున బలికిరి. “విద్యయందు ముందంజవైచిన బ్రాహ్మణులారా, మీయభివృద్ధిని సంపద జేసికొని బ్రాహ్మణేతరుల వెనుకబడవైచి, వారిలో యనూయత బురికొల్పుకును.” బ్రాహ్మణేతరుల గూర్చి మీననుగారి తీరున బలికియుండిరి. “సోదరులారా! ప్రాతఃచరిత్ర బైకిదీసి, బ్రాహ్మణేతరులకు సీతారాములు, సావిత్రిసత్యవంతులగురవించుటకు పని లేదనియు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు వస్తుతత్వమునందే భేదముగలదనియు బలుకకును. ఉభయ సంఘములవారును యొకరి కొకరు యవసరమని గ్రహించి, ప్రాచీనకాలములో నొకసంఘము వారికి మరియొకసంఘమువారు ద్రోహ మొనర్చిరని దూషించుకొనకును. ఉభయల యాదర్శముల కొరకయి కలసి పనిజేయును.”

పై వాక్యములను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు గమనించి, జాతీయాభ్యుదయమునకు సంయుక్తభావముతో గలసి పనిచేయ గోరుచున్నారము.

బ్రాహ్మణేతర సభ

ఈ సభ నిన్నటిదినము కోయంబత్తూరులో సమావేశమయినది. అగ్రాసనాధిపతిగారు రామపానుగంటి రామారాయనిగారి ప్రారంభోపన్యాసమును వేరొకచో బ్రచురించుచున్నారము. వీరు ఆంధ్రులు. విశాఖపత్తనములో ఆంధ్రమహాజనసభ కగ్రాసనాధిపత్యము వహించినవారు. వీరు సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో సభ్యులుగ నుండి తమ విధికృత్యముల బ్రశంసనీయముగ నిర్వహించియుండిరి. అపుడు వీరికి దేశభావలపై గల యభిమానము జూపి యుండిరి. సంస్కృతాంధ్రాంగముల వీరు పండితులు. వీరి వాక్యములను యందరును చక్కగ నాలోచించుట పరమధర్మము. వీరి యుపన్యాసముపై మా యభిప్రాయమును రేపటి దినమున వ్రాసెదము.

ఫోక్లొగారి సంస్కరణములు

వీటిని గూర్చి భారతీయ నాయకుల కిదివరకే దెలియును. బాంబాయి కాంగ్రెసునకు బూర్వమే యీ సంస్కరణముల ప్రతులు పంచిపెట్టబడినవి. అలహాబాదులో సంస్కరణవిధానమును దేశీయ మహాజన సభ వారును, మహమ్మదీయ సంఘమువారును దయారుజేయుటకు చాలకాలము క్రిందటనే యివి ప్రకటించబడినవి. సింహాగారు బాంబాయిదేశీయమహాజన సభోపన్యాసమును దయారుజేయక పూర్వము, ఈ సంస్కరణముల ప్రతిష్ఠాని యొద్దనున్నది. ఈ సంస్కరణములను గ్రహించిన పిమ్మటనే దేశీయమహాజన సభానాయకులు సంస్కరణవిధాన మేర్పచిరి గనుక, ఫోక్లొగారి విధానము వీరికి నూతనముగ గన్పట్టెను. ఫోక్లొగారి విధాన ప్రకటనమునలన, హైదరాబాదునాయకుల యభిప్రాయములలో గలుగబోవు మార్పులన్నియును లేదని విశదమగుచున్నది.

చెన్నపురి నైద్యశాల

చెన్నపురి నైద్యశాలకు నెలకు షుమారు 1,25,000 రూప్యములు వ్యయమగుచున్నది. ఈ మొత్తము రాను రాను అధికమగుచున్నది. ధరలనుదినము హెచ్చుచున్నవి. ఈనాక రోగులకును, గాయములు తగిలినవారికిని, అమితముగ సహాయకరముగ నున్నది. ఈనాక గావించిన సాయమును గూర్చి సైనికాధికారులు తమ కృతజ్ఞతను పలుమారు తెలిపియుండిరి. ఈనాక చెన్నరాజధాని వారిచే భరింపబడుటచే, దీని వ్యయమునకై చెన్నరాజధానివారు ధనసహాయము గావించుట యవసరము. నెలకు ఎవరికిసాధ్యమైనంత వారు చందారూపముగ నిచ్చిన, సామ్రాజ్యమును రక్షింపబూనుకొనినవారికి సాయము గావించినవారగుదురు. అందుచే భారతీయులెల్ల రీ నాకకు సాయము జేయుట అవసరమని హెచ్చరించుచున్నాము.

—(o)—

కమాండరు వెడ్జివుడుగారు సర్ సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యగారు, కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారి కిటుల వ్రాసిరి:— “మీ 18వ జూలయి లేదన వ్రాసిబంపిన తంత్రితర్జమానము ప్రకారము ప్రశ్నల నడిగియుంటిని. మాంటాంగుగారి యుపన్యాసమును వేరుకవరులో బంపుచున్నాను. హోంరూలు సంఘాతములు మాంటాంగు గారి యభిప్రాయములతో నెంతవర కేకీర్తించునో జెలిసికొనగోరెదను. వారు హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు సహాయ కార్యనిర్వహించిరి. ముస్లిములు మీతో వారికి బని గలుగును. సా తీర్మానముపై లిఖనము, లేబరుకక్షలవారి సాధుభూతి గలదనుట నిశ్చయము. హైదరాబాదు హోంరూలు కార్యాలయచనకు వచ్చుటకు దక్షిణాఫ్రికాలోని బోయరులకు స్వపరిపాలన యొసగుటయు, నువ్యును పరివర్తనము జరుగుటయు సాయముజేయగలవు. మెరసాటేమియూ కమిషన్ నివేదకము చే నిరంకుశాధికారవర్గము సౌష్ఠవముగనుండలేదని విశదపడినది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమున యధినివేశ రాజ్యపాలనముతయూతయచుని ప్రకటింపవలెను దానిని బొందుటకు మార్గములను, యంతరములను నిశ్చయింపవలెను. హిందూదేశము గోరిక విధమున పన్నులవిధించు నధికార మొనగవలెను. కోకాగారముపై స్వాతంత్ర్యమునకలెను. ముస్లిములు స్వేచ్ఛానియో జికాధికారము, కొంత ప్రాతినిధ్యము, పిమ్మట పూర్ణప్రాతినిధ్యముగల ప్రభుత్వము యొసగబడవలెను. పట్టణమునకు బాధ్యతగల ప్రభుత్వము నియ్యవలెను. వీటికి ముఖ్యాధికారులు జాతీయవిద్య. రాష్ట్రముతో బరి ప్రాసంభించినను, జాతీయో పని ప్రారంభించినను, విశేషభేదము లేదు.

మీరు యితరులను ముస్లిములక గూడ స్వాస్థ్యత్యాగ చేయుట బూనవలయును. సునకువిజయము చనకాలములో గలుగకబోయినను, రానోవు సంరేలివారికి వెలుతురు నొసగవచ్చును. సరియగు స్నేహబృందముతో గలసి బనిజేయుట తృప్తికరము.”

ఈ పై వాక్యములు కమాండరు వెడ్జివుడు యం. పి. గారి లేఖా సాగంకము.

వృత్తాంతములు

బాగాలో కోళ్ళకర్తకము సంతకు దొంగతనమువారే స్వాధీనము చేసికొనిరి.

నేటిలో కొవ్వొత్తుకట్టి కత్తి తేసినవారిసందరిని బాతి లోనుండి వెళ్ళేయటకు కలకత్తాలో కొంతమంది బ్రాహ్మణులు ఆబాలగోపాలము భూజలను సేయుచున్నారు.

ఉదయపురు మహారాజాగారు యుద్ధ సందర్భమున 50,000 రూప్యములను గానప్రతినిధిగారికి సమర్పించి దానిని రాజప్రతినిధిగారు వందనపూర్వకముగ నందుకొనిరి.

అక్టోబరు నెలలో వెంట్రుండు ప్రభువుగారు మంగుళూరు కేంద్రానికి తెలియుచున్నది. వీరు మంగుళూరుకు పోక ముందో తరువాతయో కచ్చింట (క్యాటికలు) కు గూడ బోయెదరు.

క్రిస్మసు లెవులలో మంగుళూరులో పార్లకామికి ప్రదర్శనమును జరుపుటకు దక్షిణ కనరా కలెక్టరుగారు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. దీని నిమిత్తము ఇదివరకే పుడే ఒక సంఘ మేర్పడినది.

మొక్కువర్క వ్యాధి. — సింహళములో 4 రు కన్ జాని జాతివారును ఒక కూలివాడును ఈవ్యాధికి చికిత్స చేయించుకొనుట నిరాకరించినందున వీరిలో కొక్కొక్కరికి 50 రూ॥ల చొప్పున మేజిస్ట్రేటుగారు జుల్మానా విధించిరి.

గంగాది అపూర్వపురుగు వందలలో నిండియుండుటచే మహానీ, కాలికారు మధ్యయినపదారి కొట్టుకొని పోయినది. ఇది బెంగాల్ నార్వెస్టు యినుపదారిలో చేరినది. ప్రయాణీకులు సోపుటకు 2,3, వారములు పట్టును.

రానారెడ్డిలోనున్న కొంతమంది మహాస్వమీ ప్రముఖులును మరికొందరు ముసలమామలు గురువారము 16 వ తేదీని పించు పుచ్చుకొన్న డిప్టీ కలెక్టరు గారిట్లో సమావేశమై హోమురాలు వలదని యి ఇది దేశమునకు అన్యకమనియు తిగ్గానియింకొనిరి.

పాల్నా కలెక్టరుద్యాలయ చట్టమునుగూర్చి నివేదింప నియోగింపబడిన ప్రత్యేకకర్తవారు సెప్టెంబరు 5వ తేదీని ప్రాయశఃతపి ట్టును కాన్సిలు కంపెనలకు, ఆనంతో మది సభలో సమీక్షింప బడెదలదు.

శ్రీకాళాగంధమున మానవీయులగు పిమ్మగారు వారి దాక కలెక్టరుగ నియమింపబడుదురు. ఇప్పుడా స్థానముననున్న లాంచెర్లగారు గాగాక స్థానమున ల్యాండు రికార్డు డెప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడుదురు. గాగా గాజిల్దా అధికారిగ నియమింపబడుదురు.

1917 సం॥ మొదటి ఆరమాసములలోను న్యాయగ్రస్తులైన టైనికులు 1916 సం॥ కంటే చాల తక్కువ యనియు ఉష్ణ సంబంధపురు గోగము లేనియు లేనయు మాంపేగు గారు కామన్సుడలో తెలియజేసిరి. 60 ఆంగ్లమైకులును, 80 హైందవమైకులును వైద్యశాల కంపెనడిరి.

ప్రతి నెల 16 వ తేదీని విప్లవావసము గూర్చి సభలకు జరుపుటకు అలహాబాదు హోమురాలు సంఘమువారు ఉద్దేశించిరి. హిందూదేశపు పరిపాలన సంస్కరణములగూర్చి జరిగెనుటకై ప్రభువుగారి యుపన్యాస మెంతయు ఆకాశంకముగ నున్నదని త్వలో పురహుజుగు సంస్కరణములను తెలియజేయవలెనయు మా॥ పండిత మదనమోహన మాలవ్య గారు ఇండియా క్యాండర్నిగారికిని, ప్రధాన చంద్రిగారికిని తంతుకంపిరి.

నిర్బంధావాస ప్రతిపాదనము. అలహాబాదు, ఆగష్టు 18:— సిప్లాలో జరుగబోవు గాననసభ నుండు బీ సెంటు, అరంజేలు, వాడియా గారలకు విధించిన నిర్బంధావాసపు టు త్తరువుల రద్దుచేయ గోరుచు మొక శిశ్యావరము ప్రతిపాదించెదలని మదనమోహన మాళవ్యగారు నోటినిచ్చిరి. ఆయంతయును గూర్చియే మరికొన్ని ప్రశ్నల నడిపెదమని మాలగు పండిత గారును శేజుబాదూరు సైప్రాగారును తెలియబడిరి.

కోయంబత్తూరు బ్రాహ్మణేతర సమావేశము

అధ్యక్షులగు పి. రామా రాయణంగారి (ఎం. ఏ.) యుపన్యాస సంగ్రహము ఈ నెల 19 వ తేదీని కోయంబత్తూరులో జరిగిన సభ నుండు రామా రాయణంగారి కిటుల నుడివిరి.

సమావేశ కారణము బ్రాహ్మణేతరు లందరును ప్రత్యేకముగ సమావేశ గుంట కిదియే మొదటిసారి. భాగ తీయు ల పత్తు మున ముట్టాడుటకు తామే సమర్థులమని నిరంతరమును తెలంచుచు ను విచగ్గుతు లిదివరకే మన సమావేశము కాభాసమావేశమనిరి. తామే భారతజాతి యనియు తమభావములే భారతీయుల భావములనియు భిన్నపదువారు ఈ సమావేశమును జరుపువారు ఏవితరగతుల ప్రతినిధులో ఆతిథిగతులే అత్యధిక సంఖ్యగలవారగుటకు మరిచిపోయిరి. వెనుక నట్టిని సహించబడెను. అందులకు మనము కష్టములపాలైతిమి. ఆతిథిపదనుకొందును. బ్రాహ్మణేతరులలో సంయుక్తవిధాన మేదియు లేకుండెను. ఎవరివారిని వారు పోవుచుండిరి. అందువలన వారికి నష్టము కలుగుచుండెను. అది వింతిగాదు. మూఢాచారబద్ధులై పురోహితులమాట జగదాటజాలని వారికింక కట్టిలాభము కలుగగలదు. ప్రాచీన కాలమున బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరుల కట్టి జ్ఞానమును కలుగకుండ నిష్పంధముల నొనరించిరి. ప్రాచీనవాద్యయ మెల్లరి సాత్తేయి యుండగ నిట్టి నిరోధముకలిగింప కుండినచో స్థితి గతులు చాల ననుకూలముగ నుండియుండును. అట్లు జ్ఞానమును బ్రాహ్మణులకే ప్రత్యేకించుట మహర్షుల మతముగాదని తెలుపుచేద ఋతుక్రులును నేను మీకు చూపగలను. బ్రిటిషు పరిపాలనము ప్రారంభమగు నప్పటికి మనదేశ మజ్జానాంధకారమున మునిగియుండెను. వారు మనకు విద్య నేర్పి మూఢవిశ్వాసములను తొలగించి పురోహితుల శృంఖలనులను తొలగించుకొని జ్ఞానమును మనకు కలుగజేసిరి. బ్రిటిషువారు 150 కలెక్టరులనుండి పరిపాలించుచున్నను స్వపరిపాలనాత్మక కలిగింపరైరిని కొంద గా తేటించెదరు. మొదట వారు సక్రమ పరిపాలనము నేర్పరచి పిమ్మట సాంఘిక రాజకీయ సంస్కరణములను చేయవలసి యుండెనుగాని వా కట్టి విధానము నేర్పరచి 60 ఏండ్లు మాత్రమే యాగును. ఈ 60 ఏండ్లలో నింతటి యభివృద్ధిని వారు కలిగించుట చాల క్లాగునీయ నునుటకట్టి సంతయును లేదు. ఆయభివృద్ధికి బ్రాహ్మణేతరసమావేశమే నిదర్శనము. బ్రాహ్మణేతరుల కత్తిగొంపమును కలిగించిన వాండ్లయపదపాలనమే. బ్రాహ్మణేతరులు దానిని సంగ్రహింపగలుగుట కత్తికాము పట్టినది.

బ్రాహ్మణేతర గోద్యమము. వెనుకటిరెనే బ్రాహ్మణేతరులు పనిపాలునుచేయుచు నాయకత్వమును సంకల్పించుకొనుట విద్యాధికు లగువారికే విల వికులగాదను ప్రశ్న కలిగినది. బ్రిటిషు వారితనమువారి యుద్ధముండి అధికారమును బలిమిని గ్రహించుటకు ప్రయత్నిమును జరుగకుండినచో నిపు డే బ్రాహ్మణేతరగోద్యమము తలచూయుండెను గాని ఎప్పటికైన నిది ప్రబలుట నిశ్చయమే హోమురాలు యుద్ధయమునలన బ్రాహ్మణేతర గోద్యమము ప్రబలమైనది.

హోమురాలునకు మనమేల వ్యతిరేకతలము? ఇపుడు హోమురాలు లభించినచో బ్రాహ్మణేతరులు మరల వెనుకటిరెనే దానత్వమునకు పాలుగావలసి కచ్చును. వడ్డాశ్రమధర్మమును మరల ప్రారంభించుట జాతీయ విద్యా విధానము కావలె ననుట సంస్కృతమును నేర్పి వలెనుట ఆంగ్లభాషను అప్రాముఖ్యములలో చేర్పవలెనుట మున్నగునవి ప్రాచీన బ్రాహ్మణాధికృతమ మరల నెలకొల్పుటకే ప్రారంభింపబడినవి. తప్పక వెనుకటి పురోహితయాజ మాన్యమే చేకూరగలదు. కాన బ్రాహ్మణేతరు లిపుడు పట్టుదలతో పనిచేయుకుండిన నగ్గకము కలుగునని వారిలో ధీసంపన్నులు నిశ్చయించిరి.

హిందూదేశగతుక నేన మొదటివర్తము. — మాయూలు వైనిక నేన నిమిత్తము ఈ సంవత్సరము 1 వ అక్టోబరు తేదీని విడవబడుచునని అలహాబాదునుండి వచ్చిన తింతిలన తెలియుచున్నది.

బంగారు వెండి వగైరా 856 యేలం నోటిసు

తిరుమల, తిరుపతివగైరా దేవస్థానములలో 19 7 వ సం. జూన్ జూలై నెలలో వచ్చిన బంగారువగైరా వస్తువులు యాదిగున కనుపరిచిన వాటిని, 1917 వ సం. ఆగష్టు నెల తే 27 ది కగలు 11 ఘంటలు మొదలు తిరుపతిదేవస్థానం ఖజానా వద్ద యేలం వేయబడును. యేలములో సవాలు చేయకొరువారు, దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ 100 లు ధరావతుకట్టి యేలములో సవాలు చేయవలసినది. యేలం పూర్తియైన తేది లగా యతు 30 దినములలోపల యేలం మొత్తం చెల్లించి లాల్లను పుచ్చుకొనవలయును.

సూచక, మొత్తం.

1. బంగారు ధరావతుకట్టి కులములు 30 వంతున కులములు.	1087
2. బంగారునాణెములు లాటుగా కకములు	12
3. వెండి ధరావతు 1,000 కులములవంతున మొత్త	5946
4. వెండినాణెములు లాటుగా కకములు	4
5. హాల్నికూపాయలు	8540
6. తేగడరూపాయలు ధరావతు రూ 1,000 లు వంతున	3961
7. తేగడవైసాలు ఒకలాటుగా రూపాయలు	385
8. తామ్రము ఒకలాటుగా శేర్లు	602
9. గాగివగైరా పాత్రలు ఒకలాటుగా	
10. వస్త్రములు వస్త్రాలు	
11. కన్నురంగవగైరా చిల్లరజనిశిసామానులు.	

దేవస్థానం ఆక్రసు, తిరుపతి. } విచారణకర్తలవారు.
16-8-17

బొబ్బిలి కాంపిటీషన్. (856)

శ్రీ భారత అసోసియేషను, గుంటూరు. వై సమాజమువారి ఆధికత్వము క్రింద ద్వితీయ పోటీపరీక్షకు 1917 సం॥కిం ఆక్టోబరు 20వ తేది మొదలుకొని బ్రహ్మశ్రీ శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి గారిచే రిజియూకబడిన బొబ్బిలి యుద్ధనాటకమును ప్రదర్శించుటకు నిర్ణయింకబడినది. ఈ పోటీపరీక్షకు ఉత్తీర్ణులైనవారు లాగు, నెల్లూరు లోని నాటక కంపెనీలవారు రానచ్చును. ధర ఖాస్తులు కుపువారు యీ సమాజపు ప్రెసిడెంటు గారికి తమ సమాజపు అధికారి ద్వారా సెప్టెంబరు 15వ తేదీలోపున పంపుకొనవలయును. ఈ పోటీపరీక్షలలో గెలుపొందిన వారికి యీ విధముగా బహుమతులు యీ సమాజము వారిచే యివ్వబడును. రంగారాయకు రు. 40-0-0, చాపారాయకు రు. 40-0-0, విజయరావు రాజు 30-0-0, వెంగల్ రాయుడు 30-0-0, హైదర్ జుగు రు 25-0-0, మల్లమాదేవి 25-0-0 విలువ గల బంగారు కతకములున్ను, అన్ని విధముల చక్కగ ప్రదర్శించు నాటకంపెనీవారికి రు60-0-0 రజతపాత్రను యివ్వబడును. ధరఖాస్తు రుసుము రు. 4-0-0.

N. B. నలయువారు యీ సమాజపురూల్కు కై క్రింద సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. ఇట్లు. విష్ణుభట్ల సూర్యనారాయణ బి. ఏ. బి. ఎల్, గుంటూరు } ప్రెసిడెంటు, 7-8-1917. } వి. కృష్ణమూర్తి, సెక్రటరీ.

THE GREAT WAR

Flanders Fighting: Fifth Successful Offensive

British Dash and Daring Graphically Described

Rumanian Fighting Favourable to Allies

POPE'S PEACE PROPOSALS REJECTED BY FRENCH PAPERS

[Reuter's Agency.]

Great Britain

Naval Fight in the North Sea.

ENEMY WARSHIPS SHELLED AND DAMAGED.

Naval Airmen's Bombing Raid.

LONDON, August 18.

The Admiralty states that light naval forces scouting in the German Bight on Thursday sighted an enemy destroyer. Fire was opened and the enemy chased. She was repeatedly hit and set on fire, but escaped through mist over a minefield. Enemy minesweepers were sighted shortly after. We opened heavy fire and at least two were severely damaged. We were unable to follow owing to minefields. A submarine attacked our vessels during the engagement, and another attacked after the action, but without result. Our vessels were not damaged. The Admiralty states that naval aeroplanes at midnight on Thursday dropped many tons of bombs on the Thourout Railway station and caused fires. It is believed that an ammunition dump was hit and the Railway damaged. The machines returned.

Mesopotamia Campaign.

Less Disease and Sickness.

LONDON, August 18.

In the House of Commons Mr. Montagu stated that the rates at which troops were sent to hospitals during the first six months of 1917 namely sixty British and thirty Indian were less than last year and were not considered excessive in view of the fact that troops were constantly engaged in minor operations against Turks under excessive heat. More serious tropical diseases were almost entirely absent.

Revenue Administration in

Mesopotamia.

The System Described

LONDON, August 19.

In the House of Commons Mr. Montagu stated that the revenue administration in Mesopotamia was controlled by a Board of three British officers, assisted by two Revenue Officers.

The administration was carried on as far as possible on the basis of the system existing before the British occupation. Arab collectors were appointed for some districts, and the custom of collecting through village headmen had been revived in others. Regarding the administration of justice Sir Stanley Maude exercised powers similar to a High Court, Senior Judicial Officers were given the powers of the District and Sessions Judge, and other subordinate officers were invested with civil and criminal powers in varying degrees.

Seamen in Conference.

Important International Gathering in

London.

LONDON, August 19.

The International Conference of Allied and Neutral Seamen and Firemen met in London to consider the attitude to be adopted towards German sailors after the war in view of submarine outrages. There was a widely representative attendance, including delegates from the Dominions. Messages were received from foreign Unions, and seafarers of every grade were present. Mr. Havelock Wilson presided. He referred to the recent cases of coldblooded murders; also the firing upon hospital ships. Seafarers should refuse to sail with Germans after the war and drive a wedge against German shipowners themselves. At the close of the Chairman's address, the Conference sat privately.

Significance of Labour Appointments.

LONDON, August 19.

The Ministerial appointments have aroused considerable interest. Mr. Wardle's promotion is regarded as a significant commentary on the Labour Stockholm controversy, as it indicated a definite cleavage between Mr. Henderson and his parliamentary colleagues and Mr. Wardle's total disagreement with the pacifists. Brig-General Geddes is a brother of the First Lord of the Admiralty and has been Director-General of recruiting at the War Office.

Brig-Genl. A. C. Geddes honoured.

LONDON, August 19.

The Press Bureau says that Brig-General A. C. Geddes has been awarded the K. C. B. in recognition of his war services.

War Prisoners in Switzerland.

LONDON, August 19.

Lord Derby announced to-day that Turkey had agreed to a conference regarding war prisoners in Switzerland.

Britain's Wheat Reserves.

LAHORE, August 19.

LONDON, August 18th.—It is unofficially stated that the stocks of foreign wheat in England are unprecedentedly large, and the Food Controller has commandeered the corn exchanges for warehousing grain.—('C. & M. Gazette'.)

Britain's Food.

Prices of Jams and Jellies Fixed.

LONDON, August 19.

An order has been issued fixing the maximum prices of jams and jellies.

Consumption of Wheat Reduced.

LAHORE, August 19.

LONDON, August 18th.—The Premier told the House of Commons that the closer milling and food economy campaign had reduced the consumption of wheat by one-seventh.—('C. & M. Gazette'.)

Mine Explosion in Camp.

Six Killed: Twenty-three Wounded.

LONDON, August 19.

During night manoeuvres in camp in Hampshire a mine accidentally exploded, killing six Canadians and wounding twenty-three, five of them very seriously.

Equipment of British Forces.

Mr. Asquith's Appreciation.

LAHORE, August 19.

LONDON, August 18th: In the course of his speech in the House of Commons, Mr. Asquith said that he believed that our armies were never so well equipped as they were at present. We had never possessed anything like the same reserves whether in munitions or available forces. The Premier assented.—('C. & M. Gazette'.)

Australia

Australia's War Tax Bill.

Second Reading Passed.

LONDON, August 19.

MELBOURNE:—The House of Representatives has passed the second reading of the War Time Profit Tax Assessment Bill. The tax will be fifty per cent. for the year ending 30th June 1916, and seventy-five per cent. afterwards and will be levied on excess profits made after 30th June 1916, as compared with pre-war profits.

Canada

Canadian Finance

LONDON, August 19.

OTTAWA.—Supplementary estimates for fifty millions and five hundred thousand dollars have been placed on the table in the House of Commons. The appropriations include seven-and-a-half millions to be loaned to the Grand Trunk Pacific Railway, two millions-and-a-half for advances to soldiers for settling on land, and a further two millions required for the payment of pensions.

Canadian Ships Commandeered.

LONDON, August 19.

VANCOUVER.—The Imperial Government has taken over steel vessels being constructed here.

Canadian Wheat Crop

LONDON, August 19.

WINNIPEG.—The wheat crop is advancing rapidly and will be about the average.

America

Bond Issue.

LONDON, August 19.

WASHINGTON.—The Secretary to the Treasury has definitely proposed a bond issue of seven and half Billion dollars of which four billions will be loaned to the Allies.

TELEGRAMS.

Consume Less Wheat.

America's Crops Below Average.

LONDON, August 19.

WASHINGTON.—The Food Administration announces that American supply of wheat is four hundred million bushels below the requirements of the allies and neutrals but that there is a large surplus of other cereals. It therefore recommends Americans to consume less wheat and more of other cereals.

Germany

German Workmen Restless.

Meetings Forbidden.

LONDON, August 19.

AMSTERDAM.—The Deputy Commander of the Second Army Corps at Stettin has prohibited, in the interests of public safety, meetings in the city. The "Vorwaerts" reports that the Socialist Party has protested to Dr. Michaelis against such prohibitions which have been reported from all parts of Germany. The mysterious distribution of handbills among German workers, urging them to strike, continues. The financial organ, the "Frankfurter Zeitung", deplores what it describes as the independent attitude of workers.

Trouble at Prussian War Ministry.

General Groener Resigns.

LONDON, August 18.

There appears to be some trouble at the Prussian Ministry of War. It was rumoured that General Groener, head of the War Bureau, had resigned. This was followed by an emphatic declaration that General Groener still enjoyed the fullest confidence of F. M. von Hindenburg, but a few hours later it was announced that General Groener had left the War Office and was being appointed to command a division.

Potato Shortage.

A Mayor's Complaint

LAHORE, August 19.

LONDON, August 18th.—The Burgomaster of Duisburg, writing to the Press, complains that less than a twentieth of the potatoes assigned to Duisburg for the period between the 11th July and the 14th September, have not yet arrived and only auxiliary supplies from Holland have rendered possible a distribution in this town of 250,000 inhabitants.—('C. & M. Gazette'.)

Reinforcement of Enemy Forces.

Significant German Methods.

LAHORE, August 20.

LONDON, August 19th. The "Telegraph" states that the Germans have just taken for work on the Somme front 400 men of the Eschloo Regiment, some of whom had already been wounded while working in Flanders. The Germans now compel the signing of voluntary engagements to work by the deprivation of all food.—('C. & M. Gazette'.)

Strike in Krupp's Factory.

LONDON, August 19.

AMSTERDAM.—The "Lokalanzeiger" states that several hundred workmen at Krupp's works at Magdeburg have struck work owing to the arrest of one of their leaders on a charge of distributing strike handbills.

Russia

M. Kerensky's Reply to the Premier's Message.

LONDON, August 19.

M. Kerensky replying to a message sent by Mr. Lloyd George on the occasion of the anniversary of the war says that Russia will use all efforts to surmount her difficulties and in close union with the allies to secure lasting peace and triumph of justice.

Government of Poland.

Reported Austro-German Proposals.

LONDON, August 19.

Reuter learns that the Central Powers intend to offer Poland a regency composed of three eminent Polish politicians, a Ministerial Cabinet, and a Council of State, to which none of the present provisional councillors will be appointed.

Russian Poles' Declaration.

A Polish Congress at Moscow has passed a resolution in favour of the creation of an independent Polish State, re-uniting all Polish territories with an outlet to the sea north of the Vistula and declaring that a premature peace would be contrary to Polish interests.

Message to British Commander.

LONDON, August 19.

Reuter's correspondent at the British headquarters says:—Genl. Korniloff has telegraphed to F. M. Sir Douglas Haig:—"I have the honour to inform you that I have taken command of the Russian armies. I have convinced that on the re-establishment of strict discipline the Russian armies will devote all their powers at an early date to assist the efforts of the Allies towards the attainment of the common objects which unite us."

F. M. Sir Douglas Haig has replied assuring Genl. Korniloff of the best wishes of himself and the British armies for the complete success of Genl. Korniloff's great task as well as of their unshaken confidence in their Russian allies under Genl. Korniloff and in the victory of the Allied cause.

TELEGRAMS.

Settlement of Ukraine Question. Terms of Settlement.

LONDON, August 19.
The Russian Government has temporarily settled the Ukraine question over which there has been much trouble. The Council-General will administer the country, including the provinces of Kieff, Volhynia, Podolia, Poltava, and Chernicoff, until the Constituent Assembly decides the future of Little Russia. The Government appoints the members of the Council-General, and retains the power of veto as regards registration.

Russian Success in Caucasus. A Series of Villages Occupied.

LONDON, August 19.
A wireless Russian official communique says:—In the direction of Kharput we occupied a series of villages. The Turks took the offensive against Banch and forced us to retire somewhat.

Italy

The Pope's Note. French Press Comments.

LONDON, August 19.
The papers reject the Pope's proposals.
The "LE TEMPS" asks: "How can a voice raised in the name of divine rights demand punishment for the wrongs of 1871 and 1914? When one desires to pose as an arbiter of peace, the first duty is to decide between good and bad."

The "JOURNAL DES DEBATS" says that the third parties intervening are acting consciously on behalf of the autocratic empires.

The "LE MATIN" says there must be no equivocation over the terms of the evacuation of invaded districts.

The "LE JOURNAL" expresses sympathy with the Pope's intentions, but unshakable firmness in the Allies' plans.

LONDON, August 19th.—The "Journal-des-Debats" says that peace intervention is useless unless it is preceded by consultation with all parties who would make precise proposals. The Pope's proposal should be dismissed. ("O. and M. Gazette").

German Journal's Adverse Comment.

AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" refuses to accept the Pope's proposals regarding the restoration of territories, declaring that Belgium and Northern France are much more valuable than the German colonies. It asks what about German world trade and the property of German merchants everywhere?

Central Powers Support.

ROME.—The Vatican has been assured that Berlin, Vienna, and neutrals support the Pope's proposals. The Allies maintain an attitude of reserve.

To be Discussed in Reichstag.

AMSTERDAM.—The Reichstag main committee will meet on Monday when, according to a Berlin paper, the Pope's appeal will be exhaustively discussed. Dr. Michaelis has gone to Belgium, but will return for the meeting.

Holland

Two German Aeroplanes Destroyed. One by Dutch Soldiers.

LONDON, August 19.
THE HAGUE.—Two German aeroplanes each with three occupants came down near Winchoten. One was on fire and the other was shot down by Dutch soldiers. The occupants were uninjured.

Sweden

The Stockholm Conference. Details Regarding Proceedings.

LONDON, August 19.
STOCKHOLM.—The proceedings of the Conference will be public. The agenda will be drafted by a committee, consisting of representatives of each country. The French, English, Russian, and German languages will be permitted. It is stated that M. Tscheldtze, President of the Council of Soldiers' and Workmen's Delegates has accepted the presidency, and M. Branting and M. Troelsstra, Swedish and Dutch Socialist leaders, will be Vice-Presidents.

Spain

Situation Improving.

LONDON, August 19.
The situation in Spain is gradually improving, although small disturbances are still reported in various towns.

China

Enemy Subjects in China. Not to be Interned.

LONDON, August 19.
PEKING.—Austrians and Germans will not at present be interned. They will be permitted to carry on peaceful occupations under the surveillance of the Chinese authorities. The Deutsche-Asiatische Bank is going into liquidation. Chinese troops have seized the concession in Tientsin.

Dismissed from Government Service.

PEKING.—All Austrian and German employees of Government have been dismissed, including over a hundred and twenty Customs officials. Although the Government will permit Germans to carry on peaceful occupations, it is anticipated that the majority who have hitherto been dependent on monthly salaries or on the German Bank will soon be compelled to ask to be interned owing to lack of funds.

Press Supports War.

SHANGHAI.—The Chinese Press unanimously endorses the declaration of war and appeals for national unity.

Australia

Australia Rejects Peace Suggestion. Return of German Colonies Deprecated.

LONDON, August 19.
MELBOURNE.—The Senate has rejected, without a debate or division, the motion that the time has arrived for the Imperial Government to ascertain and announce the peace basis on which the Allies are prepared to negotiate. The Senate has also passed a motion deprecating the return of German colonies.

Portugal

The Portuguese in France. Very Content and Steadfast.

LONDON, August 19.
Captain Ferriero Simas, Portuguese Military Attache, who has just returned from the Portuguese front in France, says that the Portuguese troops are very content. They have plenty of comforts and supplies and hitherto have not lost an inch of ground entrusted to them. He added that the Portuguese troops had been mobilised for service at home and in the colonies, notably Africa, where Portugal was bearing all the expenses of her campaign.

British Front

Franco-British Progress Maintained. Guns, Prisoners, and Positions Taken.

LONDON, August 19.
F. M. Sir Douglas Haig to night reports the French slightly improved their position in the neighbourhood of the Steenbeek. The enemy have not attempted further counter-attacks. The British and French have now captured twenty-four guns, including a number of heavy guns. We have secured our positions on the Loos battlefield which we captured yesterday, and have made further progress westward of Lens. The prisoners taken in this area now total 1,120. We made a successful raid eastward of Vergelles, reaching the enemy's support line. Our aeroplanes proved superior to the enemy's although the weather rendered it difficult for damaged machines to regain their lines. Our aeroplanes operated successfully throughout the day, subjecting aerodromes to machine-gun fire from a few square feet and dropping six and-a-half tons of bombs on aerodromes, railway stations, and billets. Others harassed and opened machine-gun fire on German infantry and gunners. We brought down fifteen and drove down eleven enemy machines. Eleven of ours are missing.

Reuter's correspondent at headquarters, wiring this evening, says:—There has been fierce fighting in the salient north-west of Lens. The struggle began at four in the morning and continued for six hours. The Canadians bombed a regular nest of trenches, covering a front of seven hundred yards, forming part of Lens proper and succeeded after a regular in-and-out struggle in establishing themselves in the whole position.

Allies Consolidating Their Gains. French Have Done Magnificently.

LONDON, August 19.
Reuter's correspondent at headquarters wires:—Today's chief business has lain in consolidating our gains and clearing out various enemy infested nooks and corners and advancing guns and supplies. Artillery has been reciprocally active, and airmen have been taking advantage of the high visibility. Signs are apparent that the Germans are relieving badly knocked about units in various parts of the front. The French have been mainly employed in digging in. Their ground is worse than ours since their advance skirts inundated country and has been largely over waterlogged ground. They have done magnificently. Their casualties have been actually less than their total prisoners.

The famous seventy-fives, of which there was a great concentration, have given the Huns a terribly bad time, and their creeping barrages are marvels of accuracy and intensity. Their drum-fire broke up several attempted counter-attacks. A curious situation existed this morning at Lemillas, where a strong redoubt held up yesterday's advance in this district. But the French infantry swept past on both sides and they have the place pinched out. A little local battle is proceeding there. The French counter-battery work has been extraordinarily effective. Airmen led the infantry's advance, flying very low and fighting off Boche planes which attempted to approach. Steenbeke was flooded, but French engineers bridged it with remarkable promptitude.

British Overcome Desperate Resistance.

It is doubtful if the French encountered such determined resistance as we, because the ground was not so tactically important. Almost every acre the British had to cross was honeycombed with defensive works, and, although terrific gunfire had smashed and flattened out most yet they were still largely tenable by snipers and machine-gunners. All farms in the district had been turned to the best possible advantage: every hedge was thickly wired, and every cellar transformed by concrete into a regular little fort. The outer defences of Langemarck consisted of a sort of concrete most blocked in many places with masses of soft clay, in which our men sank to the hips. It was often impossible to detect the existence of under-ground works until the occupants opened fire. On one occasion a white flag was displayed, and a burst of fire met the warily approaching men. The last I heard of this spot was that it was surrounded by our bombers who were quietly

awaiting events. The Irish fighting towards the Polygon Wood encountered some of the toughest fighting. After holding on long enough to establish their posts they were compelled to fall back, but the latter attacked again and improved their position. Owing to the most difficult character of the ground and its adaptability for stubborn resistance this part of the attack was not carried so far forward as further north.

Germans Refuse to Attack.

The correspondent relates that a couple of nights ago one hundred German infantry men were organised for a surprise attack, but half refused to go over the top, and the attacking party surrendered after a dozen had been killed by machine guns. On the other hand he recalls a fine exhibition of desperate bravery by the Fourth Prussian Guard who, when counter-attacking the Canadians at Lens, continued to march forward in fours until there could scarcely have been an unscathed man in the ranks.

German Counter-Attacks Repulsed.

F. M. Sir Douglas Haig's communique this afternoon says:—We repulsed another counter-attack against recently captured positions northwest of Lens. There has been considerable hostile artillery firing in this region and also northeast of Ypres.

Fewer Huns in Belgium.

Terrible Losses in Recent Fighting. Guns and Rifles Busy.

LONDON, August 19.
Reuter's correspondent at the British headquarters telegraphing this afternoon says: The liberation of Belgium made substantial progress yesterday. Although the gain of territory was not great, it is all to the good. But what is much more important is that there are now fewer Huns in Belgium than previously. The British and French have probably now got two thousand prisoners in the collecting cages, and we know for a certainty that the enemy's dead and wounded must form an appalling total. Counter-attacks in dense masses, which are still the favourite tactics of the German high command, are terribly costly, even when successful. The price our gunners exacted before the enemy was allowed to re-take some high ground yesterday was such that the prisoners admit that every bout of this kind of fighting must weaken the power of resistance of the whole German army in the west. I refer to this somewhat obvious point because it forms an answer to the Hun's stereotyped boast that we have failed to break through their iron wall. It really does not matter whether we succeed in destroying the military power of Germany, where we now stand, or miles further forward. Langemarck is a pile of rubble. It consists mainly of water-pools, mudbeds, islands, jagged masonry, and tree-stumps. Roads have vanished. The enemy here used an amazing quantity of concrete. Roofs of cellars were often ten feet thick. A feature of the recent fighting is the much greater part the rifle is playing in attacks. The Germans have been lavish in the use of smoke-barrages with the idea of filling gunners. These have sometimes resulted in our men losing touch, and also in reports of casualties that have not occurred.

British Initiative.

In one case a private leading a little bunch of men met an officer of another battalion and asked him to take over command. The officer replied that he had other work to do and bade the private carry on. It is the ready initiative of our men that stands them in good stead amid the turmoil of battle. Experience shows that the German method of training stimulates this quality. The weather continues fine. Judging from the thunder of the guns and the activity of airmen the battle continues to rage. Down around Lens the Canadians have followed up Wednesday's fine success and are still closer to the town.

German Attacks Fail. Much Aerial Fighting.

LONDON, August 19.
F. M. Sir Douglas Haig's communique to-night says:—The enemy delivered two counter-attacks this morning eastward of Loos and in the neighbourhood of Bois Hugo. Our barrage and machine-guns drove back the first attack. The second attack, which was supported by "flammenwerfer," failed. Twelve German aeroplanes have been brought down. Twelve of ours are missing.

Langemarck Lost to the Germans.

British Take it.

LONDON, August 19.
A Wireless German Official communique says:—There has been increased artillery duel on the coast northeast of Ypres. Enemy launched in the afternoon a strong surprise local attack astride and Bessinghe Station railway with the result that we lost Langemarck after severe fighting. We occupied a flat bend in front of a village.

Situation at Lens Described.

German Communications within Range of British Guns.

LONDON, August 19.
Reuter's correspondent at headquarters sends a telegram describing the situation at Lens. He says we dominate the Eastern approaches to the town and our guns can render communication difficult almost to a point of being impossible. Germans are now in the salient so small that it is out of question for them to group any artillery within it. Oppy-Maricourt line which has the first regular defensive system beyond Lens is within an easy range and comfortable observation from the new positions and even Drocourt-Queant-Line forming a sector of Hindenburg line comes well within the range of our heavy guns. The battle of Langemarck resulted in much improving our position along the higher ground forming the key to the whole defensive system.

Germans Trying to Arrest British

Advance.

The Day of Trench System Passes Away.

LONDON, August 19.
Northern Belgium:—Germans have been hurrying up masses of troops and guns to try to arrest our advance

TELEGRAMS.

Prisoners state that the new batteries constantly arrived but they also admit that destructive work of our heavy-guns knocked out many. It would appear that the day of regular trench system has passed and what our troops are now most likely to have to overcome is loose scattered resistance taking advantage of every hole and corner to develop machine-gun and sniping posts.

Frantic German Attacks. TROOPS MOWN DOWN BY GUNFIRE. Advance on Langemarck Described.

LONDON, August 18. The fighting in Flanders is very heavy and very desperate. Correspondents say that the carnage is worse than at the battle of the Somme. The Germans are frantically throwing in whole divisions in vain attempts to retake lost positions. The attacks are likened to outgoing tide waves and are still heavy but each collapses behind its predecessor. One came within ten yards before it was withered by our machine-gun fire. The losses in counter-attacks against Hill 70 were particularly heavy. Boys of seventeen were mown down wholesale. The Allies have been very unlucky in the matter of weather. The advance on Langemarck was carried out, through floods in which men sank up to their waists in mud, using their rifles as supports. Many had to be hauled out by their comrades. But all difficulties were ultimately surmounted and the enemy fled when the British closed round the ruins. The capture included a Colonel whose nerves were shaken and who was dejected. He admitted that his losses were very heavy. Yesterday's fighting marks the fifth successful offensive since January 1st. Each has meant the loss of a dominating height to the Germans, who now hold only Subers Ridge west of Lilla. This has not yet been attacked.

Operations Steadily Developing. No Overwhelming Results Expected.

LONDON, August 18. The "Times" in a leading article, dealing with the latest pushes, says that the operations are steadily developing. Evidently the offensive initiated as the end of July was part of larger plans. We have now reached the principal stage of the summer campaign in the west, the enemy being subjected to pressure exceeding anything he has ever known. Our advances are methodical and carefully defined beforehand. There is no expectation of attaining overwhelming results suddenly, and the fruits of the present battle are still to be gathered. The fall of Lens might bring extensive changes in that part of the line. Great issues hang in the balance at Lens and before Ypres. If the British and French can register such definite advances, when the German are only fighting on one front, it may be claimed that the character of the war is undergoing a perceptible and very hopeful change.

ALLIES' GALLANT STAND. Germans Held in Six Days' Battle. Enemy's Plans Upset.

LONDON, August 19. The "Times" special correspondent at the Rumanian Headquarters telegraphs that the greatest and bloodiest battle that the Rumanians ever fought is still not finished. The battle is raging on a front of a hundred miles from the Stanic Valley to Galatz. On the whole it is taking a favourable turn for the Allies. The situation has been practically re-established at the Oitoz Pass, where the Rumanians have succeeded in pushing back the enemy, inflicting terrible losses. On the Marasesti front north of Focsani the battle continues violently. For six days and nights the Russians and Rumanians have fought with splendid gallantry. The enemy has brought up all available artillery and made huge but vain efforts to break through. The fact that the Russians and Rumanians have been able to resist the frantic efforts of the enemy since August 6th compelling him to bring up reinforcements has upset the plans of the Germans.

The Battle in Flanders. German Claims Refuted. WAR OFFICE EXPOSES FALSE GERMAN REPORTS.

LONDON, August 19. The extraordinary series of misrepresentations and falsehoods regarding the fighting in Flanders during the last few days contained in the German communique of yesterday afternoon has been promptly refuted by the War Office. The enemy's official announcement cunningly admitted a few minor setbacks, thereby creating an atmosphere of verity for the assertion that Langemarck had been temporarily lost but magnificently recovered. Victories elsewhere were also claimed and the communique declared that, despite heavy sacrifices, the English had accomplished nothing and the Germans had gained a full victory.

The War Office statement demolishes the enemy's claims to successes and categorically says that the enemy has not recovered Langemarck. It quotes the report of a British Staff Officer, who returned from Langemarck at six in the evening yesterday, where he had been five hours. The British hold not only Langemarck but a considerable length of German defensive positions eight thousand yards north of it. It stated that the British gained all their objectives north of Lens on August 15th, and from St. Julien northwards on August 16th. It is also pointed out that the German statement that four Canadian divisions participated in the attack on the 15th is exaggerated. It seems pretty obvious that the amazing misstatements in the German communique are intended to impress or rather depress the Allied nations with the object of influencing them to agitate in favour of the consideration of the Pope's peace suggestions.

Trenches Captured.

LONDON, August 19. F. M. Haig's communique this afternoon says:—We captured trenches in the neighbourhood of Gillemont Farm southeast of Epehy and made raid on enemy positions southwest of Havrincourt inflicting heavy casualties. Enemy aircraft on Thursday and Friday nights bombed British casualty clearing stations killing ten wounded German prisoners and wounding again nine Germans.

French Front Germans Quiet in Belgium Artillery Active on Aisne Ridge.

LONDON, August 19. Last night's French communique said:—In Belgium the Germans made no fresh attempt. Our troops are organising the captured ground north and east of Bixchoote from Driegraschten to the River Broenveek. We have reduced the islets where the enemy was resisting. Our prisoners now number four hundred and we have taken fifteen guns and numerous machineguns. The cannonade had been rather lively at different points on the Aisne front, particularly in the district of the plateaux before Craonne. Two hundred and fifty shells were thrown into Rheims and two civilians were killed on the right of the Meuse. The artillery duel continues violently in the Charliers Wood and Bezonvaux sector. Our guns brought down two enemy aeroplanes.

French Aerial Activity. TOWNS & STATIONS HEAVILY BOMBED. Fifteen Enemy Aeroplanes Felled.

LONDON, August 19. This afternoon's French communique records progress north of the Bixchoote-Ladgemarck road and the recapture of trench elements on the right of the Meuse where our line has been entirely re-established. One hundred and eleven aeroplanes executed various flights over enemy lines yesterday, dropping three thousand kilograms of projectiles on the aviation grounds at Colmar, Frascati, Hapsheim, Chamblay and the railway stations at Frebourg-in-Brisgau, Longueyon, Montmedy, and Dun-sur-Meuse and also on bivouacs in Spincourt Forest. "Many explosions and fires were observed". Two of our machines are missing. Our aircraft on the 16th instant bombed the railway station at Cortemarck with the result that a violent fire broke out. We brought down seven German aeroplanes yesterday, and eight others fell in the enemy lines gravely damaged.

Artillery Activity.

LONDON, August 19. Last night's French communique reported somewhat great artillery activity in the regions of the Vaucier and California Plateaux and on both banks of the Meuse.

Lively Artillery Duelling.

LONDON, August 19. This afternoon's French communique reports lively artillery duelling on both banks of Meuse in Bois Le-Petre and east of Badonvillers and north of these places consecutive enemy attacks were repelled with appreciable losses.

Russian Front Attacks Repulsed.

LONDON, August 19. A wireless communique says:—We repulsed attacked south-west of Lake Narotch south of Grozeski in Oena direction and in the region of S'ouik.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 19. His Excellency the Viceroy has received the following telegram, dated the 17th August from the Secretary of State for India:—

The British have resumed the offensive in great force, attacking both near Lens and near Ypres. The first attack was on a wide front between Lens and Loos. The British carried the Germans first line at all points, including formidable defences at Hill 70, which resisted the British attacks in the battle at Loos on September 1915 and which has since been greatly strengthened. The British penetrated the German position to a depth of one mile and have since repulsed all German counter-attacks on the positions gained.

The second combined British and French attack was on a front of over nine miles east and north of Ypres. The French on the left with great dash carried all their objectives crossing the river Steenbeek and making progress beyond it. The British in the centre rapidly carried their objectives, and continuing their advance carried the village Langemarck after heavy fighting and pushed forward half a mile beyond it. The British on the right were engaged in fierce and continuous fighting for the possession of the high ground north of the Menin road. The enemy counter-attacked in great force and succeeded in pressing back the British from the part of the ground won.

The number of prisoners already counted is 1,600 in addition to 896 captured near Loos.

Heavy fighting has been taking place in Rumania. Russo-Rumanian forces have been retiring in Northern Moldavia, and the enemy overcoming determined resistance, succeeded in capturing bridgehead Balteretu in

the Sereth lowland where the B. R. E. railway crosses the Sereth, but it does not appear that the enemy have yet crossed the river at any point.

Losses from submarines have diminished. 2,776 vessels of all nationalities arrived and 2,686 sailed from British ports. 14 British vessels over and 2 under 1,600 tons were sunk.

The Imperial Legislative Council. Bill to be Introduced.

SIMLA, August 19. The Bills noted below will at present arranged be introduced at the first meeting of the Imperial Legislative Council on the 3rd September, and taken into consideration at subsequent meetings: (a) Bill to make provision for regulating exhibitions by means of cinematographs, (b) Bill to restrict transfer of ships registered in British India, (c) Bill to prohibit transfer of Post Office Five Years Cash Certificates without previous sanction of Post Master-General, (d) Bill to continue provisions of Indian Paper Currency (Amendment) Ordinance 1917 (2 of 1917), (e) Bill to provide for acquisition of gold and silver imported into British India, (f) Bill to repeal and amend certain enactments, (g) Bill to amend Presidency Small Cause Courts Act 1882 (15 of 1882).

The following private bill will be taken into consideration on the 5th September:—(H) Bill to amend Indian Trust Act 1882.

An Internment Motion.

ALLAHABAD, August 19. The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya has given notice of a resolution to be moved at Simla meetings of the Legislative Council urging cancellation of the orders of internment passed against Mrs. Beant and Messrs. Arundale and Wadia. Both the Hon'ble Pandit and the Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru have also given notice of certain questions on the same subject.

Calcutta

Post-War Reforms.

Protest from Indian Association.

CALCUTTA, August 19. The Indian Association has sent the following telegram to the Secretary of State:—The Indian Association protests against the suggestion of the appointment of a Committee or Convention for Post War Reforms by the Government of India and, if any enquiry is deemed necessary for examination of the Congress scheme, would urge a Parliamentary Committee.

To Excommunicate Dealers in Adulterated Ghee. Calcutta Demonstrations.

CALCUTTA, August 19. Demonstration against the adulteration of ghee which was started a few days ago by the Brahmins of Burra bazaar assumed developments of a more popular nature on Friday, when during the day between thirty and forty thousand Hindus including men, women and children went in procession to the Ghat where about two thousand Brahmins were engaged in a puja known as the Prayachitha ceremony, a prayer for purification of body which has been contaminated by irreligious adulteration. Large Shamianas of ordinary canvas were erected on the grounds in front of the Ghat which was fenced by a rope boundary. In the centre of each Shamiana a fire was lighted and all round it Brahmins sat devoutly praying and at intervals throwing spices into fire. The object of the demonstration was to force the Hindu community to excommunicate dealers of adulterated ghee.

Bombay

Mr. Gokhale's Reform Scheme.

Indian Leaders Informed Before Publication.

CALCUTTA, August 18. Referring to the late Mr. Gokhale's reform scheme, which His Highness the Aga Khan has sent for publication to the London "Times". It is stated that copies of it had been circulated among Indian leaders long before the Congress met in Bombay, and it was before the members of the Congress and Muslim League when they drafted in Allahabad, in 1916 the scheme of Self-Government.

Sir S. P. Sinha, it is stated had also a copy before he prepared his Congress presidential speech. Mr. Gokhale's scheme does not come as a surprise to the Indian leaders and cannot be expected to exert any new influence upon them.

Views of the Pioneer.

ALLAHABAD, August 19. The "Pioneer" writes:—The publication of the scheme of political reform prepared by the late Mr. Gokhale on the eve of his death appears to be welcomed by informed opinion, it being recognised that, while some of the proposals are open to obvious objection, the scheme is a far safer one than that advocated by certain of his would-be successors to the "gadi" of Political India. As a definite official pronouncement on the question of Indian Reforms may reasonably be expected in the very near future, it is necessary to discuss the details of Mr. Gokhale's proposals at the moment.

The "Tribune."

Commenting on Mr. Gokhale's scheme of reforms published by the Aga Khan in England, the "Tribune" writes:—So far however as we can judge from a summary of the scheme published we must say it is only an elaboration and popular interpretation of the defunct ideal of provincial autonomy promised by Lord Hardinge in 1911 as a reform that was officially considered necessary as a result of the change of capital from Calcutta to Delhi. The scheme now presented being a change necessitated by events of 1911 can only be regarded at present as totally out of date and obsolete. So many changes in ideals and ideas have now taken place that even if Mr. Gokhale were now living and had personally suggested these ideals he would have found no popular response to them. It is surprising to us that a man of His Highness the Aga Khan's intelligence could not realise this circumstance before he published the scheme.

TELEGRAMS.

The "Punjabee."

The "Punjabee" after comparing the scheme of reform writes: On every point on which Mr. Gokhale's scheme differs from the joint scheme or where the joint scheme goes further than it our sympathies are entirely with the joint scheme. We will go further and say that if Mr. Gokhale had been living or had any opportunity of preparing his scheme in consultation with his lifelong colleagues and fellowworkers he would himself have thought exactly as we do. After all when the preparation of a constructive scheme of constitutional reforms for a country so vast as India is concerned no individual, however high his position, can do that justice to the subject that all the best minds in the country can do by putting their hands together. Had Mr. Gokhale been living he would have taken a leading and conspicuous part in the framing of the Congress League scheme but he would have been one among several and it is far more probable that the latter would have brought him round to their view than that he would have brought them round to his own.

Lady Willingdon Goes to Burma.

For Improving her Health.

BOMBAY, August 19. H. E. Lady Willingdon is leaving Bombay on the 21st August under medical advice for Burma where she will be staying for about a month at Government House, Maymyo, with Sir Harcourt Butler, Lieutenant-Governor of Burma. Her Excellency will be accompanied by Mrs. Greenway, Captain Rigby, R. A. M. C., and Captain Laverton, A. D. C.

G. I. P. Railway Strike.

BOMBAY, August 18. At the time limit given by the Agent of the G. I. P. Ry. to the workshop strikers to resume work drew nearer a number of them showed a disposition to be ready. Late on Friday evening about a thousand of them collected near Matunga carriage workshops, blocked up foot overbridge and began to molest and illtreat workmen who had resumed work during the last few days and who were coming out of the shops after doing their day's labour. They threw down the steps of overbridge some of them whilst others were assailed with sticks. Those assaulted were a Parsi named Mr. Rustomji Pantoni Sethna, Electrical Engineer.

Mr. Sethna was going from the workshop towards his bungalow when some of the strikers taking him as one of the employees of the workshop assaulted him but the police arrived on the scene and rescued him after he had received some slight injuries. A number of stones fell on Matunga Post Office and broke its window panes. They also fell on the adjoining house and did some slight damage. The police were on the alert and the Commissioner with other officers and a number of men of the City Police Force and Mounted Police appeared on the scene soon. The strikers then gradually dispersed.

Grain Shops Closed.

In accordance with the notice served on the Secretaries of the Strikers Family Relief Fund by the police grain distribution shops were vacated from Chamar Baug and the police took possession of the latter. A number of policemen were patrolling Baug Road. About 50 military men and a few constables of the armed police were kept in the compound of the workshop to protect 850 men now working and similar arrangements were made for 200 men working at Matunga. Some of the Strikers were found loitering near Vincent Road, but they were soon dispersed.

No Change in the Situation.

There was no particular change in the G. I. P. strike situation. The strike continues. Police arrangements have been made on an increased scale. It is stated that some of the strikers were excited on Friday evening and some men were assaulted as a result of the notice on the Relief Committee to vacate Chamar Baug which is now in the occupation of the Police. The Relief Committee have opened new sheds for distribution of grains to the strikers families near Kingway, Dadar. Funds necessary for affording relief are coming in.

An Excited Interview.

In a report published in the "Bombay Chronicle" the paper's special correspondent states that there was an excited interview between the Commissioner of Police and Mr. Fairree a member of the Relief Committee on Friday afternoon. An ultimatum it is stated, was presented to Mr. Fairree which he declined to accept. A notice was served on the Relief Committee ordering the closure of their grain distributing shed in Chamar Baug. The special correspondent of the "Bombay Chronicle" further states "I spoke to Mr. Griffiths Deputy Commissioner of Police concerning the rumours of Friday night's occurrences. He could give no information. He contradicted to me however the report about the scuffle between some of the strikers and the police. On the other hand I was told by certain gentlemen on the spot that some police sergeants who attempted to get into Chamar Baug on Friday night were roughly handled by the Policemen being mistaken for strikers."

Trouble Due to Home Rulers.

The Police suspect that the strike of the workmen and the incidental troubles are due to Home Rulers. Three of the Secretaries of the Relief Committee had an interview with His Excellency the Governor at Pona yesterday when they represented to His Excellency that the Police were unnecessarily interfering with the distribution of relief which was being carried on, as they pointed out, as a purely philanthropic movement without reference to the merits of the dispute between the strikers and the company. It is understood His Excellency put certain questions to the deputation suggesting that the strike and relief movement were being engineered by Home Rulers which the deputation strongly repudiated. Ultimately His Excellency said he was coming to Bombay to-day (Sunday) and would go into the question.

Burma

Hides in Burma.

Government Takes Control.

RANGOON, August 19. The Government have decided to take over all hides in Burma. After the embargo was placed on the export of hides from the Province the control of hides came under the Indian Munitions Board and then a Burma hides sub-committee was appointed for dealing with various details. The control referred to the stockers in existence at the time of embargo. The latest order there fore completes circle and all stocks coming forward will be acquired by the Government.

United Provinces

Recruiting in United Provinces.

ALLAHABAD, August 19. The United Province War Board has issued a statement regarding recruitment in the province. It says the figures are encouraging to a great extent. Recruiting has shown some signs of activity during the last few months, but they also show by the way how much has still to be made up by most divisions and districts before any approach to the number we are now hoping to enlist before the end of June next can be looked for. Divisions of Meerut, Agra and Kumaun hold pride of place and monopolize 11 of the 12th of the foremost places in the provincial list. Aunahata, Jhansi and Oudh are still backward and returns from Gorakhpur and most of the Benares divisions are all lamentable.

Lord Islington's Forecast.

Cablegram to the Premier.

ALLAHABAD, August 19. At a meeting yesterday the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya presided and sent a cablegram to the Prime Minister and Secretary of State expressing the meeting's disappointment at Lord Islington's speech and urging an authoritative pronouncement without delay.

The Allahabad Home Rule League proposes holding a public meeting on the 16th of every month to celebrate the recent internments.

South India

Collector's Conference.

OOTACAMUND, August 19. The following will attend the Collectors' conference on Monday:—Sir Robert Clegg, Messrs. Buckley, Todhunter, Couchman, Muhammad Azizuddin, Venugopal Chetty, Cumming, S. G. Moore, MacIver, Vibert, MacMichael Burn, Lloyd, Bryant, Campbell, Stokes, Leigh, Tottenham, Evans, F. J. Richards, Vernon, Roy, Huggins E. A. Davis, Burkit, and Surgeon General Bannermann.

(o)

BRIEF TELEGRAMS.

(ASSOCIATED PRESS.)

By Wire

It is understood that Mrs. Bessant leaves Ooty for Coimbatore on Monday.

The latest news from Mesopotamia shows no change in the situation.

The report of the Select Committee appointed to report on the Patna University Bill will probably be presented to the Council on the 5th September and taken into consideration at the subsequent meeting.

It is understood that His Excellency Lord Pentland will visit Mangalore by the middle of October next. His Excellency will also visit Calicut before or after the visit to this place.

Mr. Lionel Vibert, the Collector of South Canara, is making arrangements to hold an industrial exhibition in Mangalore during the Christmas Holidays. A committee has already been appointed for this purpose.

A Press communique says:—The Maharana of Udaipur has placed a sum of Rs. 50,000 at His Excellency the Viceroy's disposal to be utilised in connection with the war. This generous offer has been gratefully accepted by His Excellency.

Owing to the unprecedented rise of the Ganges the main line of the Benzal North West Railway has been very seriously breached between Manai and Kalekar and it will probably be between two and three weeks before passengers can be transhipped.

Leading Mahomedans of Rae Bareilly and other Musalmans assembled on Thursday, the 16th instant at the house of Mr. K. E. B. Mumtazab Khan, retired Deputy Collector and Takukdar, unanimously decided that the Home Rule agitation at present is undesirable and against the interests of the country.

A resolution has been issued in the commerce and Industry Department giving fundamental rules regarding financial powers delegated to the Director General of Posts and Telegraphs and authorities subordinate to him. The actual powers to be exercised by the Director General of Posts and Telegraphs and his subordinate authorities will be issued hereafter in a comprehensive schedule.

Public Dinner to Mr. Basu.

CALCUTTA, August 19. A public dinner was given to the Hon'ble Mr. Bupendranath Basu to-night at the Town Hall. There was a large gathering, most of the prominent citizens of Calcutta including Sir S. P. Sirha, Sir K. G. Gupta, Sir Rajendra Nath Mookerjee, the Maharaja of Burdwan and Mr. Devaprasad Sarbhadhicary being present. The Maharaja of Burdwan presided. In proposing the toast of health of the Hon'ble Mr. Basu the Maharaja said that the appointment of Babu Bupendra Nath Basu meant the marking of a new era and also that the Home Government had definitely decided to associate with the Secretary of State for India the best and ablest Indian minds available. In Mr. Basu's appointment those whose cause he has championed all these years hope the fulfilment of some of their legitimate aspirations in the political progress of the world, specially that of the British Empire.

Mr. Basu's Reply.

The Hon'ble Mr. Bupendra Nath Basu in replying to the toast began by recounting the benefits of British Rule in India, the signal services rendered to the cause of Indian progress by early British administrators, moral, social and material progress which India had achieved due to the influence of England, and reminded his countrymen of their obligation to British rule and impressed upon them that the cardinal point in their political programme should be loyalty to England. Mr. Basu then passed on to the great advance India had made in recent years and observed that a bureaucratic administration conducted by Indians under an imported agency, centring all powers in its hands and undertaking all responsibility had acted as a dead weight on the soul of India, stifling in us all sense of initiative for the lack of which we are condemned, atrophying nerves of action and what was most serious necessarily dwarfing in us all feeling of self-respect. Mr. Basu then dwelt at length on the present Indian demand for political reforms and said:—I recognise and appreciate that while the great war is going on our energies must all be devoted to its successful prosecution, but that need not take us away from pressing the question of reforms in India which may largely affect the issues of the war. The Irish Convention is contemplating everywhere and being considered by representative committees. The recent utterances of responsible ministers of the Crown show that Indian questions of great magnitude are also receiving serious attention. In their generous solution lies the future of India and may I add also of England. We must move on not as some would wish like the blindman who feels every inch of his ground with his sounding stick before he gropes forward to the next step. We must move on with our eyes open with the road in view alive to the difficulties of the way, but not deterred by them. And gentlemen, I have faith in England for the true spirit of freedom is there. The English people do not suffer from lack of faith in the future of India. They are not the people to be deterred by the dangers of road. They will not allow the realisation of Indian aspirations being put off to an indefinite and indeterminate future merely because classifications and strata exist in Indian society, and signs are not wanting to show that England is fully alive to her duty.

A Note of Warning.

Mr. Basu then reminded his countrymen of the duty they owed to themselves in the great political work before them and raised a note of warning against party and aggressive methods. He said our goal briefly put is a self-governing India not exclusive as it might be in the past but bearing the impress of our composite life of the present and forming part of the great British Empire linked to it by ties of closer union with England. I am not separation that we want, but closer and more intimate incorporation with the Empire. An appeal to British democracy based on the indubitable facts of loyal co-operation and trust will never fail and now the moment is opportune that the democracy has been stirred to the innermost depths of its heart by the sacrifices which India has made in the common cause.

A New Colour to British Outlook.

The blood of her soldiers has soaked into the battlefields of the world and has given a new colour to the British outlook on India. The peace that lay pervaded throughout the length and breadth of India in spite of the strenuous machinations of the enemy the goodwill and enthusiasm evoked among her civil population towards the Empire have made a deep and lasting impression on England. Let us take care not to mar the effect of that impression. If we do so we shall be false custodians of the future of India. This is the time above all when we have need of the highest statesmanship in our councils and the exercise of greatest restraint in ourselves.

A Word of Caution.

May I also address to you a word of caution. Do not be impatient or lose heart if the progress seems slow. A fresh adjustment in a country like India of her national and political life must take time for many factors enter into it. Only see that we are moving onwards. Let us quicken the pace as much as we can and a great deal lies in our hands and see that we do not tumble in the way by over much hurry. Let us press our claims manfully but not with any show of force or compulsion. And I see that we must move rapidly onward with the goodwill of England to support and guide us towards the early realization of our aspirations. In conclusion Mr. Basu replying to the criticisms as to his being one of the signatories of the now famous memorandum of the nineteen which recommended the abolishing of the Secretary of State's Council he could have accepted the office as a member of that body said that he was not one of those who would quarrel with the existing instrument because others they desired were not to hand. "Friends and critics", said Mr. Basu, "have found fault with the recommendations on this head and they may be right but whoever may be right let us not go on strike because things are not always to our liking. Work within is just as valuable as work from outside. Irish members have not left St. Stephens because they cannot yet sit in College Green."

బెల్లియము

బెల్లియములో జర్మనులు స్వల్పముగ నుండుట.

ఇటీవలి యుద్ధము జర్మనీయుల నష్టములు.

లండను ఆగస్టు 17:—ప్రధానస్థానములనుండి రైటురు విశేషము డిల్లు తంతివార్త నంపుచున్నాడు:— నిన్నటిదినమున బెల్లియములో కొంత ప్రదేశము మాత్రమే వశపరచుకొనబడినది గాని యీస్వల్పప్రదేశము గూడ చాల ప్రాముఖ్యమైనది. బెల్లియములో నిపుడు వైరిదేశములు చాలయంది గానగాకుండుటక ముఖ్యవిషయమైయున్నది. అంగ పరాసు దళముల కడ నిపుడు రెండువేలమంది వైరిసైనికులు కైదీలైయున్నారు. ఇంతియ గాక గాయపడినవారు, గణముఖమునచనిపోయినవారు— ఈమున్నగు మార్గముల మూలమున వారి శత్రు సైన్యములకు విశేషనష్టములు కలిగియుండవలెను. క్రిక్కిరియించు సైనిక పంక్తులతో ప్రతిముట్టడుల సైన్యపు విధానమును జర్మనీయు లింక ను విడువకున్నారు. ఇటీముట్టడుల యందు జయమందినవేళల గూడ జర్మను బలనష్ట మపారమై యున్నది. నిన్నటిదినమున శత్రువులు మాయొద్దనుండి యొకమిట్ట ప్రదేశమును వీసికొనిరిగాని మిట్టను దీసికొనుటకు పూర్వము జర్మను సైన్యము లెన్నియో మాఫిరంగుల కెరయ్యెను. ఈ తీరున జర్మను లింకన నడుచుకొనినయెడల వారిబల మతిత్వరలో క్షీణించిపోవు నని మాయెనికులు సెక్కిపలుకుచున్నారు. మనము తమసైన్యపంక్తులను భేదింపలేక పోయితిమని జర్మనులు ప్రకల్పములు కొట్టుచుండుటవలన ప్రాయశః వివరింపవలసినవచ్చె. జర్మనుల నిట నోడించినను మరియొకచోట నోడించినను వ్యత్యస్తమెద్దియును లేదు. లాంజ్ మార్కులో నీటిగుంటలు, బురద నేలలు, మొరడులైన చెల్లుమున్నగు దీనవస్తు సంచయము తప్ప వేరొండుగానము. రోడ్లుపాడైనవి. ఇటీవలి యుద్ధమున తుపాకి చాల ప్రయోజనకారిగా నుండెను. మన ఫిరంగిసేనలకు గురి దొరకకుండచేయు నుద్దేశముతో జర్మనీయులు చాలసార్లు పొగగ్రమ్మించిరి. ఇందువలన మన వారికి సహకారము స్వల్పముగ భంగమయ్యెను. వైగా బ్రతికియున్న సైనికులు చనిపోయినట్లు తెలియజేయబడెను. ఇంతకు తప్ప జర్మను యత్నములకు వేరొక ఫలితము కలుగదయ్యెను.

సైనికు డొకడు కొందరు సైనికుల నడిపించుచుండెను. ఇంతలో వేరొక సైనికోడ్యోగి తన పటాలముతోడ వచ్చుచుచుండెను. అంతనా సైనికుడు తమ్ముడర నడపింపవలసినదని యాయడ్యోగిని కోరెను. కాని తమకు పనియధికమయ్యెననియ, తానే ఆసైనికుల నడిపింపవలసినదనియు ఉడ్యోగి చెప్పెను. ఇటీకార్యోపక్రమణసామర్థ్యము మన సైనికుల కుండుట యుద్ధంగమున వారల కెంతయు తోడ్పడినది. జర్మను సైన్యోత్పాదవిధాన మిట్టిసామర్థ్యము నణగదొక్కెను. వాతావరణస్థితి అనుకూలముగ నున్నది. ఫిరంగుల ధ్వనినిబట్టి యుద్ధము తీవ్రముగ జరుగుచున్నదనవచ్చును.

బెల్లియములో జర్మనులు శాంతిముగనుండుట

ఎయినుప్రదేశమున శత్రుసమరము

లండను, ఆగస్టు 18:—పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి.— బెల్లియములో జర్మను త్రొక్కితెయ్యెత్తులను తలపెట్టలేదు. బిక్కుబాటు కు త్తరమునను తూర్పునను ఉన్న ప్రదేశములనుండు మాయెనికులు సైనిక యేర్పాటుల నొనర్చుచున్నారు. శత్రు సైన్యము లెదిరించుచుండిన ద్వీపములన్నియు లొంగవీయబడినవి. ప్రస్తుతమున మాకడ 400 మంది వైరిసైనికులు కైదీలైయున్నారు. మగఫిరంగులు, ఫిరంగులు మేము విశేషముగ శత్రులకడనుండి దీసికొంటిమి. ఎయినురుంగము నందంతటను ఫిరంగిదళయుద్ధము తీవ్రముగ నుండెను. రేమున్ 250 'సెల్లులు' జేయబడినవి. మ్యూజానది కుడిభాగమున సివిలియను లిరువురు చనిపోయిరి. కారియర్నపుడ్డు, బిజాన్స్ ప్రదేశములయందు ఫిరంగిదళ సంతలసమరము జరుగుచున్నది. మన ఫిరంగులు శత్రువిమానముల రెంటిని నేలకూల్చినవి.

టర్కీ

మెసపొటేమియా యుద్ధము

మాన్సు లేవియులేను.

అమ్మటరుడం, ఆగస్టు 19:— పురమున సభ లేవియు జరుగకూడదని ప్రెటికు సైనికాధికారులతరువుజేసెను. జూన్ నీలో ఎల్లడల మైకేలనుగారిట్టి ఉత్తరసువును జేయుచున్నారు. ఇది కూడదని సాంఘికవాదు లందరు ఆక్షేపించుచున్నారు. జర్మను పనివాండ్రను సమ్మోకట్టుడని కరపత్రము లింకను పంచి పెట్టబడుచు నే యున్నది.

రష్యా

మిత్రమండలివారు సిశ్చెలముగ పోరుట.

శత్రుశుత్తుములన్నియు విఫలమగుట.

లండన్, ఆగస్టు 19:—రుమేనియను ప్రధానకార్యాలయమందున్న రూటరునిలేఖకు డిల్లుతంతివార్తనంపుచున్నాడు:—రుమేనియనులు అతిభయంకరముగ పోరుచున్నారు. వీరింకను యుద్ధమును చేయుచునే యున్నారు. స్ట్రానివిక్లోయనుండి గలాట జవరకు 100 మైళ్ళ వైశాల్యముగల ప్రదేశమును సుచరముజరుగుచున్నది. మొత్తిమొదల యుద్ధముమిత్రమండలివారికి అనుకూలముగ నేయున్నది. ఓయిటజుచరియద్దగ్గర స్థితిగతులన్నియు చక్కబడినవి. రుమేనియనులు శత్రువులను వెనుకకుపొగదోలి గొప్పనష్టములను కలిగించకలిగిరి. పోస్నాన్ కు త్తరముగ మోగ పెట్టగణముఖమున యుద్ధ మతివారణముగ జరుగుచునే యున్నది. ఆరుకోజులుఅహోరాత్రములురుమేనియనులరషియనులు నికావరులకలె పోరిరి. శత్రువులు లభ్యమొగమైన ఫిరంగుల నన్నిటిని పిప్పించి వీరిని భేదించుటకు ప్రయత్నించిరి. ఆగస్టు 16న లేపీనుండి రషియనులు రుమేనియనులు జర్మనులతో పోరుచు శత్రువులను చాల ఫిరంగులను నిగ్రంగమునకు తీసుకవచ్చినట్లుజేసిరి. అందుచే జర్మనుల ఉద్దేశములన్నియు తారుమారయినవి.

యూక్రైను సమస్య

లండన్, ఆగస్టు 19:—విశేష కాలమునుండి తొందరకలుగజేయుచున్న యూక్రైను సమస్యను తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారు తాత్కాలికముగ పరిష్కరించిరి. జేతమును కాన్సిలు జనరలుగారు పాల్గొనెదరు. కీపువాలు పీనియా, పోదోలియా, పోల్టావా చెల్వీ కాపు రాష్ట్రములుకూడ చిన్న రషియాయొక్క భావిదేశము రాజ్యాంగ సభవారు విజ్ఞయించువరకు కాన్సిలు జనరలుగారి పాలముక్రిందనే యుండును. దొరతనమువారు కాన్సిలు జనరలుగారి సభకు సభ్యులను నియమించెదరు. నమోదుచేయుటకు మార్పుజేయుటకు అధికారము దొరతనమువారికేకలదు.

కాకససులో రషియనుల విజయము

అనేక గ్రామములు రషియనుల వశమగుట

లండను ఆగస్టు 18:—రషియను వాసువాల్ లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:—ఖరాపటుముఖమున అనేక గ్రామములను వశపరచుకొంటిమి. బ్యాచెవై తురమ్కూలు అనన్కొందన మొనర్చిరి. మేము కొంచెము మరలవలసి వచ్చినది.

ఇటలీ

పోపుగారి సూచనము.

శత్రుదేశముల సమర్థనము.

రోము ఆగస్టు 17:—తటస్థులు, జర్మనులు, ఆస్ట్రీయనులు తమ సూచనములను సమర్థించుచు పోపుగారి కథియమీయబడెను. వైమాదకముల విషయమున తమ భావ మెట్లున్నదియును మిత్రమండలివారు వెలువరింపలేదు.

జర్మనీ

పోపుగారి లేఖ.

జ్యోతుపత్రిక ఖండనము.

అమ్మటెర్డాము, ఆగస్టు 18:—పోపుగారి సూచనములను కలలోను గడెలుపత్రిక నిరాకరించుచున్నది. బెల్లియము ప్రాన్సు ఉత్తరభాగములు అధినివేళములకింపై జర్మనులకు చాల ప్రాధాన్యములు గావున పోపుగారి సూచనము లాదరణ పాత్రములు గావు. జర్మనుల ప్రపంచ వక్తము, మున్నగు విషయములను గూడ పోపుగారి లేఖ యేరురుచున్నది.

క్రిచ్ స్టాగు సభయందు చచ్చి.

అమ్మటెర్డాము, ఆగస్టు 19:—క్రిచ్ స్టాగు ప్రధాన సంఘమువారు సోమవారమునాడు సమావేశమై పోపుగారి సూచనములను విభులముగ చర్చించుచునైర్దేశ వాగ్దాపత్రిక యొకటి వ్రాయుచున్నది. డాక్టరు మైకేలనుగారు బెల్లియమునకు వెళ్లియున్నారని మీడింగునకు రాగలను.

ప్రషియా యుద్ధ మంత్రివ్యమున చిక్కులు.

జనరలు గ్రోయెనరుగారు రాజీనామా యిచ్చుట.

లండను, ఆగస్టు 19:—ప్రషియా యుద్ధ మంత్రివ్య కొంచెము చిక్కులు గలిగినవి యుద్ధవాగ్దా సంఘమున కిద్దో తొండగు జనరలు గ్రోయెనరుగారు రాజీనామా యిచ్చినది కదలెలుగలవు. గ్రోయెనరుగారి ఎడల హిందెకెబర్గ గారింకను దృఢ విశ్వాసము కలదని తెలియుచున్నది. కొన్ని గంటల పిదప గ్రోయెనరుగారు రాజీనామా విచ్చిరనియు పటాలములలో నొకదానికి నేనాని నియమించబడినది తెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రీలియా

ఆస్ట్రీలియా సంధిని నిరాకరించుట.

మెల్బోర్న్ ఆగస్టు 17:—మిత్రమండలివారు తేనూత్రములమీద సంధిని జరిగింతుకో ఆయంతములను ఇంపీరియలు గవర్న మెంటువారు తెలుగుటకు వేళ అయినదను ఉపపాదనము రాగా, అందుగూర్చి ఆవంతయు చర్చగాని అభిప్రాయ భేదముగాని లేకయే సెనేటువారు యుపపాదనమును నిరాకరించిరి. జర్మనులనుదేశముల తిరిగియిచ్చివేయుట అను సంకల్పిని గర్హించుచు సెనేటుసభ యొకయుపపాదనము సంగీకరించెను.

ఆస్ట్రీలియా యుద్ధపు పన్ను.

మెల్బోర్న్ ఆగస్టు 18:—ప్రతినిధుల సభలో యుద్ధసమయ లాభముల పన్నుగూర్చిన చట్టము రెండవ పర్యాయము చదువబడి ప్రజలచే సంగీకృతమయ్యెను. 1916 జూను 30న తేదితో సంతమగు సంవత్సరమునకు నూటికి 50 చొప్పున పన్ను విధింపబడును. అనంతరము వచ్చిన లాభ మలపై నూటికి 75 వంతుల చొప్పున పన్ను విధింపబడును. ఈపన్నులుయుద్ధమునకు పూర్వముండు లాభములకంటె ఎక్కువగానుండు లాభములమీదనే నూటికి 75 చొప్పున 1916 జూను 30 వ తేది నుండియు అధికముగ పన్ను విధింపబడును.

కెనడా

వాంకూనరు, ఆగస్టు 18:—ఇదట ఉత్కలమోడల తియూచీయుటకు సామ్రాజ్యపు వొరతనమువారు పూనుకొనిరి.

నిన్ని సెన్సు, ఆగస్టు 18:—రోగులపంట చాలవారున్నది. సామాన్యముగ నుండగలగు.

స్విజర్లాండు

స్విట్జరులందులోని యుద్ధపు వెన్ననరులు.

లండను, ఆగస్టు 16:—డెర్బీ ప్రభువుగారిట్లు ప్రకటించిరి. స్విట్జరులందులో నున్న యుద్ధపు వెన్ననరులను గూర్చి చేయబడు సమావేశమునకు తురమ్కూ లంగీకరించిరి.

చీనా

చీనాదేశమున నున్న ఆస్ట్రీయనులు, జర్మనీయులు.

పెకింగ్ ఆగస్టు 16:—జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశీయులకు నిర్బంధనివాసక్షే విధింపబడెను. చీనాయుద్ధ్యోగుల యాజమాన్యముక్రింద వీరు మామూలు ప్రకారము తమ కార్యముల నొనర్చుకొనుట కవకాశమీయబడును. మ్యూటెగు ఏషియాటిక్కు భ్యాంకు దివాలా అగుచున్నది.

పత్రికలు యుద్ధ మపేక్షించుట

సాంగుమె ఆగస్టు 18:—చీనారాష్ట్రమునందలి పత్రికలన్నియు యుద్ధ ప్రకటనమును గోరుచు జాతీయులందరైకవ్యముగ నుండవలసినదని హెచ్చరించుచున్నవి.

దొరతనపు సేననుండి బర్తరుపు చేయబడుట

పిక్కింగు ఆగస్టు 18:—దొరతనమువారి సేనయందున్న ఆస్ట్రీయ జర్మనీ దేశీయులందరును బర్తరుపుచేయబడిరి. జ్యోతులలో చాలమంది నెలకేతమువైచిని బ్యాంక్ వైచిని తెలుజీవమున కిదివరలో సాధారణదీయుండిరి. కనుక తమ పనుల నిర్వహించుకొన నీరులకు దొరతనము వానగరిగ నేర్చువ్యధమై జీవనముగడియక, తమకు నిర్బంధావాసమును విధింపవలసినదని వీరె కోరుదురు.

స్పెయిను

స్పెయినుదేశేపుత్తి

లండను, ఆగస్టు 18:—స్పెయినుదేశమునందలి స్థితి భాగుగనున్నది. అనేకపట్టణములం దింకను అల్లులు జరుగుచున్నట్లు తెలియకయ్యుచున్నది:—

అమెరికా

స్వల్పముగ గోధుమలను భక్షించుట

వాషింగుటన్, ఆగస్టు, 19:—మిత్రమండలి వారికి తెలుపబడెముల వారికి సరఫరా చేయవలసిన దానికంటె 4000 లక్షల బుమెలులెక్కువగ గోధుమలు అమెరికాలో పండినవని అమెరికా ఆహారాధికారులు ప్రకటించిరి. ఇతర కాయధాన్యములు మాత్రము సమృద్ధిగ గలవు. కాన గోధుమలను తెక్కువగను ఇతర కాయధాన్యములను ఎక్కువగను భుజించువలెనని అమెరికావారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు.

సింహ

కార్యదర్శిగారి యుద్ధవార్త.

సింహ, ఆగస్టు 18:— ఆగస్టు 17 వ తేదీని హిందూ శక కార్యదర్శిగారి క్రింది యుద్ధవార్తను రాజప్రతినిధిగారి కంపెనీ.

బ్రిటిషువారకును వాన్సుమతో లెన్సునద్దుకు, యా ప్రస్తుతమును గూడ అకస్మాదముల మగల సలుపుచున్నారు. అందు మొదటిపర్యాయము లెన్సులనులకు చుట్టూ నుండు విచారణలకు మిడిరింపబడియెను. ప్రభుపంక్తి నన్ని ప్రదేశములలోనున్న శత్రులను బ్రిటిషువారోడించి లోనికి తెరచు జొచ్చిరి. అందు 70 వ కొండవద్దనున్న భయంకరపు సంరక్షక పటాలములుగూడ ఓడింపబడియెను. 1915 వ సంవత్సరము పెట్టంబరు మాసమునందు బ్రిటిషుధాటికి ప్రతిఘటించిన దీకొండయే. అప్పటినుండియు నది యత్యధికముగ బలవత్తరము చేయ బడుచున్నది. బ్రిటిషువారు జర్మనుల స్థానములలోని కొక మైలునడకును జోయిరి. తీసుకొనబడిన స్థలముల నిమిత్తము శత్రువు లొనర్చిన ప్రతియుద్ధముల నన్నిటిని వారోడించిరి.

ఈ ప్రస్తుత కుత్తరమునకు తూర్పునను తొమ్మిది మైళ్లకు మించియున్న రంగమున బ్రిటిషు పరామిత్యములు రెండవ మారెడించెను. ఎడమభాగముననున్న పరామిత్యము లొక్క మైడిగ లో ముద్దోడించిన స్థలముల నన్నిటిని బట్టుకొని స్థిరము నదిని నాటి ఆరొడికి కొంతదూర ముగిరి. మధ్యనున్న బ్రిటిషుదళములు అతివ్యతిరేకముగ తాము ప్రభువున పట్టుకొన నెంచిన ప్రదేశముల నన్నిటిని యాక్రమించుకొని విడిచివేసి లాంజిమార్గు గ్రామమునకుజోయి, ఇంకను అరమైలుదూర ము విడిచివేసిరి.

కుడివైపుననున్న బ్రిటిషుదళములు మెనినరోడ్డున కుత్తరమున నుండు పరభూమిని బట్టుకొనుటకు గాను దినమంతయు ఎడమవైపున కుత్తరమునకు పోగిడిరి. శత్రులు విశేషబలాధిక్యతతో ప్రతియుద్ధము మెనరించి బ్రిటిషువారా క్రమించుకొనిన కొలది ప్రదేశమునుండి వారిని బలవంతమున వెనుకకు సారవోలిరి.

ఇప్పటికి రెక్కింపబడిన బండికృతుల సంఖ్య 1600. వీరిలో లాసువద్ద పట్టుకొనబడినది 896 మంది బండికృతులును జేర్చబడలేదు.

యమేనియాలో భయంకరముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఉత్తర మాండ్రేనియా లో నున్న యుద్ధముల మెనియను దళములు వెనుకకు మరలుచున్నవి. దృఢ నిశ్చయముతో యుద్ధము లెడర్చినను వారిని ఓడించి వెంట పట్టుములో నున్న బాట్లచేటు వంతెన ముఖమున శత్రులు పట్టుకొనగలిగిరి. అచటనే బి. ఆర్. ఇ. రెయిలుమార్గును సెరితును దాటుచున్నది. ఎవ్వోటను శత్రులు నడిచి నాటికంటె గన్నించును.

జలంతిగ్రామములవలన నష్టములు తగ్గిపోయినవి. గత వారములో అన్ని జాతులవారి యోధులు గలవి 2776 ఓడలు బ్రిటిషుచేతుల చేరినవి. బ్రిటిషు చేతులనుండి 2,686 ఓడలు బయలుదేరినవి. 1600 టన్నుల కెక్కుడు బరువుగలవి 14 వ, తక్కువ బరువుగలవి 2 ను మించినవియబడినవి.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుట.

సింహ, ఆగస్టు 18:— ప్రస్తుతపు ఏర్పాటుల ననుసరించి ఈ క్రింద మదహరించిన బిల్లులు పెట్టంబరు మాడన తేదీని సమావేశము కాజేవు సామ్రాజ్య శాసనసభ యొక్క ప్రధమ సమావేశమున ప్రవేశ పెట్టబడి తక్కిన సమావేశము లపర్యాయంబులలోనివి. (1) ప్రదేశిక వస్తువుల సినీమెటోగ్రాఫుల మూలముగ ప్రదర్శించ గలుగు నట్టి యేర్పాటు లొన రించుట. (2) బ్రిటిషు ఇండియాలో రిజిస్టరు చేయబడిన ఓడలనుమాట్టుకు పీలుకాకుండ శాసించుట. (3) పోస్టు మార్పుల జనరలుగారి యనుమతి లేనిదే పోస్టుఆఫీసులనుండి తీసుకొనబడిన అయిదేండ్ల అపకృత్యముల మార్పుకుండుట కొక బిల్లు. (4) 1917 వ సంవత్సరపు ఇండియను పేసరు కరెన్సీ ఆర్డినెన్సు (హిందూదేశపు కరెన్సీ నోటుల శాసనము) యొక్క నియమముల కురికొంత కాలమునక కింకను జరుగుట కొక బిల్లు. (5) బ్రిటిషు ఇండియాలోని కంపబడిన పెండి బంగారుముల నుంచుకొనుట కనుమతించుచు నొకబిల్లు. (6) కొన్ని చట్టములను తీసివేయుటకును మార్పు చేయుటకును నొక బిల్లు. (7) నెసిడెన్సీ స్థానికాజు కోర్టుల ఆర్డును సవ రించుట కొక బిల్లు.

ఇదిగాక 1892 వ సంవత్సరపు ఇండియను బ్రష్టు ఆక్టు ను సవరించుట కొకబిల్లు పెట్టంబరు రెవ తేదీని ప్రవేశ పెట్ట బడును.

ఇటీవలి తంత్రీవార్తలు.

ఉరలగడ్డలకరవు.

లండను, ఆగస్టు 18:— ఉరలగడ్డలు చాలుట లేదని మేయరుగారు తెలియజేయుచున్నారు.

రెండు జర్మనువిమానములు నాశనమగుట

లండను ఆగస్టు 18:— రెండు జర్మనువిమానములు విన్ స్కో-టెనుకడ నేలగులినివి. ఒకయంత్రము తగులబడుచుండెను. రెండవదానిని హాలెండు వైసికులు నేలగుల్పిరి. విమానములలోనున్న ఆరుగురును గాయములు తగులలేదు.

పోపుగారి సంధిసూచనలను గూర్చి కొన్ని

పత్రికాభిప్రాయములు.

లీటెము:— 1871, 1914 సంవత్సరములలో జర్మనులు గావించినవి దురాగతములకు తగినప్రాయశ్చిత్తము కావలయును. ఎవరైన సంధి కొరకు మధ్యవర్తిగ నుండవలచుకొన్నచో నుంచివెడుగులను ముందు నిర్ణయించవలెను.

జర్నలు డెన్ డిటేటు:— నిరంకుశాధికారముతో మేలగుచున్న సామ్రాజ్యములపట్ల మధ్యవర్తులు తెలిసియో సంధి కై ప్రయత్నించుచున్నారు.

లీమ్యాటను:— దండెత్తబడిన జిల్లాలను భాగించేయు విషయమై ఎట్టిసంధియునుండగూడదు. ఈమరతుల గూర్చి సునిశ్చితముగ తెలుపవలెను.

లీజర్నలు:— పోపుగారి అభిప్రాయము పట్ల సానుభూతిని జూపుచున్నది. మిత్రమండలివారి ఏర్పాటులయందు ఎంతమాత్రము నమ్మకము తగ్గుటలేదు. జర్నలు డెన్ డిటేటు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— అందరితో ముందు యోచించిన గాని సంధి ప్రయత్నముల వలన కార్యము సాధ్యముకానేరదు. పోపుగారి సూచనల త్రోసివేయవలెను.

క్రస్తు కర్కాలయమున సమ్మెకట్టు.

అమ్మటందు ఆగస్టు 19:— మ్యాడ్రిబర్గ కర్కాలయమున క్రస్తుకు కర్కాలయమున పనిచేయువారిలో నొకరిని సమ్మెకట్టు మని కరపత్రములను పంచిపెట్టుచున్న వాడను మిషతోబంధించినందున తక్కిన పనిచేయువారు సమ్మెకట్టెదరని లోకలండీగరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లెన్సుదగ్గర స్థితిగతులు.

లండను, ఆగస్టు 19:— ప్రధానకార్యాలయమున దున్ను గూటరు విలేజుకుడు లెన్సుస్థితిగతులను తెలుపుచు ఇట్లు తంతి నందినాడు:— పట్టణపు తూర్పు భాగమంతయు మాచే జిక్కినది. మా ఫీరంగులు రాకపోకలకుశత్రువుల పీలులేకుండ జేయుచున్నవి. జర్మనులు చిన్న ప్రదేశమందుండుటచే ఫీరంగులను సమకూర్చుటకు పీలులేకున్నది. ల్యాంజిమార్గు యుద్ధములన మాపనిబాగున్నది. రక్షకపంక్తి అంతయు మాకు దీనించేసి లాభముగనున్నది.

జర్మనులు బ్రిటిషువారి పురోగమమును బంధించ జూచుట.

ఉత్తర లెన్సుయములో జర్మనులు విస్తారముగ వైస్యములను ఫీరంగులను సమకూర్చుచున్నారు. ఇవట మాపురోగమమును బంధించ యత్నించుచున్నారు. క్రొత్త ఫీరంగులు రణరంగమును కరియుచున్నవని మాచేజిక్కిన వైసికులు తెలుపుచున్నారు. మా పెద్ద ఫీరంగులు కూడ వానికి నష్టము కలుగజేసినవని అంగీకరించుచున్నారు. కందకపు యుద్ధము ఇప్పుడు జరుగుట లేదు. విడివిడిగ పోగుట తటస్థించినది.

ల్యాంజిమార్గును జర్మనులు కోల్పోవుట.

బ్రిటిషువారు ల్యాంజిమార్గును మరల వశపరుచుకొనుట.

లండన్, ఆగస్టు 19:— జర్మనుఅధికారులు వాయు వార్తల మూలముగ ఇట్లు తెలుపుచున్నారు:— వైస్సెనునకు ఈ శాస్త్రముగ ఫీరంగులపొరుదారుణముగ జరుగుచుండెను. బిషింగున్వేడెయినుపదారికడ్డుకత్తువులు ఆకస్మికముగ తలపడిరి. తీవ్రముగ పోరిమి కాని ల్యాంజిమార్గును కోల్పోయిమి. ఒకగ్రామముయొక్క ముందుభాగములో ఒకభాగమాక్రమించుకొంటిమి.

గోక్షేగారి సంస్కరణములు.

పత్రికాభిప్రాయములు.

కలకత్తా, ఆగస్టు 17:— లండను వైస్సుపత్రికలో ప్రచురించు నిమిత్తము ఆ గాఖాను మహారాజుగా రంపిన కీర్తనీయులగు గోక్షేగారి సంస్కరణలను గూర్చి యిట్లు వ్రాయబడెను. బొంబాయిలో జాతీయ మహాసభా సమావేశము కాకుండుటకు పూర్వము చాలకాలము క్రిందటనే దానిప్రతులు భారతీయ నాయకులకు పంచిపెట్టబడెను. 1916-వ సంవత్సరమున స్వపరిపాలనా యోచనముయొక్క చిత్తుతీర్మానముల తయారుచేయునపు డని ఆలపాబాదు నందలి జాతీయ మహామండలియనుహాసభలయొక్క సభికుల నుండట నుండెను.

తన జాతీయ మహాసభాధ్యక్షుల కోపస్వామి ను ను తయారుచేసి కొనుటకు పూర్వమే దానియొక్క ప్రతి సర్ ఎన్. పి. సింహాగారి యెరుట నుండెను. గోక్షేగారి సంస్కరణములు భారతీయ నాయకుల తెలిగియుండనివి కావు. వారి వివాదాని క్రొత్తమార్పుల నెవ్వయు గల్గింప జాలవు.

పయ్యెనరు పత్రికాభిప్రాయములు:— కీర్తిశేషులయిన గోక్షేగారు తమ మరణదినస సాయంకాలమున తయారుచేసిన రాజకీయ సంస్కరణముల ప్రకటనమందరిచేత నాదరింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. భారతీయ పరిపాలనమును వశపరచు కొనగోరు కొందఱిచే ప్రకటింపబడిన సంస్కరణముల కంటె, ఆక్షేపణీయములయ్యెను. నివికొంతవరకు తేరుదాయకములు. హిందూదేశ సంస్కరణములను గూర్చి కొలది దినములలోనే యేరియో నిశ్చితములగు అభిప్రాయము నధికారులు ప్రకటింప నున్నారు గనుక నిత్తరుణమున గోక్షేగారి సంస్కరణముల వివరములను తర్కించుట ఆవశ్యకము.

గోక్షేగారి సంస్కరణములను గూర్చి ట్రిబ్యూనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఇప్పుడు ప్రకటింపబడిన యోచనల సారాంశమునుబట్టి ఆ సంస్కరణము 1911-వ సంవత్సరములో హార్డింజి ప్రభువుగారు రాష్ట్రీయూధికారముల నొనరించెదమని వాగ్దత్తము చేసిన మార్పుల ననుసరించు చున్నది. డిల్లీ ముఖ్యనగరముగ పరిగణింపబడుట కావశ్యకముగ నీ రాష్ట్రీయ మార్పు లవసరమని అప్పుడు తలంపబడియెను. 1911-వ సంవత్సరపు మార్పులను గూర్చి బ్రసంగింప బడిన ఆ యోచన మిప్పుడు కేవలము అసంగతము. ఈ కాలమునకు సరిపడ నేరదు. అప్పటినుండి భావములందును, ఆశయము లందును అనేకమార్పులు గలిగినవి. ఇప్పుడు గోక్షేగారు జీవించి యున్నను వారట్టి ఆశయముల నెన్నడును నూచించియుండరు. ఈ సంస్కరణముల ప్రచురించుటకు పూర్వము ఆ గాఖాను వారించుటి మేధావి సంగతి సందర్భముల పరిగణింపకుండుట మిక్కిలి యాశ్చర్యకరముగ నున్నది.

పంజాబీపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— గోక్షేగారి సంస్కరణములకును, (జాతీయ మహామండలి మహాసభల) సంయుక్తసభల సంస్కరణములకును గల ప్రతిభేదాంతమందును మేము సంయుక్తసభవారి సంస్కరణములతో నేకీభవించుచున్నాము. ఇంక మరెయొకయడుగు ముందుకువైచి యిప్పుడే గాని గోక్షేగారు జీవించియున్నను, లేక వారేగాని తమ చిన్న నాటినుండి ఎవ్వరితో గలసిమెలసి రాజకీయములందు పని చేయుచున్నారో వారితో నాలోచించియుండిన గాని నిట్టి సంస్కరణముల కి య్య కొన జాలరని మేము చెప్పు సాచాసింతుము. ఇంతకును, వివాదాంశములతో గూడిన సంస్కరణములనే వ్యక్తి యింతటి వైశాళ్యముగల హిందూదేశము నిమిత్తము తయారుచేసినను, అతనిస్థితి యెంతయున్నతమైన దయ్యె, అతని సంస్కరణ యోచనను దేశమంతటి మేధావులందఱును గలసి దీక్షముగ నాలోచించి చేసిన యోచనమునకు సరిపడజాలవు. గోక్షేగారే జీవించియుండినవారు నాయకులుగను డి జాతీయ, మహామండలి సంఘముల సంస్కరణముల నేర్పరచుటయందు విశేషభాగము దీసికొనియుందురు; ఆయనెవలలో వారు నొకరై యుందురు. అతని యుద్దేశములతో తామేకీభవించుట కంటె వారే యతని తమ యాలోచనలతో నేకీభవింప జేసియుందురు.

కలకత్తరుల సమావేశము.

ఉదకమండలము ఆగస్టు, 19:— ఈక్రింద పేర్కొనబడిన కలకత్తరు లీ సమావేశమునకు విచ్చేసెదరు:— సర్ రాబర్టు క్లెగ్, బక్స్, టూడంటరు, కాంచూర్, మహమ్మదు అజిజుద్దీను, నేలుగోపాలచెట్టికమింగు ఏ. ఐ. జి. మారు మత్తెనరు, వైసర్, మ్యాకు మైకేలు బరక్, లియరు, బ్రహ్మబు, క్యాంబ్రెలు, స్టాన్లీ, టూటెహమ్, ఇషెప్పు. ఎ. పి. జీవనప్రసాదు, వెర్నెక్, రాయి, హగ్గిస్సు, ఎఫ్. ఎ. డేవిసు బరు కిటు, సర్జక్ జనరలు బ్యానరుజ్.

విరోధామహాసంగ్రహము

ప్లాండర్సుయద్దము - విజయప్రదమాగు గవ అవస్క-ందన

రు మే ని యా యు ధ్ధ ము - మి త్ర మం డ లీ క ను కూ ల ము.

వ రాసు వారు పోవుగారి సంతి సూచనలను నిరాకరించుట.

బ్రిటిషువారి ప్రతాపకథనము.

(రైలు రు ప జ స్సీ.)

ఇంగ్లండు

ఉత్తర సముద్రమున నౌకా యుద్ధము

లండను, ఆగస్టు 18:— గురువారమునాడు కొన్ని నౌకాదిశములు జర్మను సముద్రములో సంచరించుచుండగా వారికి శత్రువుల యుద్ధనౌక యొకటి కనిపించెను. వెంటనే ఫిరంగులు కాల్చబడియెను. శత్రులు వెంటబడింపబడిరి. వాని పై ననేకమారులు గుంట్ల ప్రేల్చబడెను. కాని అది యెట్లనో పొగమంచులో గన్పించకుండ తప్పించుకొనియెను. అనంతరము స్వల్పకాలముననే శత్రులను గని నౌకలు వెంటబడిచెను. మేము భయంకరముగ ఫిరంగుల గాల్చితిమి. అధమతము రెండిటి కైనను విశేషనష్టము గలిగియుండును. చుట్టను గనులుండుటవలన మేము వాని వెంటబడింప లేకుంటిమి. యుద్ధము జరుగుచుండగా మొక జలాంతర్గామి మా నౌకల వెనుకనుండి యెగిరించెను. చుర్రయొకటి యుద్ధమైన వెనుక నెదిరించెను. కాని యేమియు కార్యము లేకపోయెను. మా నౌకల కేమియు నష్టము గలుగలేదు. గురువారమునాడగ్గర త్రామున నౌకావిమానములు అనేక టన్నుల బాంబులను రెయిల్వే స్టేషను లన్నిటిమీదను బడవై చెను. అందువలన ననేకచోట్ల ఇంట్లు మండిపోయెను. ఒక మందుకొట్టుమీద గూడ బాంబుపడినదని వర్తమానమున్నది. రెయిల్వేకు నష్టము సంభవించెను. యంత్రములు మరలినవైనవి.

ఆంగ్ల రాజ్యమున నాహారపదార్థములు.

లండను ఆగస్టు 18:— తెల్ల, బామూ అను భోజన పదార్థముల ధరల నిమ్మగడ్డ చేయు మొక్కజొన్న వెలువడినది.

గోధుమల ఖర్చుతగ్గుట.

లండను ఆగస్టు 17:— ఆహారపదార్థములు పొరువు గ నాడనారంభించినది మొదలుకొని ఏడవవంతు గోధుమల ఖర్చు తగ్గినదని ప్రజలసభయందు ప్రధానమంత్రి నుడివెను.

మందుగని ప్రేలుట.

ప్రమాదములు.

లండను, ఆగస్టు 18:— హేమ్మెసరు క్యాంపులో మొక మందుగని ప్రమాదవశయన ప్రేలి పోయెను. తత్ఫలమున ఆరుగురు కనెడియనులు మృతిపొందిరి. 28 రు గాయపడిరి. వీరిలో వైదుగురకు ఖాయిలాగా యున్నది.

ప్రాకుహోము కాన్ఫరెన్సు

కొంతనమువారి భావము

లండను ఆగస్టు 16:— ప్రాకోము కాన్ఫరెన్సునకు వైరుల ప్రతినిధులు వచ్చురు. ఈసభయందు రుష్యావారి కెట్టి భావమున్నదియు ఆంగ్లేయుల కెట్టిభావమున్నదియు మనకు స్పష్టముగ దెలియను. ఈవిషయమున కొంతనమువారి తలంపులయందెట్టి మార్పున కలుగలేదు. కార్మికవర్గము యుద్ధమున నెట్టిసహాయ మొనరించినదియు జగద్విఖ్యాతము. తాము యుద్ధరంగమున రక్తధారలొలుకుచు పోరాడుచుండగ, నింటి యొద్ద నున్నవారు శత్రువర్గముతో మైత్రి నెరపుచుండిరని తెలియ, వైనికులు యుద్ధమొనర్చునో యుద్ధవిజయము వైతిక బలమునై నాధారపడియున్నది. సభకుపోవ పోవులకు కొంత నమువా రాజ్యయిడినచో, నీబలము దగ్ధమగును. సంధిసమయ మాసన్నమైనపుడు సరిధారయబొర మీదగ్గము, ఆవర్గమువారు గాక బాతికంతికును ప్రతినిధులుగల కొంతనముచే నడువబడ వలయు నని పార్లమెంటు ప్రజల సభయందు బోనరులా గారు నెలవిచ్చిరి.

ఆంగ్ల సేనలు.

యుద్ధపరికర సమృద్ధి.

లండను, ఆగస్టు 17:— ప్రస్తుతమునకంటె నిరంతరము సేన్లును చునసైన్యములు యుద్ధపరికరముల నింక సమృద్ధిప కలిగియుండలేదు. ఆ యుద్ధపాగుగి విషయముననేమి, వివిధ సైన్యముల విషయమున నేమి, చుర్ర కిపు డెట్టిగోపమునలేరని ఆస్పిక్త్యుగారు పార్లమెంటు ప్రజలసభలో ననిన. ప్రధాన మంత్రి యామోదించెను

నావికుల సమావేశము.

లండను, ఆగస్టు 18:— మిత్రులందలివారియొక్కయు తటస్థదేశముల యొక్కయు నావికులును, వైరులనును నేటిదిగమన లండను నగరమందొక అంతర్జాతీయ సమావేశ మునుగావించిరి. జలాంతర్గాముల ప్రయోగమున యుద్ధా నంతరము జర్మను నావికులయెడల యెటులప్రవర్తించునదియు నిశ్చయించుట కీ సభ సమావేశ మయ్యెను. సభకనేకమంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. విదేశసంఘములనుండి సంక్షేప తంత్రులువచ్చినవి. అన్నితరగుల నావికులును సభకు విచ్చేసిరి. హేవిలాకు విల్సనుగారు సభాధిపత్యమును వహించి ఇటీవల జర్మను కృత్యములు అత్యంతహాహత్వ లని వారు వాక్రుచ్చిరి. ఆనుపత్ర మోవలసిన ఫిరంగుల గాల్చుట కూడ మహాక్రొవ్యమని వారు నుకెనిరి. యుద్ధానంతరము జర్మనులతో గలసి పోవుటకైన నారికు బాష్పకొనరాదను మరియు జర్మను నౌకాస్థాములకే నష్టము గల్గింప బ్రయత్నింప వలయును. అన్యక్షకోపన్యానాంతరమున సమావేశ కార్యక్రమము రహస్యముగా జరిగెను.

క్రొత్తమంత్రులు.

లండను, ఆగస్టు 18:— మంత్రుల నియామకములు విశేష అభిమానమును గలిగించినవి. వార్షిలుగారి ప్రయోమను ప్రాకుహోము కార్మికుల సభవారి చర్యకు వ్యతిరేకముగ నున్న దని తలంపబడుచున్నది. అందువలన పొందగ్గను గారికిని తక్కిన మంత్రులకును స్పష్టమగు భేద మేర్పడియెను. నాడ్విలుగారు శాంతివాదులతో నిమిషము నేకీభరింపగను ఓయు విశేషమయ్యెను. బ్రిగాడియను జనరలు నాడ్విలుగారు నౌకాశ్రయముయొక్క ప్రధానాధికారిగారి తిమ్మన. యుద్ధకార్యాలయమువద్ద రిక్రూయిటింగు డైరెక్టరు జనరలుగ నుండిరి.

గెడ్డినుగారిని గౌరవించుట

లండను, ఆగస్టు 18:— యుద్ధమున తాను చేసిన సేవకు మెచ్చుకొని వారితనమువారు బ్రిగేడియరు జనరలు గెడ్డిను గారికి కె. సి. బి. బిరుదును నొసగిన వారై సంఘమువారు తెలియజేయుచున్నారు.

ప్రాకుహోము కాన్ఫరెన్సు.

ప్రాకుహోము, ఆగస్టు 17:— సభా కార్యక్రమము ప్రకటింపబడును. కార్యక్రమ మొకసంఘమువారిచే తయారు చేయబడును. ఆ సంఘమున సన్నిదేశముల ప్రతినిధులును ఉండురు. ఫ్రెంచి, ఇంగ్లీషు, రుష్యకు, జర్మనుభాషలు వ్యవహారమున కంగీకరింపబడును. వైనిక కార్మిక సంఘాధ్యక్షుడు స్పెయిట్టిగారు సభాధిపత్యమును వహింతురు. స్పీడరు, హారెండుల కార్మిక కక్షనాయకులు, బ్రాంటింగు టోయిల ప్రాగలు సహాయాధ్యక్షులుగ నుందురు.

మెసపోటామియా ఆర్థికస్థితి.

లండను, ఆగస్టు 16:— ప్రజలసభలో మాంట్సుగారి రిట్లు తెలియబరచిరి మెసపోటామియా యంగ్లీ ఆర్థికస్థితిని ముగ్గురు బ్రిటిషు ఉద్యోగస్థులు చూచుచున్నారు. వారికిద్దరు రెవిన్యూ ఉద్యోగులు సహాయ మొనరింతురు. ఆర్థికపరిపాలనాధికార మెల్లవారి చేతులలో నున్నది. బ్రిటిషువారి యాక్రమణమునకు పూర్వమున్న యేర్పాటుల ననుసరించియే సాధ్యమగునంతవరకు ఆర్థికపరిపాలనముజరుగుచున్నది. కొన్ని జిల్లాలకు ఆర్బీలు కలెక్టరులుగ నియమింపబడిరి. గ్రామనాయకుల ద్వారా సామ్యును వసూలుచేయు పద్ధతి వరికొన్ని ప్రదేశములలో నాచరింపబడుచున్నది న్యాయపరిపాలనమునకు గాను న్యాయమూర్తి సర్ ప్రాన్సిమాకోగారు హైకోర్టునందు అధికారము లొనగబడిరి. సీనియరు జడ్జిలు ఉద్యోగియులకును, నెషన్సు జడ్జిలకును, తక్కిన చిల్లర ఉద్యోగియులకును వారి వారి పరగతుల ననుసరించి అధికారము లీయబడెను.

లండను, ఆగస్టు 16:— అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— ఇంగ్లాండు దేశములందున్న విదేశపు గోను మును మును వెన్నడును ఇంత యధికముగనుండలేను. ధాన్యపు కొట్టలలో గోనుమల నిలువ యుంచవలసినదని ఆహా నాధికారి గారు ప్రకటించిరి.

ప్రాము

జర్మనులొనర్చు పిచ్చి ప్రతిముట్టలు

లాంజిమాన్కువై వైద్యములు పోయి విధము.

లండను, ఆగస్టు 17:— ప్లాండర్సులో యుద్ధము భయంకరముగ లేగుచున్నది. సాము యుద్ధమునకంటె వరద యధికముగనున్నదని విశేషములు తెలియజేయుచున్నారు. నష్టమందిన స్థానముల మరేవరి మొనరించుకొన జర్మనులుయందు వెనుక నాలోచింపక వైద్యముల గొనివచ్చుచున్నారు. కాని యీ ముట్టకు లన్నియు ఫలకరములు కాకపోయెను. జర్మను సేన యొకటిమాత్ర 10 గజముల దూరముగోరిక వచ్చుచోపు ఫిరంగిదళముల మూలమున వైరుల లందరుల నష్టమైరి. 70 వ గుట్టయొద్ద జరిపిన ప్రతి ముట్టడిలో జర్మనులు తీవ్రముగ నష్టమందిరి. 17 సం॥ముల ప్రాముముల బాని రెండులో యుద్ధ భూమి కాహోమైరి. లాంజిమాన్కు ముట్టడియందు వాతావరణ స్థితి మిత్రులందలివారికి ప్రతికూలముగ నుండెను. వరుససాంగి పారుచుండ వైద్యములు మొలబంటిబురుదలో ముందుకుపోగల సీ యుండెను. కాని కష్టములన్నియువరించి ఫిలిప్రదేశముల నాంగ్లవైద్యములు ముట్టవేయుటకే శత్రువుల సాహసము. ఒక కెప్టెను మాచేబడెను. తెనుకు విశేషమగు నష్టమున కలిగినదని యీత హాష్పకొనెను. జనవరి 15 తేదీ నుండి విన్నటిక రకు శత్రువైద్యములపై వైరుపార్ల గనిసి విజయమందితిమి. ప్రతిసారియు నేదిమొ యొక ప్రధానస్థానము జర్మనులకు నష్టమగుచుండెడిది. వస్త్రమాచమున లిల్లిక పశ్చిమమునకున్న చూద రుగిడ్డి మాత్రము వీర యధీనముకలుచున్నది. ఇంతవర కీ ప్రదేశమును మేము ముట్టడింపలేదు.

వరాసు దేశములో పోర్చుగీసు వారు

లండను, ఆగస్టు 19:— వరాసునందును పోరుచున్న పోర్చుగీసు సేనాని రణముఖమునుండి చుర్రవచ్చివారు. పోర్చుగీసు వైద్యములు తృప్తికరముగ పోరుచున్నవనియు పోకర్గములు కలవనియు తెలియజేసెను. వారి స్వాధీనములోనున్న భూమిని ఒక అంగుళమైన వీర కోల్పోవలేదు వ్యవహారమును, అధినేతములయందును (ఆఫీసర్) పోర్చుగీసు వైద్యములు యుద్ధమునకు సిద్ధమగుచున్నది. పోర్చుగీసువారు తమ యుద్ధ వ్యయమును తామే భరించుచున్నారు.

ఫిరంగుల పోరు.

లండను, ఆగస్టు 19:— వార్షిక్కు క్యాలికోన్న చూ పితభూముల దగ్గరను, మూగనునది, కిరుప్రక్కలను ఫిరంగులతో తీవ్రముగ పోరుజరిగినది పరాసువారు గతరాత్రి ప్రకటించిరి.

శత్రు సైన్యములు విస్తరించుట

లండను, ఆగస్టు 18:— ఈస్ట్ సెనాలులో కొంతమంది ప్లాండర్సు యుద్ధయందుపోరి తీవ్రగాత్రులై. ఇందులో 400 మందిని సోము రణముఖముందు పనిచేయుటకు, జర్మనులు గొంపోయిరి. తిండిలేకుండగ పనిచేయునట్లు జర్మనులు తమ మనుష్యులను నిష్పాధించి సంతకములను చేయుచుకొనుచున్నారు.

జర్మనుల యుద్ధము తగ్గుట.

గొప్ప విమానములను.

లండన్, ఆగస్టు 19:—ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారు నేటిరాత్రి ఇట్లు ప్రకటించిరి:—మాకు ప్రాంతీకులను బోహాగోచుట్టుప్రక్కలను నేటియుదయము శత్రువులు రెండుమారులు ప్రతియుద్ధ మొనర్చిరి. మొదటి ప్రతియుద్ధమున పోరి మా ఫిరంగుల బావులచేవానిని పారబోలితిమి. 12 జర్మను విమానములను నేలగూల్చితిమి. మా విమానములు 12 కనిపించుట లేదు.

పరాసు వాన ప్రతికలన్నియు పోవు గారి సంగీతమును కంగీకరించుట లేదు.

మిత్రమండలివారు తమ స్థానములను బలపరచుకొనుట.

ప్రధాన కార్యాలయమునందున్న రూటరు విలేఖకుడిట్లు తంలి సంపుచున్నాడు:— నేడంతయు మా స్థానములను బలపరచుకొనుచుంటిమి. శత్రువులను నలుమూలలనుండి పారబోలితిమి. ఫిరంగులను సమాహర్చుచుంటిమి. సరఫరాలను చక్కజేయుచుంటిమి. ఇరువీధులవారును తీవ్రముగ ఫిరంగులతో పోరుచున్నారు. ఆకశమంతయు నిర్మలముగ నుండుటచే వైమానికులుగగనమార్గమున పోరుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. రణముఖమున చాలవందల డివిజన్లవారిని, తీవ్రగాత్రులను జర్మనులు ఎత్తివేయుచున్నారు. పరాసువారు ముఖ్యముగ కందకములను త్రవ్వకొనుచున్నారు. మా స్థానముకంటె పరాసువారి ప్రదేశము బాగులేదు. ప్రవాహముతో కొట్టుకొని పోవుటచే తేమగ నున్నది. పరాసువారు దిగ్విజయముగ పోరిరి. వారి చేతికినవారిసంఖ్యకంటె పరాసువారి నష్టములు తక్కువగ నున్నవి. శుభవార్తగాంచిన '75' అను ఫిరంగులను ప్రయోగించి జర్మనులను పరాసువారు చీకాకు పరచిరి. శత్రువులు ఆనేకమార్లు ప్రతియుద్ధములు సలుపుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని పరాసువారి అగ్ని బావులచే వారియత్నములు ప్రతిహతము జేయబడినవి. పరాసువారు అతి దారుణముగ ఫిరంగులతో ప్రతియుద్ధము లానర్చుచున్నారు. లెస్సును పరాసువారి కాల్పులములు దాటిపోయిరి. ఈ ప్రదేశమున నే యుద్ధముజరుగుచున్న వివైమానికులు పదానులకు ముంగుగ నేగి క్రిందకు మీదికి నెగురుచుండెరి. స్త్రీనులకు వెల్లువిరిసి పొరుమండ పరాసువారు తక్షణము వంతెనల వైచి ప్రవాహమును ఆపుజేసిరి.

బ్రిటిషువారు అతి మొండిగ ఎదుర్కొని పోరుట.

పరాసువారు మాకంటె ఎక్కువగ శత్రువుల నెదుర్కొని పోరుటలేదని నడువగలము. వారున్న ప్రదేశమంత ముఖ్యమైనదికాదు. బ్రిటిషువారు దాటు ప్రతిఘటనకు నేలయు గొప్ప కట్టుదిట్టములతో బందములతో నిండియున్నది. ఎంతవఱకు వనఫిరంగులతో వీనిని భగ్నము జేసినను మరికొన్ని దుచ్చెద్యముగ నే యుండెను. ఆ జిల్లాయందున్న పొలములన్నియు మిగుల ప్రయోజనకారిగ నున్నవి. ప్రతికంచయు బలకరముగ తగలతో అరుదైనది. ల్యాంజిమార్కులొనున్న వైనికులు మా ఫ్రింగులను ప్రయోగించుచు పారంగము లున్నవను సంగతి మాకు తెలియనే తెలియదు. ఒకానొక సమయమున శ్వేతధ్వజ మెత్తబడినది. బాగ్రతతో సమీపించుచు వైనికులవై అగ్ని హోత్రము కురిసెను. పోలిగను అటవి దగ్గర మొండి యుద్ధము జరిగినది. రణరంగమంతయు మా కనుకూలముగ లేకుండుటచే మేము ఉత్తర దిశయందు పోయినట్లు ముంగుకు పోలేక పోతిమి.

జర్మనులు యుద్ధముచేయవని నిరాకరించుట.

రెండవరాత్రుల క్రితము 100 మంది వైనికులుగల జర్మను కాల్పులమును ఆకస్మికముగ పోరుటకు ఆజ్ఞాపించబడిన కాని వారు నిరాకరించిరి. యుద్ధ మొనర్చుచున్న వైనికులు కొంతదనక లొంగిపోయిరి. 4వ ప్రపియను పటాలమున్నైలెన్నదగ్గర కనేడియనులతో తలపడి చిత్రముగ ప్రతియుద్ధ మొనర్చెనని విలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు. ఒక వైనికుడుగూడ నిరపాయముగ తప్పించికొనలేదు.

జర్మనుల ప్రతియుద్ధములు విఫలమగుట.

లండన్, ఆగస్టు 19:—ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారు నేటిమధ్యాహ్నము ఇట్లు ప్రకటించిరి:—లెస్సుకు వాయవ్యముగ ఇటీవల మరికొన్ని ప్రదేశములను వశపరచుకొంటిమి. వానిని మరల వైకొనుటకు శత్రువులు ప్రతియుద్ధము లానర్చిరి కాని ప్రతిహతులుగ జేసితిమి.

పరాసువారు విమానములతో తీవ్రముగ పోరుట

15 శత్రువిమానములు నేలగూలుట.

లండన్, ఆగస్టు 17:—నేటి మధ్యాహ్నము మిట్లు పరాసువారు ప్రకటించిరి:— బిత్స్ సహాయ ల్యాంజిమార్కులకు త్వరముగ మరికొన్ని ప్రదేశముల నాక్రమించుకొంటిమి. మ్యూసునదికి దక్షిణభాగమున కొన్ని కందకములను మరల వశపరచుకొంటిమి. ఇంటు మరల మా పంక్తిని సంపూర్ణముగ నిరమగ నేర్పరచితిమి. నిన్నటికోజున శత్రుపంక్తులమీద 111 విమానము లెగిరి విమానములుండు ప్రదేశముల దగ్గర మాకువేల పెట్టులను బోపినవి. కాల్పుర, ప్రాస్పాటిహమ్మీము, నాంట్లేబర్గ ఇక బ్రిస్టాలోనున్న యానపదారులవైన గూడ బాంబులుపడినవి. లాంగ్వేసు, మాంటుమెడి, డెక్టరు మ్యూసు, స్పిన్ కోర్ట్ అడవి దగ్గర నున్న వైనికులు నిద్రించు థలములు గూడ మా వైమానికుల పెట్టులకు గురి అయినవి. ప్రతి చోటను అగ్ని బావులు ప్రజ్వరిల్లుచుండెను. ఎచట జూచిన ప్రేలుడు పొడవడ జొచ్చెను. మా విమానములు రెండు కనిపించుటలేదు. 15 వ తేదీని కార్టిమార్కు దగ్గరనున్న యానపదారుని మా వైమానికులు ధ్వంసము జేసిరి. ఇచట గొప్ప అగ్ని బావులు బయట వెడలినవి. నిన్నటి కోజున 7 జర్మను విమానములను నేల గూల్చితిమి. 8 కమానములు శత్రు పంక్తులలోనే డక్కా తగిలి పడిపోయినవి.

ఆంగ్లో పరాసులు తమ స్థానములను నిలబెట్టుకొనుట.

ఫిరంగులు, వైనికులు, స్థానములు వశపరచుట. ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారు నేటిరాత్రి ఇట్లు ప్రకటించిరి:— స్త్రీనులకు చుట్టుప్రక్కల పరాసువారు తమ స్థానములను కొంచెము బలపరచుకొనిరి. శత్రువులు మరల ప్రతియుద్ధము లానర్చలేదు. బ్రిటిషు పరాసువారు ఇప్పుడు 24 ఫిరంగులను వశముజేసికొనిరి. ఇందులో పెద్దఫిరంగులు గూడ కలవు. నిన్నటికోజున మేము వశముజేసికొన్న స్థానములను లూసు రణముఖమున బలపరచుకొంటిమి. లెస్సుకుపడమరగ మరికొన్ని స్థానములను వశపరచుకొంటిమి. ఈ ప్రదేశమందు నేటి సరికి 1120 మందిని బంధిలుగ గొంటిమి. వెజ్ లీనుకు తూర్పుగ జయకరముగ దాడి సల్పితిమి శత్రువుల రక్షకపంక్తిని సమీపించితిమి. శత్రు వైమానికులకంటె మా వైమానికులు ఎక్కువగ అతిశయించి పోరిరి డక్కాజెందిన విమానములు తమ పంక్తులలోనికి పోవుటకు వాతావరణము ప్రతి కూలముగ నున్నను విజృంభించుచు పోరదొడంగెను. దినమంతయు మా వైమానికులు విజయముగ పోరిరి. శత్రువిమాన కాలలను మరఫిరంగులతో తగల పెట్టిరి. ఆ విమానకాలలవై 6 1/2 టన్నుల బాంబులను బరిపిరి. ఇనుపదారులు వైనికాశ్రయములగూడ మాబాంబులకు గురి అయినవి. మరికొంతమంది జర్మనుల కాల్పులములమీదను ఫిరంగిదళములమీదను మరఫిరంగులను ప్రయోగించిరి. 15 శత్రువిమానములను నేలగూల్చితిమి. 11 విమానములను నేలకు పారబోలితిమి. మా విమానముల 11 కనిపించుటలేదు. ప్రధాన కార్యాలయమునందున్న రూటరు విలేఖకుడు నేటిసాయంత్రమున ఇట్లు తంతిసంపిరి. లెస్సుకువాయవ్యముగ ముఖ్యప్రదేశములయందు భయంకరముగ పోరు జరిగినది. ఉదయము 4 గంటలకు యుద్ధ మారంభమయినది. ఆరుగంటలవఱకు యుద్ధము జరుగుచునే యుండెను. 700 గజముల వరకు వ్యాపించియున్న శత్రుకందకముల పంక్తిని కనేడియనులు బాంబులతో భగ్నముజేసిరి. ఇన్నీయు లెస్సులో నున్నవి. హోరాహోరినిపోరి ఎట్టికేలకు ఆ ప్రదేశమందంతటను మేము నిలబడితిమి.

బ్రిటిషు సేనానికి సందేశము

లండన్, ఆగస్టు 16:—బ్రిటిషువారి ప్రధాన కార్యాలయమునందున్న రూటరు విలేఖకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—సర్ డగ్లసు హే గుగారికి జనరలు కార్మిలాకు గార్టు తంతిసంపిరి:—నేను వైస్రములను స్వాధీనము, జేసికొంటిమి. వైస్ర్యాధికారమును వహించితిని. క్రమశిక్ష మరల కలిగినవెంటనే రక్షియను వైస్రములన్నియు సమగోత్సాహముతో సమగ్రముగ పోరి మిత్రమండలి వారికి సాయమొనర్చగలవు.

మాకును మీ వైస్రములకును విజయమగుగాక యని హే గుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

స్లాండ్పుయుద్ధము-జర్మనుల ప్రగల్భములు.

యుద్ధ కార్యాలయమువారి ఖండినము

లండన్, ఆగస్టు 18:—స్లాండ్పు యుద్ధమును గూర్చి జర్మను లెన్నియో ఆసత్యప్రకటనను లానర్చిరి. యుద్ధ కార్యాలయమువారి కల్పితములను బయటపెట్టిరి. లాంజ్ మార్కుల తాత్కాలికముగ నష్టమొనరదనియు, వెంటనే శత్రువులనుండి యూడలాగబడిన దనియు జర్మనులు ప్రకటించి యుండిరి. ఈ ప్రకటనమును ప్రజలు విశ్వసించునట్లు చేయ “స్వల్పమగు నపజయములు కలిగినవనిగూడ వివరింపబడెను. మరికొన్ని, స్థలము యందు గూడ జర్మనులు విజయమందెను. ఆంగ్లేయులు చాల నష్టముల కోల్పోరిగాని వారికష్టము ఫలింకక, జర్మనులకు మాత్రము సంపూర్ణమగు విజయము చేకూరినదని వైజ్యముప్రకటనమున వివరింపబడెను.

యుద్ధ కార్యాలయమువారున్ననో, జర్మనులకు విజయముకలుగ లేదని వ్రాయుచున్నారు. లాంజ్ మార్కులను జర్మనులు మరల స్వాధీనపరచుకొని లేకపోయిరి. తమ వచనములకు ప్రమాణముగ వీకొనుచున్నారని వచనములు పొందుపరచుచున్నారు. ఈ యుద్ధాంగి నిన్నటిదినమున లాంజ్ మార్కులో వైమగంటు లుండి సాయుకాలమున నటనుండి మరలెను. లాంజ్ మార్కు గాక దాని కుత్తరమున రి వేల గజములవరకున్న జర్మను రక్షణస్థానములు గూడ నాంగ్లేయుల యధీనముననే యున్నవి. లెస్సు కుత్తరమున మున్నగు ప్రదేశములయందు తాము సంపాదించుకొన యత్నించిన ప్రదేశముల నన్నిటిని ఆంగ్లేయులు 15, 16 వ తేదీలను పట్టిరి. 15 వ తేదీయందు జరిగినముట్టుడితో కెనడా సేనలు నాలుగున్నవని జర్మనులు ప్రకటించి యున్నారు. కాని జర్మనుల వచనము లసత్యములని యుద్ధ కార్యాలయము వారు ఖండించిరి. జర్మనుల ప్రకటనాప్రగల్భములకు కారణము లేకపోలేదు. ఈ ప్రగల్భముజూచి వెరగండి పోవు గారి నూచనము ప్రకారము సంధికోరకాందోశనముజరిపింపజర్మనులయత్నిము.

కందకములు వశపరచుట

లండన్, ఆగస్టు 19:—ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారు నేటిమధ్యాహ్నము ప్రకటించిరి:—ఎఫ్ కి ఆగ్నేయముగ గిల్లిమాంటుపొలమునకు చుట్టుప్రక్కల మేము కందకములను వశపరచుకొంటిమి. పోలినుకోర్టు ఆగ్నేయముననున్న శత్రుస్థానములవై జయకరముగ దాడి సల్పితిమి. శత్రువులకు గొప్పనష్టములను కలుగ జేసితిమి. గురు, శుక్రవారముల రాత్రులందు శత్రు వైమానికులు బ్రిటిషువారివై బాంబులను కురిపించిరి. 10 మంది జర్మను బంధిలు 9 గురు జర్మను తీవ్రగాత్రులు మృతులైరి.

ఫిరంగులపోరు.

మ్యూసునది కిరుప్రక్కలను, బ్యాడెక్ విల్లర్నకు తూర్పుగను ఫిరంగులపోరు జరుగుచుండెను. ఈ స్థలములకు తూర్పుగను ఉత్తరముగను శత్రు యుద్ధములను ప్రతిహతము జేసి నష్టములను కలుగ జేసితిమి.

యుద్ధము విఫలమగుట.

లండన్, ఆగస్టు 19:—వాయువాగ్ర లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:— గ్రోజ్ స్కిక్ దక్షిణముగ నారచి సరస్సునకు ఆగ్నేయముగ శత్రు ముట్టుకలను ప్రతిహతము జేసితిమి.

జర్మనుల ప్రతి ముట్టుకులు

విమాన యుద్ధము.

లండన్, ఆగస్టు 18:—ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారు నేటియజేయుచున్నారు:— మాకును తూర్పునను బోయి హ్యూగోకు సమీపమునను నేటి యుదయమున వైరి సేనలు రెండు ప్రతిముట్టుడు లానర్చినవి. రెండుముట్టుకులును విఫలమైనవి. జర్మను విమానములు 12 నేల గూల్చబడినవి. మా విమానములు 12 గానవచ్చుట లేదు.

ఫిరంగిదళ విజృంభణము.

లండన్, ఆగస్టు 19:—మ్యూజున కిరు పార్శ్వములయందును, వాక్టేరి కాలిపోర్నియా ప్రదేశములయందును తీవ్రమగు ఫిరంగిదళ యుద్ధములు జరిగినవి పరాసువారు ప్రకటించిరి.

బహిష్కారములు.

శ్రీమంత జంధ్యాల గౌరీనాథ శాస్త్రిగారు 16-7-17 తేదీ యాంధ్ర దినపత్రికను 'బహిష్కారము' లను కీర్తి క...

ప్రాగ్భేదమునం గల కాకరపత్రి పీఠాధిపతులు తమ కవ సాన కాలము సమీపించు దను పీఠాధిపత్యమును శ్రీ బో...

అసంతరము నై జాము దేశమునందు సంచారము చేయు చున్న హంపి పీఠాధిపతులు, వై కాకరపత్రి పీఠము తమకు లోబడి యున్న పీఠమనియు దాని నిధిపించుటకు శ్రీ బో...

అందునై శ్రీ హంపి పీఠాధిపతులు జిల్లాకోర్టులో నపీలుచేసిరి. జిల్లాకోర్టువారి యనుమతిపై సబ్కోర్టువారు విచారింపి క్రిందకోర్టు తీర్పును స్థిరపరచిరి. అందునై రెండవ యపీలుచేయుటకు నాధారములేక 2 వత్సరములనుండి హంపి పీఠాధిపతులు మానముద్ర వహించియున్నారు. ఇట్లుండగా శ్రీ బో శాస్త్రి స్వామిలవారికి నింతవరకు పీఠాధిపత్యమున్నట్లు శ్రీ గానింపబడలేదనియువారి శిష్యులకు వార సత్వపుమాకు...

ఈ శాస్త్రిగారు శ్రీ క. స్వామిలవారికి జగద్గురుత్వములేదని వ్రాసిరి. కారణమేమో తెలుపలేదు. పీఠాధిపత్యమున్న జ్ఞానివరకు తెలిపితిమి కదా! శ్రీ స్వామిలవారు విద్యత్పరమహంసాశ్రమస్థులు సరసహంసాపనిషత్తు నంగు నెవరు విద్యత్పరమహంసలై యుందురో వారే జగద్గురువులగుదురని తెలుపబడియున్నది.

ఇక శ్రీ స్వామిలవారి జగద్గురుత్వమునకు లోటేమి యున్నది. విద్యత్పరమహంసలయిన యీ శ్రీ స్వామిలవారికే జగద్గురుత్వములేదని నిక నవాప్రాణితవిద్యాగంధులగు యతులకా జగద్గురుత్వమునునది? ప్రస్తుత కాలమున బండితులు కాకున్నను, చీతము నధిష్ఠించినంత మాత్రముననే జగద్గురువులై యనచే, బూజింపబడుచుండగా సంస్కృతాంగ్లేయ భాష పండితులై శారీరక మిహంసాభావ్యాది ప్రవచన పాండిత్యమహితులై తమ గూఢముచేతను, బోధచేతను, రచించిన గ్రంథములచేతను, నవరదక్షిణామూర్తులని యెన్నదగియున్న శ్రీకృష్ణానంద భారతీ స్వామిలవారే జగద్గురువులు కానివో నాపదమున కర్హులగు మరియొక స్వామిలవారిని బ్రస్తుతిము వ్రేలుచుడిచి యొకరిని మాచింపవలసిన భారము తమ మీద నున్నదిగా శాస్త్రిగారు గుర్తించుచున్నారు గాత!

అదైతానందతీర్థలస్సానోకవృద్ధస్వామిలవారివడుచు బయలుదేరి శ్రీ ఆదిశంకరాచార్యులవారు రచించిన శారీరక మిహంసాభావ్యము, వేదవ్యాస మతమునకు విరుద్ధముగ నున్నదని ఖండించుచు ప్రభయము నొక గ్రంథమును వ్రాసిరి. ఇది కడుంగడు వ్యసనకరముగు విషయము. దీనిని ఖండించుచు గొండలూ పండితులు ఖండిన గ్రంథముల వ్రాసిరి. వారిలో నొకరు శ్రీ పల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులుగారు. వీరు వై...

స్వామిలవారి ప్రభువు ఖండించి భ్రమభంజని యగు గ్రంథమును బ్రకటించిరి. వీరును శ్రీకృష్ణానంద భారతీస్వామిల వారును నోరుగంటిలో నొకపరి సమావేశమైనపుడు స్వామిలవారు సోమయాజులుగారిని దమకడకు రావించుకొని, మీరు భ్రమభంజనిలో శంకర సిద్ధాంతము లని వ్రాసిన విషయమునిశ్చిన్నములకు విరుద్ధములుగానున్నవి కాన నానిని సంస్కరించుకొందుగా? అని యడిగిరి. సోమయాజిగారు ప్రత్యుత్తరముచెప్పక వెడలిపోయిరి అటునై స్వామిలవారు తమ శిష్యులుఖమన చురల నడిగిరి. దానికి సోమయాజిగారు సమర్థతయున్న ఖండినగ్రంథము వ్రాయు దని నిశ్చయించుకొని పూర్వముగా బ్రత్యుత్తరమిచ్చిరి దానందేసి యహంకార భ్రంసిని ప్రభమా ప్సికము, కొంచెము తీక్షణముఖముతో బయలుదేరినది. అందునై శ్రీ సోమయాజిగారు గురుగిక్కడ పూర్వకమైన వాక్యములతో బాలబోధిని యనునొక గ్రంథమును వెల్లడించిరి. అటునై స్వామిలవారు అహంకార భ్రంసిని ద్విస్తీయాహ్ని కమును బహిష్కారపత్రికతో గూడ బ్రకటించిరి. ఇది కలచా చరిత్ర. ఈ చరిత్రకుండి తొలగుటకై సోమయాజిగారు బలువిధముల బ్రయత్నించు నాండిరి. ఇంతలో శంకర మతీ ద్వైపాదుల పై వృద్ధస్వామిల వారితో వాదనానంద తీర్థ స్వామిలవారు వాదించుటకై బెజవాడలోని గొన్ని సభలుగా వింపబడినవట. వృద్ధస్వామిలవారు వాదించుక మానముద్ర వహించిరట. అటునై వాదనానంద తీర్థలవారు వృద్ధములకు మతమును ఖండించుచు గొన్ని దినములు బువ్వస్వామిలవారు జేసిరట. అందు సప్రసక్తముగా సోమయాజిగారు మీద దెలిపిన దమ వివాదగ్రంథములను దెచ్చి స్వామిలవారి చేతి కిచ్చి వారియు, సభ్యులయు నభిప్రాయముల గోరట. వారు చదివియు జదువకయు నేదియో యభిప్రాయము జెప్పరట. సభ్యులుదాసీనత వహించిరట. ఆ సభయందు శ్రీ జంధ్యాల గౌరీనాథ శాస్త్రిగారును విచ్చేసి యుండిరి. దీని నాధారము చేసికొని యభినవ సరస్వతీ పత్రికాధిపతులు కొంత గ్రంథమును బెంచి శ్రీ సోమయాజులగారి గ్రంథములు తీర్చిదిద్దుములనియు స్వామిలవారి గ్రంథములు వికల్పములనియు దీర్చానించిన గౌరీనాథశాస్త్రి ప్రభువుల యభిప్రాయముతో నే నేకీభవించుచున్నానని ప్రకటించిరి.

అందునై శ్రీ క. భారతీ స్వామిలవారు తత్వభలలో జరిగిన యభిప్రాయనిధిని వెల్లడిని 12 ప్రశ్నలతో జం. శా. శాస్త్రిగారికి నొక రిజిస్టరు ప్రకరమును వ్రాసిరి దానికి శ్రీ శాస్త్రిగారు గోడమీదిపిల్లి వాలులుగానుండు ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసిరి. అందు వారభిప్రాయ మిచ్చినట్లును, నీయనట్లును గనబడుచుండుటచే శ్రీ స్వామిల వారు వారిని కృయాభిప్రాయమును దెలిసికొన గోరి "సరస్వతీ పత్రికాధిపతులు మీ యభిప్రాయముతో నే కీర్తినించి నామని వ్రాసి యున్నారు. వారు వ్రాసిన రీతి మీ రాసభలో నభిప్రాయ మిచ్చినారా? లేదా? తెల్పండి"ని రెండవ లేఖను వ్రాసిరి. దానికి బ్రత్యుత్తర మిచ్చులేదు దానందేసి మీయు పేక్ష పత్రికాధిపతి వ్రాసిన దానిని బలపరచుచున్నది. కాన మీ రాసోమయాజులగారి సిద్ధాంతమును నిలవజేయువలసిన వారగుచున్నారు. కావున నొక మానములోపల బండితకర్త జేసి మా కావ్యాన మంపిన వచ్చి మా వాదమును సిద్ధాంతము జేసి కొనుటకు సంసిద్ధముగ నున్నామనియు లేదా మామహణ కోరుడనియు మూడవ లేఖను వ్రాసిరి. దానికిని మానమునే వహించిరి. అందునై గురుగిక్కడ మొనర్చిన వారి క్షయదగు శ్రీమఖమును వెల్లడించిరి. దానికిని మాస్థింభానమునే వహించిరి.

అటునై వాక్రముఖముయొక్క ప్రతియొకటి యట్లో యాంధ్రపత్రికకు జేరినది. అది దానిని, బ్రకటింపక దిన యభిప్రాయమును మాత్రము వెల్లడించినది. దానినిజూడగానే శాస్త్రిగారి కానేమి మోచ్చి కుజ్జస్వామి, పిల్లభారతి లోనగు నేక వచన ప్రయోగములతో వ్యవహరించుచు దమ గురుగిక్కడమును లోకమునకు నేర్పబడుకడంగిరి. స్వామిలవారు తమ కప్రతిష్ఠ కలిగించవలెనని ప్రతికాతేభనంపుటచే దామివ్యాసమును వ్రాయుచున్నామనిరి. కాని యిది కారణభాసము. నిజముగా కాగణము జేయగానున్నది. స్వామిలవారును శాస్త్రిగారును సంస్కృతాంగ్లేయభాషా పండితులయి యున్నారు. కాన సభయందు సత్విధులే తనియుగాన స్వామిలవారు శాస్త్రిగారిపై బహిష్కారపత్రిక వెల్లడించుట తగదని యాంధ్రపత్రిక తన యభిప్రాయ మిచ్చినది. స్వామిలవారు తమతో సమానులు కానిని నిలంచు శాస్త్రిగారిది సహించలేక యీమామహణవ్యాసము వ్రాసియున్నారు.

"ఈ సంగతి, మీరు వ్రాసినదానిలో స్వామిలవారంతటి యతి ర్థుల యని ముమ్మడిదిరి. మీరు సారపడితిరటకు నన్ను తుమ్మపజేడెద" అనువాక్యమువలన తెలియవచ్చుచున్నది. శ్రీ శాస్త్రిగారు "స్వామిలవారి గ్రంథములోని యాగవ పూర్వపక్షములేమి తిక్కినవి తెలియగలవాడు చేయలేదని కావు. కడ పటిదైనను నభిప్రాయ భేదముకొంద పర్యవసిత మగును" అని వ్రాసివారు. దీనివలన శాస్త్రిగారు స్వామిలవారికి బూర్ణప్రతివాదులయినట్లు జేరినది. ఇపుడయిన శాస్త్రిగారు పండితసభ జేసి తమ వాదమును నిల్పకొనవలయును. లేకున్న వీరిని లోకము నిల్ల శాస్త్రి యుగ నిశ్చయించుకొనక మానదు.

శివపురపు వీరభద్ర పాకయాజి. శిక్షణాబాదు.

ప్రకటన శ్రీ మైలవరం శాల భారతీ సమాజంవారు బెజవాడలో ఈనెల 20, 27, తేదీలను ప్రస్తావన, కృష్ణలీల, నాటకములు బహు రమ్యముగా ప్రదర్శించెదరు. క్రొత్త సీసరీ చూపబడును. కే. పట్టాభిరామయ్య సెక్రటరీ (854) బాల భారతీ సమాజము, బెజవాడ.

శ్మశానవాటిక శ్రీవాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతమగు నవల కాలికోబైండు 1-0-0 అట్టబైండు అ. 0-14-0 చూనేజరు, కలాభివర్ధని గాయవరం, వారుచంద్రపురం పోస్టు; గోదావరిజిల్లా.

ప్రాణుల గల బొమ్మలు యుష్కపుట - ఫిబ్రవరి - డిసెంబరు - గొప్పగడిపము - బొమ్మలకావ్యము - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించేము క్యాటలాగు కావలెనా? (892) బి. ఈశ్వరప్ప అందు సమస్త, విశాఖపట్టణము.

నిర్మలమైన మలబారు సారాయి (కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిదించబడినది) కొలంబో అరకన్లెనె, ఇది మలబారులో సిద్ధముచేయబడినది. బహు నిర్మలమునునది. ఆరోగ్యకరమునునది. డజను కాలుగాలను బుట్లగల పెట్టెలగు అమ్మబడును. విడి సీసాలు అమ్మబడువు. యస్. పి. సారథి, అందు కో, (826) మదరాసు.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక. తెనుగుభాషలో రచింపబడినది. గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇందు నాలుగువందల ప్రక్రియలుగలవు. శ్రీ పురసాము ఈ గ్రంథము మాచినవో నా గంతట వారే వైద్యము చేసుకొనగలరు. వెల రు 1-4-0 2 ట్రైయిఫాయుడు ఫీజును అయి విషయ జ్యోము. ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో ఐక్యంగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. వెల రు 1-0-0 3. సరస్వతి సమాఖలగు పులగర్తి లక్ష్మీనరసామగారిచే వ్రాయబడిన స్వరములుగల మంగళశాస్త్రము శోకము. యీ గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చేతులో నుండగలది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిలో పాటలు అవశ్యము వెల రు 0.8-0 ఇవి ప్రతి పుస్తక పాఠశాలకు దొంగును. 750 శ. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి బి. ఎ., యదహోమ్, కాకినాడ.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్య షధములు.

ర.అ.		ర.అ.
0.2	అమృతాంజనము పండ్లసోమిటకు ...	0.12
1.4	అమృతాంజనము మృత్యు అశ్రుముకు ...	0.0
0.8	అమృతాంజనము పండ్లసోమిటకు ...	1.8
1.0	అమృతాంజనము ధాతుపుష్టికి ...	0.10
0.12	అమృతాంజనము సీసా 1-కి ...	1.0
0.12	అమృతాంజనము తైలము 1-కి ...	1.0
0.8	అమృతాంజనము తైలము 1-కి ...	0.8
0.4	అమృతాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.8
0.6	అమృతాంజనము వాంతివ్యాధులకు ...	0.12
0.8	అమృతాంజనము అజీర్ణములకు 1-కి ...	0.8
0.6	అమృతాంజనము సీసా 1-కి ...	0.8
0.4	అమృతాంజనము సీసా 1-కి ...	0.8
0.4	అమృతాంజనము తైలము; తామ్ర, తీటకు ...	0.8
0.4	అమృతాంజనము తైలము 1-కి ...	0.8
1.0	అమృతాంజనము సీసా 1-కి ...	0.8
1.4	అమృతాంజనము తైలము 1-కి ...	0.8
0.8	అమృతాంజనము తైలము 1-కి ...	0.8
1.0	అమృతాంజనము తైలము 1-కి ...	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

మీ బాయిలరు

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

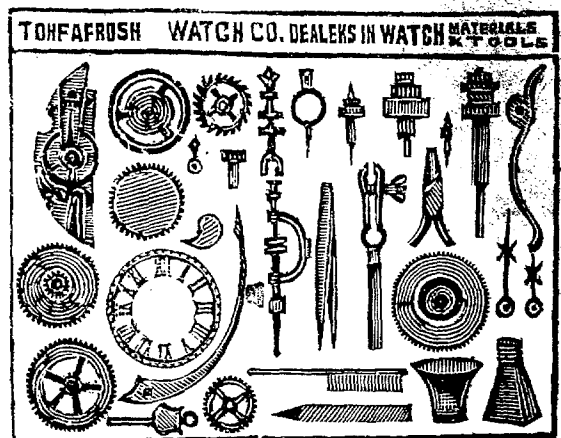
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

క్యాటలాగు

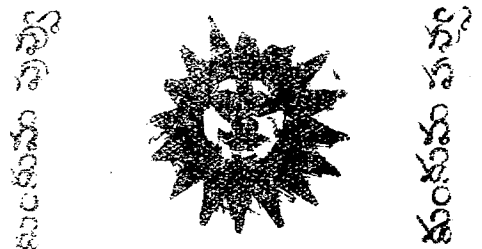
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అడ్డములు	ర.అ.వై	గోసు 1-కి
" రైల్వే	3.0-0	"
" ఇక్వైడ్	2.0-0	"
" హార్నింగ్	2.8-0	"
" రాస్కోపు	5.0-0	"
" తేడి	3.4-0	"
" రిస్కు	3.8-0	"
" రాస్కోపు చిన్నది	5.8-0	"

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

కుంకుమపువ్వు

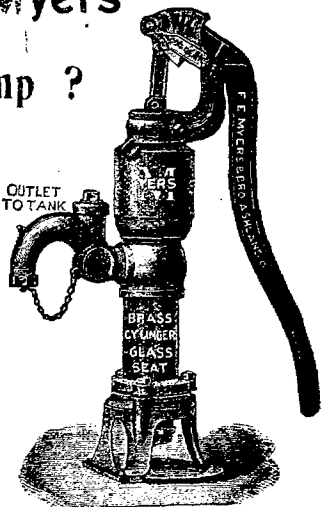

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

What is a Myers Hand Pump ?

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

శాకభక్షణము

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.